

Republika e Kosovës

Republika Kosova

Republic of Kosovo

Autoriteti i Avacionit Civil i Kosovës

Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Kosova

Civil Aviation Authority of Kosovo

**RREGULLORE (AAC) NR. XX/2019 QË PËRCAKTON RREGULLAT E HOLLËSISHME PËR OPERIMIN E BALONAVE NË
PËRPUTHJE ME RREGULLOREN (AAC) NR. 3/2009**

**REGULATION (CAA) NO. XX/2019 LAYING DOWN DETAILED RULES FOR THE OPERATION OF BALLOONS PURSUANT TO
REGULATION (CAA) NO. 3/2009**

**UREDBA (ACV) BR. XX/2019 O UTVRĐIVANJU DETALJNIH PRAVILA ZA UPRAVLJANJE BALONIMA U SKLADU SA
UREDBOM (ACV) BR. 3/2009**

<p>Drejtori i Përgjithshëm i Autoritetit të Aviacionit Civil të Republikës së Kosovës,</p> <p>Në mbështetje të neneve 3.5, 15.1 pika (a), (c), (d), (e), (h) dhe (j), 21.2, 21.3, 50, 55 dhe 56 të Ligjit Nr. 03/L -051 për Aviacionin Civil ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Viti III, Nr. 28, datë 4 qershor 2008),</p> <p>Duke marr parasysh,</p> <p>Detyrimet ndërkombëtare të Republikës së Kosovës në lidhje me Marrëveshjen Shumëpalëshe për Themelimin e Hapësirës së Përbashkët Evropiane të Aviacionit (më tutje referuar si "Marrëveshja për HPEA") që prej hyrjes së saj të përkohshme në Kosovë më 10 tetor 2006,</p> <p>Rregulloren (AAC) Nr. 05/2015 e datës 08 Korrik 2015, e cila zbaton në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës Rregulloren e Komisionit (BE) Nr. 1178/2011 të datës 3 nëntor 2011, që përcakton kërkesat teknike dhe procedurat administrative në lidhje me ekuipazhin ajror të aviacionit civil,</p> <p>Rregulloren (CAA) Nr. 06/2015 e 08 korrikut 2015 e cila zbaton në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës Rregulloren e Komisionit (BE) Nr. 748/2012 të datës 3 gusht</p>	<p>Director General of Civil Aviation Authority of the Republic of Kosovo,</p> <p>Pursuant to Articles 3.5, 15.1 item (a), (c), (d), (e), (h), and (j), 21.2, 21.3, 50, 55, and 56 of the Law No. 03/L-051 on Civil Aviation ("Official Gazette of the Republic of Kosovo", Year III, No. 28, of 4 June 2008),</p> <p>Taking into consideration,</p> <p>International obligations of the Republic of Kosovo towards Multilateral Agreement on Establishing the European Common Aviation Area (hereinafter "ECAA Agreement") since its provisional entry into force for Kosovo on 10 October 2006,</p> <p>Regulation (CAA) No. 05/2015 of 08 July 2015, implementing into the internal legal order of the Republic of Kosovo, Commission Regulation (EU) No 1178/2011 of 3 November 2011 laying down technical requirements and administrative procedures related to civil aviation aircrew,</p> <p>Regulation (CAA) No. 06/2015 of 08 July 2015, implementing into the internal legal order of the Republic of Kosovo, Commission Regulation (EU) No 748/2012 of 3 August</p>	<p>Generalni Direktor Autoriteta Civilnog Vaduhoplovstva Republike Kosova,</p> <p>U skladu sa članovima 3.5, 15.1 tačka (a), (c), (d), (e), (h), i (j), 21.2, 21.3, 50, 55, i 56 Zakona br. 03/L-051 o Civilnom Vazduhoplovstvu („Službeni list Republike Kosova“, Godina III , Br. 28, od 4 juna 2008),</p> <p>Uzimajući u obzir,</p> <p>Međunarodne obaveze Republike Kosova prema Multilateralnom Sporazumu o Uspostavljanju Zajedničkog Evropskog Vazduhoplovnog Područja (u daljem tekstu "ECAA sporazum") od njegovog privremenog stupanja na snagu za Kosovo 10. oktobra 2006 godine,</p> <p>Uredbu (ACV) br. 05/2015 od 08. jula 2015. godine, kojom se u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo primenjuje Uredba Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. novembra 2011. o utvrđivanju tehničkih zahteva i administrativnih procedura u vezi sa letačkom posadom u civilnom vazduhoplovstvu,</p> <p>Uredbu (ACV) br. 06/2015 od 08. jula 2015. godine, kojom se u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo primenjuje Uredba Komisije (EU) br. 748/2012 od 3. avgusta 2012. godine</p>
--	---	---

<p>2012, që përcakton rregullat implementuese për certifikimin e vlefshmërisë ajrore dhe certifikimin mjedisor të mjeteve ajrore dhe prodhimeve, pjesëve dhe pajisjeve të lidhura me to, si dhe për certifikimin e organizatave projektuese dhe produhuese,</p>	<p>2012 laying down implementing rules for the airworthiness and environmental certification of aircraft and related products, parts and appliances, as well as for the certification of design and production organisations,</p>	<p>kojom se utvrđuju pravila za sprovođenje sertifikacije plovidbenosti i ekološku sertifikaciju vazduhoplova i srodne proizvode, delove i uređaje, kao i za sertifikaciju projektantskih i proizvodnih organizacija,</p>
<p>Rregulloren e AAC-së Nr. 09/2017 e datës 06 Shtator 2017 e cila zbaton në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës, Rregulloren e Komisionit (BE) 376/2014 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 3 Prill 2014 mbi raportimin, analizën dhe ndjekjen e ngjarjeve në aviacionin civil,</p>	<p>CAA Regulation No 09/2017 of 06 September 2017, implementing into the internal legal order of the Republic of Kosovo, Commission Regulation (EU) No 376/2014 of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 on the reporting, analysis and follow-up of occurrences in civil aviation,</p>	<p>Uredbu ACV br. 09/2017 od 06. septembra 2017. godine, kojom se u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo primenjuje Uredba Komisije (EU) br. 376/2014 Evropskog parlamenta i Saveta od 3. aprila 2014. o izveštavanju, analizi i praćenju događaja u civilnom vazduhoplovstvu,</p>
<p>Rregulloren (KHAIA / ZKM) Nr. 01/2017 e datës 26 tetor 2017 e cila zbaton në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës Rregulloren (BE) Nr. 996/2010 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit të datës 20 tetor 2010 për hetimin dhe parandalimin e aksidenteve dhe incidenteve në aviacionin civil,</p>	<p>Regulation (AAIIC/OPM) No. 01/2017 of 26 October 2017, implementing into the internal legal order of the Republic of Kosovo, Regulation (EU) No 996/2010 of the European Parliament and of the Council of 20 October 2010 on the investigation and prevention of accidents and incidents in civil aviation,</p>	<p>Uredba (KIVUI/KP) Br. 01/2017 od 26. oktobra 2017. godine, kojom se u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo primenjuje Uredba (EU) br. 996/2010 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. oktobra 2010. o istraživanju i sprečavanju nesreća i incidenta u civilnoj avijaciji,</p>
<p>Rregulloren (AAC) Nr. 01/2019 e datës 08 mars 2019 e cila zbaton në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës, Rregulloren e Komisionit (BE) Nr. 965/2012 të datës 5 tetor 2012 që përcakton kërkesat teknike dhe procedurat administrative në lidhje me operimet ajrore,</p>	<p>Regulation (CAA) No. 01/2019 of 08 March 2019, implementing into the internal legal order of the Republic of Kosovo, Commission Regulation (EU) No 965/2012 of 5 October 2012 laying down technical requirements and administrative procedures related to air operations,</p>	<p>Uredba (ACV) br. 01/2019 od 08. marta 2019. godine, kojom se u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo primenjuje Uredba Komisije (EU) br. 965/2012 od 5. oktobra 2012. o utvrđivanju tehničkih zahteva i administrativnih procedura u vezi sa vazdušnim operacijama,</p>
<p>Rregulloren (AAC) Nr. 3/2009 e datës 30</p>	<p>Regulation (CAA) No. 03/2009 of 30 October</p>	<p>Uredba (ACV) br. 03/2009 od 30. Oktobra</p>

<p>Tetor 2009 e cila zbaton në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës Rregulloren (EC) Nr.216/2008, datë 20 Shkurt 2008 mbi Rregullat e Përbashkëta në Fushën e Avacionit Civil dhe themelimin e Agjencionit Evropian të Sigurisë së Avacionit,</p>	<p>2009 implementing into the legal order of the Republic of Kosovo the Regulation (EC) No. 216/2008 of the European Parliament and of the Council of 20 February 2008 on common rules in the field of civil aviation and establishing a European Union Aviation Safety Agency,</p>	<p>2019. godine, kojom se u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo primenjuje Uredba (EC) 216/2008 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. februara 2008. o zajedničkim pravilima u oblasti civilne avijacije i osnivanje Agencije za bezbednost vazdušnog saobraćaja Evropske unije,</p>
<p>Me qëllim të zbatimit të Rregullores së Komisionit (BE) 2018/395 të datës 13 mars 2018 që përcakton rregullat e hollësishme për operimin e balonave në përputhje me Rregulloren (AAC) Nr. 03/2009 në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës,</p>	<p>With the aim of implementing Commission Regulation (EU) 2018/395 of 13 March 2018 laying down detailed rules for the operation of balloons pursuant to Regulation (CAA) No. 03/2009, into the internal legal order of the Republic of Kosovo,</p>	<p>U cilju primene Uredbe Komisije (EU) 2018/395 od 13. marta 2018. kojom se utvrđuju detaljna pravila za upravljanje balonima u skladu sa Uredbom (ACV) br. 03/2009, u unutrašnji pravni poredak Republike Kosovo,</p>
<p>Pas përfundimit të procesit të konsultimit publik me të gjitha palët e interesuara, në pajtim me Udhëzimin Administrativ Nr. 01/2012 për procedurat e konsultimit publik të palëve të interesuara,</p>	<p>Upon completion of the process of public consultation of interested parties, in accordance with the Administrative Instruction No. 01/2012 on procedures for public consultation of interested parties,</p>	<p>Po završetku procesa javnih konsultacija zainteresovanih strana, u skladu sa Administrativnim uputstvom br. 01/2012 o procedurama za javne konsultacije o zainteresovanih strana,</p>
<p>Nxjerr këtë:</p> <p>Rregullore (AAC) Nr. XX/2019 që përcakton rregullat e hollësishme për operimin e balonave në përputhje me Rregulloren (AAC) Nr. 03/2009</p>	<p>Hereby issues the following:</p> <p>Regulation (CAA) No. XX/2019 laying down detailed rules for the operation of balloons pursuant to Regulation (CAA) No. 03/2009</p>	<p>Izdaje sledeću:</p> <p>Uredba (ACV) Br. XX/2019 o utvrđivanju detaljnih pravila za upravljanje balonima u skladu sa Uredbom (ACV) br. 03/2009</p>

<p>Neni 1 <i>Lënda dhe Fushëveprimi</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kjo Rregullore përcakton rregullat e hollësishme për operimet ajrore me balona, kur mjeti ajror i tillë plotëson kushtet e përcaktuara në pikat (b) dhe (c) të Nenit 4 (1) të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 3/2009. 2. Kjo Rregullore nuk zbatohet për operimet ajrore me balona me gaz të lidhur me litar. <p>Neni 2 <i>Përkufizimet</i></p> <p>Për qëllime të kësaj Rregulloreje, do të zbatohen përkufizimet e mëposhtme:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) “balon” nënkuption mjetin ajror më të lehtë se ajri të drejtuar nga njeriu që nuk ka motor dhe fluturon duke shfrytëzuar gazin më të lehtë se ajri apo ngrohësin ajror, duke përfshirë balonat me gaz, balonat me ajër të nxeh të, balonat e përzier dhe anijet lundruese (airships) me ajër të nxeh të edhe pse kanë motor; 	<p>Article 1 <i>Subject matter and scope</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. This Regulation lays down detailed rules for air operations with balloons, where such aircraft meet the conditions laid down in points (b) and (c) of Article 4(1) of the Annex to the Regulation (CAA) No. 03/2009. 2. This Regulation does not apply to air operations with tethered gas balloons. <p>Article 2 <i>Definitions</i></p> <p>For the purposes of this Regulation, the following definitions shall apply:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) “balloon” means a manned lighter-than-air aircraft which is not power-driven and sustains flight through the use of either a lighter-than-air gas or an airborne heater, including gas balloons, hot-air balloons, mixed balloons and, although power-driven, hot-air airships; 	<p>Član 1 <i>Predmet i područje primene</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ovom Uredbom propisuju se detaljna pravila za letačke operacije balonima, ako ti vazduhoplovi ispunjavaju uslove iz tačaka (b) i (c) člana 4(1) dodataka Uredbe (ACV) br. 03/2009. 2. Ova Uredba ne primenjuje se na letačke operacije vezanim balonima na gas. <p>Član 2 <i>Definicije</i></p> <p>Za potrebe ove Uredbe primenjuju se sledeće definicije:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) “balon” znači vazduhoplov sa posadom lakši od vazduha, bez motora, koji se u letu održava upotrebom gasa lakšeg od vazduha ili pomoću gorionika u balonu, uključujući balone na gas, balone na vruć vazduh, mešane balone i, s obzirom da su na motorni pogon, vazdušne brodove na vruć vazduh;
---	--	--

(2) "balon me gaz" nënkupton ballonin e lirë që fluturon duke shfrytëzuar gazin më të lehtë se ajri;	(2) "gas balloon" means a free balloon that derives its lift from a lighter-than-air gas;	(2) „balon sa pogonom na gas” znači slobodni balon koji poleće uz pomoć gasa lakšeg od vazduha;
(3) "balonat me gaz të lidhur me litar" nënkupton balonën me gaz me sistem me litar që vazhdimit ankaron balonën në një pikë fikse gjatë operimit;	(3) "tethered gas balloon" means a gas balloon with a tether system that continuously anchors the balloon to a fixed point during operation;	(3) „vezani balon sa pogonom na gas” znači balon na gas sa sistemom vezivanja koji balon tokom leta stalno drži pričvršćenim za čvrstu tačku;;
(4) "balon e lirë" nënkupton balonat që nuk ankaron vazhdimit balonën në një pikë fikse gjatë operimit;	(4) "free balloon" means a balloon that is not continuously anchored to a fixed point during operation;	(4) „slobodni balon” znači balon koji tokom leta nije stalno pričvršćen za čvrstu tačku;
(5) "balon me ajër të nxehthë" nënkupton ballonin e lirë që fluturon duke shfrytëzuar ajrin e nxehthë;	(5) "hot-air balloon" means a free balloon that derives its lift from heated air;	(5) „balon sa pogonom na vruć vazduh” znači slobodni balon koji poleće pomoću vrućeg vazduha;
(6) "balon i përzier" nënkupton balonën e lirë që fluturon duke shfrytëzuar kombinimin e ajrit të nxehthë dhe gazit të pandezshëm më të lehtë se ajri;	(6) "mixed balloon" means a free balloon that derives its lift from a combination of heated air and a lighter-than-air, non-flammable gas;	(6) „kombinovani balon” znači slobodni balon koji poleće uz pomoć mešavine vrućeg vazduha i gasa lakšeg od vazduha koji nije zapaljiv;
(7) "fluturaket me ajër të nxehthë" nënkupton balonën me ajër të nxehthë që ka motor, ku motori nuk kontribuon në ngritjen e tij;	(7) "hot-air airship" means a power-driven hot-air balloon, whereby the engine does not create any portion of lift;	(7) „vazdušni brod na vruć vazduh” znači balon na vruć vazduh na motorni pogon, ali koji ne poleće uz pomoć motora;
(8) "fluturim për gara" nënkupton çdo operim ajror me një balon të kryer për qëllime të pjesëmarresës në gara ajrore,	(8) "competition flight" means any air operation with a balloon performed for the purposes of participating in air races	(8) „takmičarski let” znači letačku aktivnost u kojoj se vazduhoplov koristi za vazdušne trke ili takmičenja, kao i

<p>përfshirë edhe rastet kur përdoret për të ushtruar për një operim të tillë dhe për të fluturuar për në/dhe nga garat ajrore;</p>	<p>or contests, including practising for such an operation and flying to and from air races or contests;</p>	<p>kad se vazduhoplov koristi u svrhu vežbanja za vazdušne trke ili takmičenja i letenje do trka ili takmičenja i natrag;</p>
<p>(9) “fluturimi për shfaqje” nënkupton çdo operim ajror me një balon që kryhet për qëllime të shfaqjes apo argëtimit në një ngjarje të shpallur që është e hapur për publikun, përfshirë edhe rastet kur mjeti ajror përdoret për të ushtruar për një operim dhe për të fluturuar për në/dhe nga ngjarja e reklamuar;</p>	<p>(9) “flying display” means any air operation with a balloon performed for the purposes of providing an exhibition or entertainment at an advertised event open to the public, including practising for such an operation and flying to and from the advertised event;</p>	<p>(9) „vazduhoplovna priredba” znači svaku aktivnost letenja koja se sa namerom izvodi kao izložba ili radi zabave na oglašenom događaju otvorenom za javnost, uključujući i kada se vazduhoplov koristi u svrhu vežbanja za vazduhoplovnu priredbu i letenje do oglašenog događaja i natrag;</p>
<p>(10) “fluturim informues” nënkupton çdo operim ajror që kryhet me kompensim apo ndonjë qëllim të vlefshëm që përbëhet nga një udhëtim i shkurtër ajror me qëllim të térheqjes së kandidatëve të ri ose anëtarëve të ri, të kryer nga një organizatë trajnuese e miratuar në përputhje me Rregulloren (AAC) Nr. 05/2015 ose nga një organizatë e krijuar me qëllim të promovimit të avionacionit për sport ose rekreacion ajror;</p>	<p>(10) “introductory flight” means any air operation against remuneration or other valuable consideration consisting of an air tour of short duration for the purpose of attracting new trainees or new members, performed either by a training organisation approved in accordance with Regulation (CAA) No. 05/2015 or by an organisation created with the aim of promoting aerial sport or leisure aviation;</p>	<p>(10) „uvodni let” znači svaki let uz naknadu ili drugu vrednu nagradu koji se sastoji od vazdušnog obilaska kratkog trajanja koje pružaju odobrene organizacije za osposobljavanje u skladu sa Uredbom (ACV) br. 05/2015 ili organizacije stvorene u cilju promovisanja letačkog sporta ili rekreativnog letenja radi privlačenja novih polaznika ili novih članova;</p>
<p>(11) “vendi kryesor i biznesit” nënkupton zyrën qendrore ose zyrën e regjistruar të operatorit të balonit brenda të cilit ushtrohen funksionet kryesore</p>	<p>(11) “principal place of business” means the head office or registered office of the operator of the balloon within which the principal financial functions and</p>	<p>(11) „glavno mesto poslovanja” znači glavna kancelarija ili registrovana kancelarija operatera balona unutar koje se odvijaju glavne finansijske funkcije i operativna</p>

<p>financiare dhe të kontrollit operacional të veprimtarive të referuara në këtë Rregullore;</p>	<p>operational control of the activities referred to in this Regulation are exercised;</p>	<p>kontrola aktivnosti koje se odnose na ovu Uredbu;</p>
<p>(12) “marrëveshje a qirasë së thatë” nënkuption një marrëveshje ndërmjet institucioneve sipas të cilave operohet baloni nën përgjegjësinë e qiramarrësit.</p>	<p>(12) “dry lease agreement” means an agreement between undertakings pursuant to which the balloon is operated under the responsibility of the lessee.</p>	<p>(12) „ugovor o zakupu vazduhoplova bez posade” znači ugovor između preduzeća u skladu sa kojim je za upravljanje balonom odgovoran zakupac.</p>
<p>Neni 3 <i>Operimet Ajrore</i></p> <p>1. Operatorët e balonave duhet të veprojnë me balona në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nën-pjesën BAS të Shtojcës II.</p> <p>Megjithatë, nën paragrafi i parë nuk zbatohet për organizatat projektuese dhe prodhuase që janë në përputhje me nenet 8 dhe 9 të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 06/2015 dhe që operojnë me balona, brenda fushëveprimit të privilegjeve të tyre, për qëllimet e futjes ose modifikimit të llojeve të balonave.</p> <p>2. Me përashtim të nenit 8(2) të Rregullores (AAC) Nr. 03/2009, kërkesa për certifikim e përcaktuar në të nuk zbatohet për operatorët e angazhuar në operime</p>	<p>Article 3 <i>Air operations</i></p> <p>1. Operators of balloons shall operate the balloon in accordance with the requirements set out in Subpart BAS of Annex II.</p> <p>However, the first subparagraph shall not apply to design or production organisations which are compliant with Articles 8 and 9, respectively, of the Annex to Regulation (CAA) No. 06/2015 and which operate the balloon, within the scope of their privileges, for the purposes of the introduction or modification of balloon types.</p> <p>2. By way of derogation from Article 8(2) of Regulation (CAA) No. 03/2009, the requirement of certification laid down therein shall not apply to operators engaged</p>	<p>Član 3 <i>Letačke operacije</i></p> <p>1. Operateri balona upravljaju balonom u skladu sa zahtevima iz poddela BAS Aneksa II.</p> <p>Međutim, prvi podstav se ne primenjuje na projektne ili proizvodne organizacije koje su u skladu sa članom 8. odnosno članom 9. Aneksa Uredbe (ACV) br. 06/2015 i koje upravljaju balonom, unutar područja primene njihovih povlastica, za potrebe uvođenja ili modifikacije vrsta balona.</p> <p>2. Odstupajući od člana 8(2) Uredbe (ACV) br. 03/2009, zahtev za sertifikaciju koji je u njemu propisan ne primenjuje se na operatore koji obavljaju komercijalne</p>

<p>komerciale me balona.</p> <p>Këta operatorë kanë të drejtë të angazhohen në operime të tilla komerciale vetëm pasi të kenë deklaruar tek autoriteti kompetent kapacitetin dhe kushtet e tyre për të përbushur përgjegjësitë që lidhen me operimin e balonës. Ata bëjnë deklarimin dhe operojnë balonin, krahas kërkesave të përcaktuara në nën-pjesën BAS, në përputhje me kërkesat e nën-pjesës ADD të Shtojcës II.</p> <p>Megjithatë, nën-paragrafi i dytë nuk zbatohet për operatorët e angazhuar në operimet e mëposhtme me balona:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) operimet me kosto të përbashkëta nga katër individë ose më pak, duke përfshirë pilotin, me kusht që kostot direkte të fluturimit të balonit dhe një pjesë proporcionale e kostos vjetore të gjeneruara për magazinimin, sigurimin dhe mirëmbajtjen e balonës ndahen nga të gjithë ata individë; (b) fluturimet për gara apo fluturimet për shfaqje, me kusht që kompensimi ose ndonjë qëllim i vlefshëm i dhënë për këto fluturime kufizohet në mbulimin e kostove 	<p>in commercial operations with balloons.</p> <p>Those operators shall only be entitled to engage in such commercial operations after having declared to the competent authority their capacity and means to discharge the responsibilities associated with the operation of the balloon. They shall make that declaration and operate the balloon, in addition to the requirements set out in Subpart BAS, in accordance with the requirements set out in Subpart ADD of Annex II.</p> <p>However, the second subparagraph shall not apply to operators engaged in the following operations with balloons:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) cost-shared operations by four individuals or less, including the pilot, provided that the direct costs of the flight of the balloon and a proportionate part of the annual costs incurred for the storage, insurance and maintenance of the balloon are shared by all those individuals; (b) competition flights or flying displays, provided that the remuneration or any other valuable consideration for such flights is 	<p>delatnosti balonima.</p> <p>Ti operateri mogu obavljati takve komercijalne delatnosti balonima nakon što nadležnom telu prijave svoju sposobnost i način izvršavanja odgovornosti povezanih sa upravljanjem balonom. Oni podnose takvu izjavu i upravljaju balonom, povrh zahteva iz poddela BAS, u skladu sa zahtevima iz poddela ADD Anekxa II.</p> <p>Međutim, drugi podstav se ne primenjuje na operatere koji obavljaju sledeće operacije balonima:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) operacije četiri osobe ili manje, uključujući pilota, koje dele troškove, pod uslovom da direktne troškove leta balona i srazmerni deo godišnjih troškova skladištenja, osiguranja i održavanja balona dele sve te osobe; (b) takmičarske letove ili vazduhoplovne priredbe pod uslovom da je naknada ili bilo koja druga nagrada za takve letove
--	--	--

<p>direkte të fluturimit të balonës dhe kontributin proporcional në kostot vjetore të gjeneruar për magazinimin, sigurimin dhe mirëmbajtjen e balonës, si dhe trofetë e fituara nuk tejkalojnë vlerën e përcaktuar nga autoriteti kompetent;</p>	<p>limited to the recovery of the direct costs of the flight of the balloon and a proportionate part of the annual costs incurred for the storage, insurance and maintenance of the balloon and that any prizes gained do not exceed the value specified by the competent authority;</p>	<p>ograñena na povraçaj direktnih troškova leta balona i srazmernog dela godišnjih troškova za skladištenje, osiguranje i održavanje balona i da dobijene nagrade ne prekoračavaju vrednost koju je odredilo nadležno telo;</p>
<p>(c) fluturime hyrëse me katër individë ose më pak, përfshirë pilotin dhe fluturimet për qëllime të kërcimit me parashutë, të kryera qoftë nga një organizatë trajnuese, që ka selinë kryesore të biznesit në Republikën e Kosovës dhe të aprovuar në përpunje me Rregulloren (AAC) Nr. 05/2015 apo nga një organizatë e krijuar me qëllim të promovimit të aviacionit për sport ose rekreacion ajror, me kusht që organizata të operoj balonin në bazë të pronësisë ose një marrëveshjeje të qirasë së thatë, në mënyrë që fluturimi të mos gjeneroj fitime që shpërndehen jashtë organizatës dhe në mënyrë që fluturimet e tillë ët përfaqësojnë vetëm një aktivitet të papërfillshëm të organizatës;</p> <p>(d) fluturimet trajnuese, të kryera nga</p>	<p>(c) introductory flights with four individuals or less, including the pilot, and flights for the purposes of parachute dropping, performed either by a training organisation which has its principal place of business in the Republic of Kosovo and which has been approved in accordance with Regulation (CAA) No. 05/2015 or by an organisation created for the purposes of promoting aerial sport or leisure aviation, provided that the organisation operates the balloon on the basis of either ownership or a dry lease agreement, that the flight does not generate profits distributed outside of the organisation and that such flights represent only a marginal activity of the organisation;</p>	<p>(c) uvodne letove sa četiri osobe ili manje, uključujući pilota, i letove za potrebe skakanja padobranom koje obavlja organizacija za osposobljavanje koja ima glavno mesto poslovanja u državi članici i koja je odobrena u skladu s Uredbom (ACV) br. No. 05/2015 ili organizacija osnovana za potrebe promovisanja letačkih sportova ili rekreativnog letenja, pod uslovom da ta organizacija upravlja balonom na osnovu vlasništva ili ugovora o zakupu bez posade, da se letom ne stiče dobit koja se deli izvan organizacije i da takvi letovi čine tek marginalnu delatnost organizacije;</p>

<p>një organizatë trajnuese e cila ka vendin e saj kryesor të biznesit në Republikën e Kosovës dhe e cila është miratuar në përputhje me Rregulloren (AAC) Nr. 05/2015.</p>	<p>(d) training flights, performed by a training organisation which has its principal place of business in the Republic of Kosovo and which has been approved in accordance with Regulation (CAA) No. 05/2015.</p>	<p>(d) letove osposobljavanja koje obavlja organizacija za osposobljavanje čije se glavno mesto poslovanja nalazi u Republici Kosovo i koja je odobrena u skladu sa Uredbom (ACV) br. 05/2015.</p>
<p>Neni 4 <i>Dispozitat kalimtare</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Certifikatat, autorizimet dhe miratimet e lëshuara për operatorët e balonave nga Republika e Kosovës para 8 prillit 2019 në përputhje me Rregulloren (AAC) Nr. 01/2019 ose në përputhje me dispozitat e ligjit kombëtar në përputhje me Nenin 10 (2), (3) dhe (5) (b) të Rregullores (AAC) Nr. 01/2019 mbeten të vlefshme deri më 8 tetor 2019. Deri më 8 tetor 2019, çdo referim i bërë në këtë Rregullore në një deklaratë gjithashtu kuptohet si referim në certifikatat, autorizimet ose miratimet e lëshuara nga Shtetet Anëtare para 8 prillit 2019. 	<p>Article 4 <i>Transitional provisions</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Certificates, authorisations and approvals issued to operators of balloons by Republic of Kosovo before 8 April 2019 in accordance with Regulation (CAA) No. 01/2019 or in accordance with provisions of national law compliant with Article 10(2), (3) and (5)(b) of Regulation (CAA) No. 01/2019 shall remain valid until 8 October 2019. Until 8 October 2019, any reference made in this Regulation to a declaration shall also be understood as a reference to the certificates, authorisations or approvals issued by Member States before 8 April 2019. 	<p>Član 4 <i>Prelazne odredbe</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Sertifikati, ovlašćenja i odobrenja koje je Republika Kosovo izdala operaterima balona pre 8. aprila 2019. u skladu s Uredbom (ACV) br. 01/2019 ili u skladu s odredbama nacionalnog prava koje su u skladu s članom 10. stavovima 2., 3. i članom 10. stavom 5. tačkom (b) Uredbe (ACV) br. 01/2019 ostaju važeći do 8. oktobra 2019. Do 8. oktobra 2019. svako upućivanje na izjavu u ovoj Uredbi smatra se upućivanjem na sertifikate, ovlašćenja ili odobrenja koje su države članice izdale pre 8. aprila 2019.

<p>Neni 5 <i>Hyrja në fuqi dhe zbatimi</i></p> <p>Kjo Rregullore hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit të saj.</p> <p>Prishtinë, XX nëntor 2019.</p> <hr/> <p>Eset Berisha Drejtori i Përgjithshëm</p>	<p>Article 5 <i>Entry into force and application</i></p> <p>This Regulation shall enter into force seven (7) days upon its signature.</p> <p>Prishtina, XX November 2019.</p> <hr/> <p>Eset Berisha Director General</p>	<p>Član 5 <i>Stupanje na snagu i primena</i></p> <p>Ova Uredba stupa na snagu sedam (7) dana od dana njenog potpisivanja.</p> <p>Priština, XX. novembra 2019.</p> <hr/> <p>Eset Berisha Generalni direktor</p>
--	--	--

<i>SHTOJCA I</i>	<i>ANNEX I</i>	<i>ANEKS I</i>
PËRKUFIZIMET	DEFINITIONS	DEFINICIJE
[PJESA-DEF]	[PART-DEF]	[DEO-DEF]
<p>Për qëllimet e Shtojcës II, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "mjetet e pranueshme të përputhshmërisë (AMC)" nënkuption standarde jo të detyrueshme të miratuara nga AAC për të ilustruar mjetet për përcaktimin e përputhshmërisë me Rregulloren (AAC) Nr. 3/2009 dhe rregullat e saj zbatuese; 2. "mjetet alternative të përputhshmërisë" (AltMOC) nënkupton ato mjete të cilat propozojnë një alternativë ndaj një AMC-je ekzistuese ose ato që propozojnë mjete të reja për të përcaktuar përputhshmërinë me Rregulloren (AAC) Nr. 3/2009 dhe rregullat e saj zbatuese, për të cilat nuk është miratuar asnjë AMC shoqërues nga AAC-ja; 3. "piloti në komandë" nënkupton pilotin e caktuar në komandë dhe i ngarkuar për kryerjen e sigurt të fluturimit; 	<p>For the purposes of Annex II, the following definitions shall apply:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "<i>acceptable means of compliance (AMC)</i>" means non-binding standards adopted by the CAA to illustrate means to establish compliance with Regulation (CAA) No. 03/2009 and its implementing rules; 2. "<i>alternative means of compliance (AltMoC)</i>" means those means that propose an alternative to an existing AMC or those that propose new means to establish compliance with Regulation (CAA) No 03/2009 and its implementing rules for which no associated AMC have been adopted by the CAA; 3. "<i>pilot-in-command</i>" means the pilot designated as being in command and charged with the safe conduct of the flight; 	<p>Za potrebe Aneksa II. primenjuju se sledeće definicije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „<i>prihvatljivi načini usklađivanja (AMC)</i>” znači neobavezujući standardi koje je ACV prihvatile za opisivanje načina uspostavljanja uskladenosti sa Uredbom (ACV) br. 03/2009 i njenim sprovedbenim pravilima; 2. „<i>alternativni načini usklađivanja (AltMoC)</i>” znači načini koji predstavljaju alternativu postojećim prihvatljivim postupcima usklađivanja (AMC) ili oni koji predstavljaju nove načine uspostavljanja uskladenosti sa Uredbom (ACV) br. 03/2009 i njenim sprovedbenim pravilima za koje ACV nije donijela povezane prihvatljive postupke usklađivanja; 3. „<i>zapovednik</i>” znači pilot kojem je dodeljena zapovednička dužnost i zadužen je za sigurno obavljanje leta;

<p>4. "anëtar i ekuipazhit" nënkupton një person të caktuar nga një operator për të kryer detyrat në bordin e balonës ose në terren kur detyrat janë të lidhura drejtpërdrejt me operimin e balonës.</p> <p>5. "anëtar i ekuipazhit fluturues" nënkupton një anëtar të licencuar të ekuipazhit që është i ngarkuar me detyra kryesore për operimin e një mjeti ajror gjatë një periudhe të fluturimit;</p> <p>6. "substancave psikoaktive" nënkupton alkoolin, opioidet, kanabinoidet, sedativët dhe hipnotikët, kokainën, psikostimuluesit tjera, haluciongenët dhe tretësit e paqëndrueshëm, duke përfshiruar kafen dhe duhanin;</p> <p>7. "aksident" nënkupton një ndodhi që ndërlidhet me operimin e një balone që shfaqet nga momenti i fillimit të frysjes së balonit dhe momentit të shfrysjes së plotë të balonit, në të cilin:</p> <p>(a) një person pëson lëndime fatale ose serioze si pasojë e të qenit në balon ose si rezultat i kontaktit të drejtpërdrejtë me ndonjë pjesë të balonës, duke</p>	<p>4. "crew member" means a person assigned by an operator to perform duties on board the balloon or, where the duties are directly related to the operation of the balloon, on the ground;</p> <p>5. "flight crew member" means a licensed crew member charged with duties essential to the operation of an aircraft during a flight duty period;</p> <p>6. "psychoactive substances" means alcohol, opioids, cannabinoids, sedatives and hypnotics, cocaine, other psychostimulants, hallucinogens and volatile solvents, excluding coffee and tobacco;</p> <p>7. "accident" means an occurrence associated with the operation of a balloon which takes place between the moment of the commencement of the inflation of the balloon and the moment of complete deflation of the balloon, in which:</p> <p>(a) a person suffers fatal or serious injuries as a result of being in the balloon or as a result of direct contact with any part of the balloon, including parts which have</p>	<p>4. „član posade” znači osoba koju je operater odredio za izvršavanje dužnosti u balonu ili, ako su dužnosti direktno povezane sa upravljanjem balonom, na zemlji;</p> <p>5. „član letačke posade” znači član posade koji poseduje odgovarajuću dozvolu zadužen za poslove neophodne za upravljanje vazduhoplovom tokom trajanja letačke dužnosti;</p> <p>6. „psihoaktivne supstance” znači alkohol, opijati, kanabinoidi, sedativi i hipnotici, kokain, ostali psihostimulansi, halucinogene supstance i isparljive tečnosti, osim kafe i duvana;</p> <p>7. „nesreća” znači događaj povezan sa operacijom balonom koji se dogodio u periodu od trenutka početka naduvavanja balona do trenutka kada je balon potpuno izduvan, u kojem je:</p> <p>(a) osoba pretrpela smrtonosne ili ozbiljne povrede zbog boravka u balonu ili usled izravnog kontakta sa nekim delom balona, uključujući delove koji su se</p>
---	---	--

<p>përfshirë pjesët të cilat janë shkëputur nga balona, por duke përjashtuar çfarëdo lëndimi që lind nga shkaqe natyrore ose të cilat vetë-shkaktohen ose shkaktohen nga persona të tjerë;</p> <p>(b) balona pëson dëme ose dëmtime strukturore që ndikojnë negativisht në fuqinë e saj strukturore, performancën ose karakteristikat e fluturimit dhe kërkon riparim ose zëvendësim serioz të komponentit të ndikuar; ose</p> <p>(c) balona mungon ose është plotësisht e pa qasshme;</p> <p>8. “<i>incident</i>” nënkupton një ndodhi, të ndryshme nga një aksident, që lidhet me operimin e një balone që ndikon ose mund të ndikojë në sigurinë e operimit të tij;</p> <p>9. “<i>incident serioz</i>” nënkupton një ndodhi që lidhet me operimin e balonës që shfaqet ndërmjet momentit të fillimit të fryrjes së balonës dhe momentit të shfryrjes së plotë të balonit, në të cilin ka pasur një probabilitet të lartë aksidenti;</p> <p>10. “<i>faza kritike e fluturimit</i>” do të thotë ngritura, afrimi përfundimtar, afrimi i</p>	<p>become detached from the balloon, but excluding any injuries arising from natural causes or which are self-inflicted or inflicted by other persons;</p> <p>(b) the balloon sustains damage or structural failure which adversely affects its structural strength, performance or flight characteristics and requires major repair or replacement of the affected component; or</p> <p>(c) the balloon is missing or is completely inaccessible;</p> <p>8. “<i>incident</i>” means an occurrence, other than an accident, associated with the operation of a balloon which affects or could affect the safety of its operation;</p> <p>9. “<i>serious incident</i>” means an occurrence associated with the operation of the balloon which takes place between the moment of the commencement of the inflation of the balloon and the moment of complete deflation of the balloon, in which there was a high probability of an accident;</p> <p>10. “<i>critical phases of flight</i>” means take-off, final approach, missed approach, landing</p>	<p>odvojili od balona, osim povreda nastalih zbog prirodnih uzroka i onih koje je osoba sama sebi naneli ili su joj ih nanele druge osobe;</p> <p>(b) balon pretrpeo štetu ili strukturni nedostatak koji negativno utiče na njegovu strukturu čvrstoću, performanse ili leteće karakteristike i zahteva veliki popravak ili zamenu pogodjenog dela; ili</p> <p>(c) balon nestao ili je potpuno nedostupan;</p> <p>8. „<i>nezgoda</i>” znači događaj koji nije nesreća, a povezan je s operacijom balonom i utiče ili bi mogao uticati na sigurnost operacije balonom;</p> <p>9. „<i>ozbiljna nezgoda</i>” znači događaj povezan s upravljanjem balonom koji se dogodio u periodu od trenutka početka naduvavanja balona do trenutka kada je balon potpuno izduvan, tokom kojeg je postojala velika verovatnoća od nesreće;</p> <p>10. „<i>kriticne faze leta</i>” znači uzletanje, završno prilaženje, neuspelo prilaženje, sletanje i</p>
--	---	---

<p>humbur, ulja dhe çdo fazë tjetër e fluturimit të cilin piloti në komandë e përcakton si kritik përfunksionimin e sigurt të balone;</p>	<p>and any other phases of a flight which the pilot-in-command determines as critical for the safe operation of the balloon;</p>	<p>sve ostale druge faze leta koje zapovednik odredi ključnim za sigurno upravljanje balonom;</p>
<p>11. “<i>manuali i fluturimit të mjetit ajror (AFM)</i>” nënkupton dokumentin që përmban kufizimet dhe informacionin e zbatueshëm dhe të aprovuar në lidhje me balonin;</p>	<p>11. “<i>aircraft flight manual (AFM)</i>” means the document containing the applicable and approved operating limitations and information with respect to the balloon;</p>	<p>11. „<i>letački priručnik (AFM)</i>” znači dokument koji sadrži primenjiva i odobrena operativna ograničenja balona i informacije o balonu;</p>
<p>12. “<i>mallrat e rrezikshme</i>” nënkupton artikujt ose substancat të cilat janë në gjendje të paraqesin rrezik për shëndetin, sigurinë, pronën ose mjedisin dhe të cilat janë paraqitur në listën e mallrave të rrezikshme në udhëzimet teknike ose që do të klasifikohen si të tilla në përputhje me ato udhëzime;</p>	<p>12. “<i>dangerous goods</i>” means articles or substances which are capable of posing a risk to health, safety, property or the environment and which are shown in the list of dangerous goods in the technical instructions or which are to be classified as such in accordance with those instructions;</p>	<p>12. „<i>opasni teret</i>” znači predmeti ili supstance koji mogu predstavljati značajan rizik za zdravje, sigurnost, imovinu ili životnu sredinu i koji se nalaze na spisku opasnog tereta u tehničkim uputstvima ili su razvrstani kao takvi u skladu s tim uputstvima;</p>
<p>13. “<i>udhëzimet teknike</i>” nënkupton botimin e fundit të zbatueshëm të “Udhëzimeve teknike për transportin e sigurt të mallrave të rrezikshme nga ajri”, duke përfshirë plotësimin dhe çdo shtojcë, të botuar nga ONAC në dokumentin 9284-AN / 905;</p>	<p>13. “<i>technical instructions</i>” means the latest applicable edition of the “Technical instructions for the safe transport of dangerous goods by air”, including the supplement and any addenda, published by ICAO in document 9284-AN/ 905;</p>	<p>13. „<i>tehnička uputstva</i>” znači zadnje važeće izdanje „Tehničkih uputstava za siguran prevoz opasnih tereta vazduhom”, uključujući dodatak i sve dopune, koje je odobrila i objavila Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva u dokumentu 9284-AN/905;</p>
<p>14. “<i>vend i operimit</i>” nënkupton një vend të zgjedhur nga piloti në komandë ose operatori për operimet e uljes, ngritisë ose ngarkesës së jashtme;</p>	<p>14. “<i>operating site</i>” means a site selected by the pilot-in-command or the operator for landing, take-off or external load operations;</p>	<p>14. „<i>operativna površina</i>” znači mesto koje je pilot ili zapovednik odabralo za sletanje, uzletanje i/ili obavljanje operacija sa spoljnim teretom;</p>
<p>15. “<i>Furnizimi me karburant</i>” nënkupton</p>	<p>15. “<i>refuelling</i>” means the refilling of fuel</p>	<p>15. „<i>punjene gorivom</i>” znači punjenje</p>

<p>furnizimin e cilindrave të karburantit ose të rezervuarve të karburantit nga një burim i jashtëm, duke përjashtuar zëvendësimin e cilindrave të karburantit;</p>	<p>cylinders or fuel tanks from an external source, excluding the replacement of fuel cylinders;</p>	<p>cilindara sa gorivom ili rezervoara za gorivo iz spoljnog izvora, osim zamene cilindara za gorivo;</p>
<p>16. “<i>Natë</i>” nënkupton periudhën ndërmjet fundit të muzgut në mbrëmje dhe fillimit të mëngjesit. Muzgu civil përfundon në mbrëmje kur qendra e diskut të diellit është 6 gradë poshtë horizontit dhe fillon në mëngjesin kur qendra e diskut të diellit është 6 gradë poshtë horizontit;</p>	<p>16. “<i>night</i>” means the period between the end of evening civil twilight and the beginning of morning civil twilight. Civil twilight ends in the evening when the centre of the sun’s disc is 6 degrees below the horizon and begins in the morning when the centre of the sun’s disc is 6 degrees below the horizon;</p>	<p>16. „<i>noć</i>” znači period od završetka večernjeg građanskog sumraka do početka jutarnjeg građanskog sumraka. Građanski sumrak uveče završava kada je središte Sunca 6 stepeni ispod horizonta, a ujutro počinje kada je središte Sunca 6 stepeni ispod horizonta;</p>
<p>17. “<i>operimi i specializuari i balonave</i>” do të thotë çdo operim, i cili mund të jetë komercial ose jo-komercial, me një balon, qëllimi kryesor i së cilës nuk është transportimi i pasagjerëve përvizita ose përjetimi të ndonjë gjëje, por operime me parashutë, kërcimet me mjet ajror pa motor me mbajtëse (hang-glider), fluturimi përvizha, fluturim përgara ose aktivitetet e ngjashme të specializuara;</p>	<p>17. “<i>balloon specialised operation</i>” means any operation, which can be commercial or non-commercial, with a balloon the main purpose of which is not the carriage of passengers for sightseeing or experience flights, but parachute operations, hang-gliding dropping, flying displays, competition flights or similar specialised activities;</p>	<p>17. „<i>specijalizovana operacija balonom</i>” znači svaka operacija balonom, koja može biti komercijalna i nekomercijalna, čija glavna svrha nije prevoz putnika radi razgledanja ili iskustva letenja već padobranske operacije, jedriličarstvo, nošenje oglasa, takmičarski letovi ili slične specijalizovane aktivnosti;</p>
<p>18. “<i>Ngarkesë trafiku</i>” nënkupton, masën e përgjithshme të pasagjerëve, valixhet dhe pajisjet e specializuara që mbahen në dorë;</p>	<p>18. “<i>traffic load</i>” means the total mass of passengers, baggage and carry-on specialist equipment;</p>	<p>18. „<i>teret koji se prevozi</i>” znači ukupna masa putnika, prtljag i prenosne specijalističke opreme;</p>
<p>19. “<i>masa boshe e balonës</i>” nënkupton masën e përcaktuar nga peshimi i balonës me të gjitha pajisjet e instaluara siç është</p>	<p>19. “<i>balloon empty mass</i>” means the mass determined by weighing the balloon with all the installed equipment as specified in</p>	<p>19. „<i>masa praznog balona</i>” znači masa utvrđena merenjem balona sa svom postavljenom opremom kako je naznačeno</p>

<p>specifikuar në AFM;</p> <p>20. “<i>Marrëveshje afat-shkurtër e qirasë</i>” nënkupton një marrëveshje ndërmjet operatorëve sipas të cilave balona operohet nën përgjegjësinë e qiradhënsit;</p> <p>21. “<i>Bartja komerciale e pasagjerëve me balon (CPB)</i>” nënkupton një formë të operacionit të transportit ajror komercial me një balon ku pasagjerët bartën në fluturime për vizita ose ato të përjetimit të ndonjë gjëje ose përvoja fluturimi me kompensim apo ndonjë qëllim të vlefshëm;</p> <p>22. “<i>operacioni i transportit ajror komercial (CAT)</i>” nënkupton një operacion të mjeteve ajrore për të transportuar pasagjerë, mallra ose postë me kompensim apo ndonjë qëllim të vlefshëm.</p>	<p>the AFM;</p> <p>20. “<i>wet lease agreement</i>” means an agreement between operators pursuant to which the balloon is operated under the responsibility of the lessor;</p> <p>21. “<i>commercial passenger ballooning</i>” (CPB) means a form of commercial air transport operation with a balloon whereby passengers are carried on sightseeing or experience flights for remuneration or other valuable consideration;</p> <p>22. “<i>commercial air transport (CAT) operation</i>” means an aircraft operation to transport passengers, cargo or mail for remuneration or other valuable consideration.</p>	<p>u AFM-u;</p> <p>20. „<i>ugovor o zakupu vazduhoplova sa posadom</i>” znači ugovor između operatera u skladu s kojim je za upravljanje balonom odgovoran najmodavac;</p> <p>21. „<i>komercijalni prevoz putnika balonom (CPB)</i>” znači vrsta komercijalne operacije vazdušnog prevoza balonom koja uključuje vožnju putnika balonom radi razgledanja ili iskustva letenja uz novčanu ili drugu naknadu;</p> <p>22. „<i>operacija komercijalnog vazdušnog prevoza (CAT)</i>” znači operacija vazduhoplova namenjena prevozu putnika, tereta ili pošte uz naplatu ili neku drugu vrstu naknade.</p>
---	--	---

SHTOJCA II	ANNEX II	ANEKS II
OPERIMET AJRORE ME BALON [PJESA-BOP]	BALLOON AIR OPERATIONS [PART-BOP]	LETAČKE OPERACIJE BALONOM [DEO-BOP]
NËNPJESA BAS	SUBPART BAS	PODDEO BAS
KËRKESAT THEMELORE OPERACIONALE	BASIC OPERATIONAL REQUIREMENTS	OSNOVNI OPERATIVNI ZAHTEVI
Neni 1	Section 1	Odeljak 1
Kërkесat e përgjithshme	General requirements	Opšti zahtevi
BOP.BAS.001 Fushëveprimi	BOP.BAS.001 Scope	BOP.BAS.001 Područje primene
Në përputhje me nenin 3, kjo nënpjesë përcakton kërkесat që duhet të plotësohen nga çdo operator i balonave, përveç organizatave projektuese dhe prodhuese, të përmendura në nënparagrafin e dytë të nenit 3 (1).	In accordance with Article 3, this Subpart establishes the requirements to be met by any operator of balloons, other than the design or production organisations referred to in the second subparagraph of Article 3(1).	U skladu sa članom 3. ovim poddelom utvrđuju se zahtevi koje mora ispuniti svaki operater balona, osim organizacija za projektovanje i proizvodnju iz drugog podstava člana 3. stava 1.
BOP.BAS.005 Autoriteti kompetent	BOP.BAS.005 Competent authority	BOP.BAS.005 Nadležno telo
Autoriteti kompetent është autoriteti i caktuar nga Republika e Kosovës kur operatori ka	The competent authority shall be the authority designated by the Republic of Kosovo when	Nadležno telo je telo koje je imenovala država članica u kojoj se nalazi glavno mesto

<p>vendin e tij kryesor të biznesit ose, atëherë kur operatori nuk ka vend kryesor të biznesit, vendin ku operatori është i vendosur ose banon. Ky autoritet i nënshtronhet kërkesave të nenit 3 të Rregullores (AAC) Nr. 01/2019 në përputhje me nenin 1 (7) të kësaj Rregulloreje.</p>	<p>the operator has its principal place of business or, when the operator has no principal place of business, the place where the operator is established or resides. That authority shall be subject to the requirements of Article 3 of Regulation (CAA) No. 01/2019 in accordance with Article 1(7) of that Regulation.</p>	<p>poslovanja operatera ili, ako operater nema glavno mesto poslovanja, mesto gde operater ima poslovno sedište ili boraviše. Nadležno telo podleže zahtevima iz člana 3. Uredbe (ACV) br. 01/2019 u skladu sa članom 1. stavom 7. te Uredbe.</p>
<p>BOP.BAS.010 Demonstrimi i përputhshmërisë</p> <p>(a) Një operator, kur i kërket nga autoriteti kompetent që verifikon përputhshmërinë e vazhdueshme nga operatori në përputhje me pikën ARO.GEN.300 (a) (2) të Shtojcës II të Rregullores (AAC) Nr. 01/2019 demonstron përputhshmërinë me kërkeshat thelbësore të përcaktuara në Shtesën IV të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 3/2009 dhe me kërkeshat e kësaj Rregulloreje.</p> <p>(b) Operatori përdor njëren nga mjetet e mëposhtme për të demonstruar një përputhshmëri të tillë:</p> <p>(1) mjetet e pranueshme të përputhshmërisë (AMC);</p>	<p>BOP.BAS.010 Demonstration of compliance</p> <p>(a) An operator shall, when so requested by the competent authority which is verifying continued compliance by the operator in accordance with point ARO.GEN.300(a)(2) of Annex II to Regulation (CAA) No. 01/2019, demonstrate compliance with the essential requirements set out in Annex IV to Regulation (CAA) No 03/2009 and with the requirements of this Regulation.</p> <p>(b) The operator shall use either of the following means to demonstrate such compliance:</p> <p>(1) acceptable means of compliance (AMC);</p>	<p>BOP.BAS.010 Dokazivanje usklađenosti</p> <p>(a) Operater, kada to zatraži nadležno telo koje proverava trajnu usklađenost operatera u skladu sa tačkom ARO.GEN.300(a)(2) Aneksa II Uredbe (ACV) br. 01/2019, dokazuje usklađenost sa zahtevima iz Aneksa IV Uredbe (ACV) br. 03/2009 i sa zahtevima ove Uredbe.</p> <p>(b) Operater upotrebljava sledeća sredstva za dokazivanje te usklađenosti:</p> <p>(1) prihvatljive načine usklađivanja (AMC);</p>

<p>(2) mjetet alternative të përputhshmërisë (AltMOC).</p> <p>BOP.BAS.015 Fluturimet informuese</p> <p>Fluturimet informuese duhet të:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) operohen sipas rregullave të fluturimit vizual (VFR) gjatë ditës; dhe (b) të mbikëqyren në lidhje me sigurinë e tyre nga një person i cili është emëruar nga organizata që kryen fluturimet informuese. <p>BOP.BAS.020 Reagimi i menjëhershëm ndaj një problemi të sigurisë</p> <p>Operatori zbaton:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) masat e sigurisë të autorizuara nga autoriteti kompetent në përputhje me pikën (c) të pikës ARO.GEN.135 të Shtojcës II të Rregullores (AAC) Nr. 01/2019; dhe (b) direktivat e vlefshmërisë ajoore dhe informatat e tjera të detyrueshme të lëshuara nga Autoriteti në përputhje me pikën (j) të Nenit 20(1) të Rregullores 	<p>(2) alternative means of compliance (AltMoC).</p> <p>BOP.BAS.015 Introductory flights</p> <p>Introductory flights shall be:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) operated under visual flight rules (VFR) by day; and (b) overseen as regards their safety by a person who has been nominated by the organisation performing the introductory flights. <p>BOP.BAS.020 Immediate reaction to a safety problem</p> <p>The operator shall implement:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) safety measures mandated by the competent authority in accordance with point (c) of point ARO.GEN.135 of Annex II to Regulation (CAA) No. 01/2019; and (b) airworthiness directives and other mandatory information issued by the Authority in accordance with point (j) of Article 20(1) of Regulation (CAA) 	<p>(2) alternativne načine usklađivanja (AltMoC).</p> <p>BOP.BAS.015 Uvodni letovi</p> <p>Uvodnim letovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) upravlja se po danu prema pravilima vizualnog letenja (VFR) i (b) njihovu sigurnost nadzire osoba koju je imenovala organizacija koja obavlja uvodne letove. <p>BOP.BAS.020 Trenutna reakcija na sigurnosni problem</p> <p>Operater sprovodi:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) mere sigurnosti koje je naložilo nadležno telo u skladu sa tačkom (c) tačke ARO.GEN.135 Anekса II Uredbe (ACV) br. 01/2019; i (b) direktive o plovidbenosti i ostale obavezne informacije koje je izdala Agencija u skladu sa članom 20. stavom 1. tačkom (j). Uredbe (ACV) br.
--	---	---

(AAC) Nr. 03/2009.	No. 03/2009.	03/2009.
<p>BOP.BAS.025 Caktimi i pilotit në komandë</p> <p>Operatori cakton një anëtar të ekuipazhit të kualifikuar për të vepruar si pilot në komandë në përputhje me Aneksin I të Rregullores (AAC) Nr. 05/2015.</p> <p>BOP.BAS.030 Përgjegjësitë e pilotit në komandë</p> <p>(a) Piloti në komandë duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) të jetë përgjegjës pér sigurinë e balonës dhe çdo personi ose pasurie që gjendet brenda tij gjatë operimeve të balonës; (2) të jetë përgjegjës pér fillimin, vazhdimin, përfundimin e fluturimit pér qëllime të sigurisë; (3) të sigurojë përbushjen e gjitha procedurave operacionale dhe listave kontrolluese; (4) të filloj fluturim vetëm në rast se ai apo ajo është i/e bindur se janë 	<p>BOP.BAS.025 Designation as pilot-in-command</p> <p>The operator shall designate a pilot-in-command who is qualified to act as pilot-in-command in accordance with Annex I to Regulation (CAA) No. 05/2015.</p> <p>BOP.BAS.030 Responsibilities of the pilot-in-command</p> <p>(a) The pilot-in-command shall:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) be responsible for the safety of the balloon and of any person or property carried therein during balloon operations; (2) be responsible for the initiation, continuation or termination of a flight in the interest of safety; (3) ensure that all applicable operational procedures and checklists are complied with; (4) only commence a flight if he or she is satisfied that all operational 	<p>BOP.BAS.025 Imenovanje zapovednika</p> <p>Operater imenuje zapovednika koji je kvalifikovan da deluje kao zapovednik u skladu sa Aneksom I Uredbe (ACV) br. 05/2015.</p> <p>BOP.BAS.030 Odgovornosti zapovednika</p> <p>(a) Zapovednik:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) odgovoran je za sigurnost balona i bilo koje osobe ili imovine koji se u njemu voze tokom operacija balona; (2) odgovoran je za započinjanje, nastavljanje ili prekid leta u interesu sigurnosti; (3) osigurava usklađenost sa svim primenjivim operativnim postupcima i kontrolnim listama; (4) započinje let samo ako je siguran u usklađenost sa svim operativnim

përbushur të gjitha kufizimet operacionale, si në vijim:	limitations are complied with, as follows:	ograničenjima, kako sledi:
(i) balona është i gatshëm për fluturim;	(i) the balloon is airworthy;	(i) balon ispunjava uslove plovidbenosti;
(ii) balona është e regjistruar siç duhet;	(ii) the balloon is duly registered;	(ii) balon je propisno registrovan;
(iii) instrumentet dhe pajisjet e nevojshme për realizimin e fluturimit janë të vendosura në balon dhe janë funksionale;	(iii) instruments and equipment required for the execution of the flight are carried on board the balloon and are operative;	(iii) instrumenti i oprema potrebni za obavljanje leta prevoze se u balonu i operativni su;;
(iv) pesha e balonës është e tillë që fluturimi mund të kryhet brenda kufizimeve të përcaktuar nga AFM-ja;	(iv) the mass of the balloon is such that the flight can be conducted within the limits defined by the AFM;	(iv) masa balona takva je da se let može obavljati unutar ograničenja definiranih AFM-om;
(v) të gjitha pajisjet dhe bagazhet janë të ngarkuara dhe të siguruara siç duhet; dhe	(v) all equipment and baggage are properly loaded and secured; and	(v) sva oprema i prtljag pravilno su ukrcani i osigurani; i
(vi) kufizimet operacionale të balonës, siç specifikohen në AFM nuk do të tejkalojen asnjëherë gjatë fluturimit;	(vi) the operating limitations of the balloon as specified in the AFM will not be exceeded at any time during the flight;	(vi) operativna ograničenja navedena u AFM-u neće biti prekoračena za vreme leta;
(5) të sigurohet që inspektimet para	(5) ensure that the pre-flight inspection	(5) osigurava da se obavi prepoletni

<p>fluturimit janë kryer siç kërcohët në Aneksin I të Rregullores së Komisionit (AAC) Nr. 07/2015;</p>	<p>has been carried out as required by Annex I to Commission Regulation (CAA) No. 07/2015;</p>	<p>pregled u skladu sa zahtevima Aneksa I Uredbe Komisije (ACV) br. 07/2015;</p>
<p>(6) të jetë përgjegjës që para fluturimit t'i udhëzoj personat që ndihmojnë në fryrjen dhe ç'fryrjen e mbulojës së balonës;</p>	<p>(6) be responsible for the pre-flight briefing of persons assisting in the inflation and deflation of the envelope;</p>	<p>(6) odgovoran je za davanje uputstava pre leta svim osobama koje pomažu pri naduvavanju i izduvavanju kupole;</p>
<p>(7) të sigurohet që personat të cilët ndihmojnë në fryrjen dhe ç'fryrjen e mbulojës të kenë veshje të përshtatshme mbrojtëse;</p>	<p>(7) ensure that persons assisting in the inflation and deflation of the envelope wear appropriate protective clothing;</p>	<p>(7) osigurava da osobe koje pomažu pri naduvavanju i izduvavanju kupole nose prikladnu zaštitnu odeću;</p>
<p>(8) të bindet që pajisjet relevante emergjente janë lehtësishët të qasshme për përdorim të menjëherëshëm;</p>	<p>(8) be satisfied that relevant emergency equipment remains easily accessible for immediate use;</p>	<p>(8) proverava da li je relevantna oprema za hitne slučajeve ostala lako dostupna za trenutnu upotrebu;</p>
<p>(9) të sigurojë që askush nuk pi duhan brenda apo në afërsi të drejtpërdrejt me balonën;</p>	<p>(9) ensure that no person is smoking on board or within the direct vicinity of the balloon;</p>	<p>(9) osigurava da niko ne puši u balonu niti u njegovoј direktnoj blizini;</p>
<p>(10) të mos lejoj bartjen në balon të personave të cilët duken të janë nën ndikim të substancave psikoaktive përderisa mund të rrezikohet siguria e balonës, personave apo pasurive;</p>	<p>(10) not allow a person to be carried in the balloon who appears to be under the influence of psychoactive substances to the extent that the safety of the balloon or of any person or property carried therein is likely to be endangered;</p>	<p>(10) ne dopušta prevoz balonom osobi za koju se čini da je pod uticajem psihoaktivnih supstanci do tolike mere da bi mogla biti ugrožena sigurnost balona ili osoba u njemu;</p>
<p>(11) që gjatë fluturimit të janë në kontroll</p>	<p>(11) remain during flight in control of the</p>	<p>(11) tokom leta čitavo vreme ima</p>

<p>të balonës, përveç në rast se ndonjë pilot tjetër është në kontroll;</p>	<p>balloon at all times except if another pilot is taking the controls;</p>	<p>kontrolu nad balonom, osim ako neki drugi pilot preuzima upravljanje;</p>
<p>(12) të ndërmerr veprime në situata urgjente që kërkojnë vendimmarrje dhe veprime të menjëherershme të cilat ai ose ajo i konsideron të nevojshme sipas rrethanave. Në raste të tillë ai apo ajo mund të devijojnë nga rregullat, procedurat operacionale dhe metodat deri në masën e nevojshme që është në interes të sigurisë;</p>	<p>(12) take any action in an emergency situation that requires immediate decision and action which he or she considers necessary under the circumstances. In such cases he or she may deviate from rules, operational procedures and methods to the extent necessary in the interest of safety;</p>	<p>(12) u hitnim slučajevima koji zahtevaju hitno donošenje odluke i delovanje, preduzima sve radnje koje smatra neophodnima u tim uslovima. U takvim slučajevima može, u interesu sigurnosti, u neophodnoj meri odstupiti od pravila, operativnih postupaka i metoda;</p>
<p>(13) të mos vazhdoj fluturimin përtëj vendndodhjes operuese më të afërt që lejon moti kur gjendja e tij ose saj për të kryer detyrat është reduktuar ndjeshëm për shkak të sëmundjes, lodi, mungesës së oksigjenit ose ndonjë tjetër;</p>	<p>(13) not continue a flight beyond the nearest weather-permissible operating site when his or her capacity to perform his or her duties is significantly reduced because of sickness, fatigue, lack of oxygen or any other cause;</p>	<p>(13) ne nastavlja let dalje od najbliže operativne površine na koju je moguće sletanje kada je njegova sposobnost za izvršavanje dužnosti znatno umanjena zbog bolesti, umora, manjka kiseonika ili nekog drugog uzroka;</p>
<p>(14) të regjistroj të dhënat e përdorimit dhe të gjitha defektet e njohura ose të dyshuara në balon në përfundim të fluturimit, ose serive të fluturimit, në ditarin e udhëtimeve të balonës;</p>	<p>(14) record utilisation data and all known or suspected defects in the balloon at the termination of the flight, or series of flights, in the balloon logbook;</p>	<p>(14) u trenutku završetka leta ili serije letova zapisuje u dnevnik putovanja balona podatke o upotrebi i sve kvarove u balonu koji su mu poznati ili na koje sumnja logbook;</p>
<p>(15) të njoftojë autoritetin hetues të sigurisë së shtetit në territorin e të cilit ka ndodhë ngjarja si dhe shërbimet emergjente të atij shtetit</p>	<p>(15) notify the safety investigation authority of the State in the territory of which the occurrence took place and the emergency services of that</p>	<p>(15) bez odlaganja obaveštava nadležno telo za istrage države na čijem se području dogodio događaj i hitne službe te države najbržim mogućim</p>

<p>në mënyrë të menjëherëshme, pa vonesë, me anë të mjeteve më të shpejta në dispozicion, lidhur me çfarëdo incidenti ose aksident të rëndë në të cilën përfshihet balona;</p> <p>(16) të paraqesë reportin për një akt të ndërhyrjes së paligjshme, pa vonesë, tek autoriteti kompetent dhe të informojë autoritetin lokal të caktuar nga shteti në territorin e të cilit ka ndodhë ndërhyrja e paligjshme; dhe</p> <p>(17) të raportoj në njësinë e përshtatshme të shërbimeve të trafikut ajror (ATS), pa vonesë, lidhur me kushtet e rrezikshme të motit ose fluturimit, që ka gjasa të ndikojnë në sigurinë e mjeteve ajrore të tjera.</p> <p>(b) Piloti në komandë nuk duhet të kryejë detyra në balon, në rast të situatave të mëposhtme:</p> <p>(1) kur ai ose ajo nuk është i aftë të kryejë detyrat për ndonjë arsy, siç janë dëmtimi, sëmundja, mjekimi, lodiha ose efekte të ndonjë substance psikoaktive, ose përndryshe nuk ndjehet i gatshëm ;</p>	<p>State without delay by the quickest available means of any serious incident or accident involving the balloon;</p> <p>(16) submit a report of an act of unlawful interference without delay to the competent authority and inform the local authority designated by the State in the territory of which the unlawful interference took place; and</p> <p>(17) report to the appropriate air traffic services (ATS) unit, without delay, any hazardous weather or flight conditions encountered that are likely to affect the safety of other aircraft.</p> <p>(b) The pilot-in-command shall not perform duties on a balloon in one of the following situations:</p> <p>(1) when he or she is incapacitated from performing his or her duties by any cause, including injury, sickness, medication, fatigue or the effects of any psychoactive substance, or feels otherwise unfit;</p>	<p>sredstvima o bilo kojoj ozbiljnoj nezgodi ili nesreći povezanoj sa balonom;</p> <p>(16) bez odlaganja izveštava nadležno telo o nezakonitom uticaju i obaveštava lokalno telo koje je odredila država na čijem se državnom području dogodio nezakoniti uticaj; i</p> <p>(17) bez odlaganja odgovarajućoj jedinici ATS-a prijavljuje bilo kakve nastale opasne vremenske uslove ili uslove letenja koji mogu uticati na sigurnost drugih vazduhoplova.</p> <p>(b) Zapovednik ne obavlja dužnosti u balonu u jednoj od sledećih situacija::</p> <p>(1) kada je nesposoban da obavlja svoje dužnosti iz bilo kog razloga, uključujući povredu, bolest, lekove, umor ili uticaj psihoaktivnih supstanci ili se zbog nečeg drugoga oseća nesposobnim;</p>
---	--	---

<p>(2) nëse nuk plotësohen kushtet mjekësore të aplikueshme.</p> <p>(c) Kurdo që anëtarët e ekuipazhit përfshihen në operimin e balonës, piloti në komandë duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) të sigurojë që gjatë fazave kritike të fluturimit ose kurdo që konsiderohet e nevojshme për interes të sigurisë, të gjithë anëtarët e ekuipazhit gjenden në stacionet e tyre të caktuara dhe nuk kryejnë ndonjë aktivitet tjetër përveç atyre që kërkohen për funksionimin e sigurt të balonës; (2) të mos fillojë fluturimin nëse ndonjë nga anëtarët e ekuipazhit nuk është i aftë t'i kryejë detyrat për ndonjë arsy, siç janë dëmtimi, sëmundja, mjekimi, lodiha ose efekte të ndonjë substance psikoaktive, ose nuk ndihet i gatshëm; (3) të mos vazhdoj fluturimin përtëj vendndodhjes operuese më të afërt që e lejon moti, kur gjendja e cilitdo anëtar të ekuipazhit për të kryer detyrat është reduktuar ndjeshëm 	<p>(2) if applicable medical requirements are not fulfilled.</p> <p>(c) Whenever crew members are involved in the operation of the balloon, the pilot-in-command shall:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) ensure that during critical phases of flight or whenever deemed necessary in the interest of safety, all crew members are at their assigned stations and do not perform any activities other than those required for the safe operation of the balloon; (2) not commence a flight if any crew member is incapacitated from performing his or her duties by any cause, including injury, sickness, medication, fatigue or the effects of any psychoactive substance, or feels otherwise unfit; (3) not continue a flight beyond the nearest weather-permissible operating site when any crew member's capacity to perform duties is significantly reduced 	<p>(2) ako nisu ispunjeni primenjivi medicinski zahtevi.</p> <p>(c) Kada god su u operaciju balona uključeni članovi posade, zapovednik:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) osigurava da su tokom kritičnih faza leta ili kad god se to smatra nužnim u interesu sigurnosti, svi članovi posade na propisanim mestima i da ne obavljaju nikakve druge radnje osim onih potrebnih za sigurno upravljanje balonom; (2) ne započinje let ako bilo koji član posade zbog bilo kog razloga, poput povrede, bolesti, uticaja lekova, umora ili učinaka bilo koje psihoaktivne supstance nije sposoban za izvršavanje svojih dužnosti ili se iz nekog drugog razloga smatra nesposobnim za izvršavanje svoje dužnosti; (3) ne nastavlja let dalje od najbliže operativne površine na koju je moguće sletanje kada je sposobnost za izvršavanje dužnosti bilo kojeg člana posade znatno smanjena zbog
---	--	--

<p>nga shkaqe si sëmundja, lodhja apo mungesa e oksigjenit, dhe shkaqe tjera; dhe</p> <p>(4) të sigurojë që të gjithë anëtarët e ekuipazhit mund të komunikojnë me njëri tjetrin në një gjuhë të përbashkët.</p> <p>BOP.BAS.035 Autoriteti i pilotit në komandë</p> <p>Piloti në komandë ka autoritet të:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) japë të gjitha komandat dhe të ndërmarrë çfarëdo lloj veprimi të përshtatshëm me qëllim sigurimin e balonës dhe çfarëdo personi dhe pasurie brenda në të; dhe (b) refuzoj futjen ose bartjen e çfarëdo personi ose bagazhi që mund të paraqes rrezik potencial për sigurinë e balonës dhe çdo personi dhe pasurie brenda në të. <p>BOP.BAS.040 Përgjegjësitë e anëtarëve të ekuipazhit</p> <p>(a) Çdo anëtar i ekuipazhit është përgjegjës</p>	<p>because of sickness, fatigue or lack of oxygen or any other cause; and</p> <p>(4) ensure that all crew members can communicate with each other in a common language.</p> <p>BOP.BAS.035 Authority of the pilot-in-command</p> <p>The pilot-in-command shall have the authority to:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) give all commands and take any appropriate actions for the purpose of ensuring the safety of the balloon and of any person or property carried therein; and (b) refuse embarkation or carriage of any person or baggage that may represent a potential hazard to the safety of the balloon or of any person or property carried therein. <p>BOP.BAS.040 Responsibilities of crew members</p> <p>(a) Any crew member shall be responsible</p>	<p>bolesti, umora, manjka kiseonika ili nekog drugog uzroka; i</p> <p>(4) osigurava da svi članovi posade mogu međusobno komunicirati na zajedničkom jeziku.</p> <p>BOP.BAS.035 Nadležnosti zapovednika</p> <p>Zapovednik ima sledeće nadležnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) izdavati sve zapovedi i preduzimati sve odgovarajuće postupke za osiguravanje sigurnosti balona i osoba i imovine koji se njime prevoze; i (b) odbiti ukrcaj ili prevoz osobe ili prtljaga koji mogu predstavljati moguću opasnost za sigurnost balona ili osobe ili imovine koja se njime prevozi. <p>BOP.BAS.040 Odgovornosti članova posade</p> <p>(a) Svaki član posade odgovoran je za</p>
---	---	---

<p>për ekzekutimin e duhur të detyrave të tij ose të saj sa i përket funksionimit të balonës.</p>	<p>for the proper execution of his or her duties in respect of the operation of the balloon.</p>	<p>pravilno izvršavanje svojih dužnosti povezanih sa upravljanjem balonom.</p>
<p>(b) Anëtarët e ekuipazhit nuk duhet t'i kryejnë detyrat në rast se nuk janë të aftë ta bëjnë atë gjë për ndonjë arsy, siç është dëmtimi, sëmundja, mjekimi, lodhja ose efekte të ndonjë substance psikoaktive, ose kur nuk ndihen të gatshëm.</p>	<p>(b) Crew members shall not perform duties on a balloon when incapacitated by any cause, including injury, sickness, medication, fatigue or the effects of any psychoactive substance, or if he or she feels otherwise unfit.</p>	<p>(b) Članovi posade ne izvršavaju dužnosti na balonu kada su iz bilo kog razloga za to nesposobni, među ostalim zbog povrede, bolesti, uticaja lijekova, umora ili učinaka neke psihoaktivne supstance ili ako se iz nekog drugog razloga osećaju nesposobnima.</p>
<p>(c) Anëtarët e ekuipazhit i raportojnë pilotit në komandë si në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) për çfarëdo lloj gabimi, dështimi, keqfunkcionimi ose defekti që sipas gjykimit të tij/të saj, mund të ndikojë në vlefshmërinë ajrore ose operacionin e sigurt të balonës, përfshirë sistemet e emergjencës; 	<p>(c) Crew members shall report to the pilot-in-command both of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) any fault, failure, malfunction or defect, which he or she believes may affect the airworthiness or safe operation of the balloon, including emergency systems; 	<p>(c) Članovi posade prijavljaju zapovedniku balona sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) sve nedostatke, zastoje, kvarove ili oštećenja za koje veruju da mogu uticati na plovidbenost ili siguran rad balona, uključujući sisteme za hitni slučaj;
<ul style="list-style-type: none"> (2) për çdo incident. 	<ul style="list-style-type: none"> (2) any incident. 	<ul style="list-style-type: none"> (2) sve nezgode.
<p>(d) Çdo anëtar i ekuipazhit i cili merr përsipër detyra për më shumë se një operator duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) të mbajë të dhënat e tij/saj individuale sa i përket kohës së 	<p>(d) Any flight crew member who undertakes duties for more than one operator shall:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) maintain his or her individual records regarding flight times 	<p>(d) Član posade koji obavlja dužnosti za više operatera dužan je:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) voditi vlastitu evidenciju o trajanju letova i periodima

<p>fluturimit dhe periudhave të pushimit, nëse është e aplikueshme; dhe</p> <p>(2) t'i ofrojë çdo operatori të dhënat e nevojshme për planifikimin e aktiviteteve në përputhje me kufizimet e zbatueshme të kohës së fluturimit dhe detyrës dhe kërkesat e pushimit.</p>	<p>and rest periods, if applicable; and</p> <p>(2) provide each operator with the data needed to schedule activities in accordance with the applicable flight and duty time limitations and rest requirements.</p>	<p>odmora, po potrebi; i</p> <p>(2) svakom operateru dostaviti podatke potrebne za planiranje aktivnosti u skladu sa primenjivim zahtevima u pogledu ograničenja vremena letenja i dužnosti i zahteva u pogledu odmora.</p>
<p>BOP.BAS.045 Respektimi i ligjeve, rregulloreve dhe procedurave</p> <p>(a) Piloti në komandë dhe të gjithë anëtarët tjerë të ekuipazhit duhet të veprojnë në përputhje me ligjet, rregulloret dhe procedurat e atyre shteteve ku kryhen operimet.</p> <p>(b) Piloti komandues duhet të njohë mirë ligjet, rregulloret dhe procedurat, të cilat lidhen me performancën e detyrave të tij/të saj, të përcaktuara për hapësirat që do të përshkojë, vendndodhjet operuese që do të shfrytëzohen dhe pajisjet përkatëse të navigimit ajror.</p>	<p>BOP.BAS.045 Compliance with laws, regulations and procedures</p> <p>(a) The pilot-in-command and all other crew members shall comply with the laws, regulations and procedures of those States where operations are conducted.</p> <p>(b) The pilot-in-command shall be familiar with the laws, regulations and procedures, pertinent to the performance of his or her duties, prescribed for the areas to be traversed, the operating sites to be used and the related air navigation facilities.</p>	<p>BOP.BAS.045 Usklađenost sa zakonima, propisima i postupcima</p> <p>(a) Zapovednik i ostali članovi posade moraju poštovati zakone, propise i postupke država u kojima se operacije izvode.</p> <p>(b) Zapovednik poznaje zakone, propise i postupke povezane sa obavljanjem njegovih dužnosti, koji su propisani za područja koja treba preći, operativne površine koje treba upotrebljavati i povezane navigacione uređaje za vazdušnu plovidbu.</p>
<p>BOP.BAS.050 Dokumentet, manualet dhe</p>	<p>BOP.BAS.050 Documents, manuals and</p>	<p>BOP.BAS.050 Dokumenti, priručnici i</p>

informacioni që do të mbarten në bord	information to be carried	informacije koje treba imati u vazduhoplovu
<p>(a) Dokumentet, manualet dhe informacioni në vijim do të mbarten në bord në çdo fluturim, si originale ose kopje:</p> <p>(1) kufizimet operacionale, procedurat normale, anormale dhe emergjente dhe informacione të tjera relevante specifike për karakteristikat operacionale të balonës;</p> <p>(2) detajet e planit të depozituar të fluturimit ATS, në përpunhje me Seksionin 4 të Aneksit të Rregullores së SERA (që përcakton rregullat e përbashkëta të dispozitave ajrore dhe operacionale lidhur me shërbimet dhe procedurat e navigimit ajror);</p> <p>(3) skemat aeronautike aktuale dhe të nevojshme për rrugëkalimin e fluturimit të synuar.</p> <p>(b) Dokumentet, manualet dhe informacioni në vijim do të mbarten në bord në çdo fluturim, ose të ruhen në makinën rikthyese, si originale ose kopje:</p>	<p>(a) All of the following documents, manuals and information shall be carried on each flight, as originals or copies:</p> <p>(1) the operating limitations, normal, abnormal and emergency procedures and other relevant information specific to the balloon's operating characteristics;</p> <p>(2) details of the filed ATS flight plan, when required in accordance with Section 4 of the Annex to the SERA Regulation (laying down the common rules of the air and operational provisions regarding services and procedures in air navigation);</p> <p>(3) current and suitable aeronautical charts for the area of the intended flight.</p> <p>(b) All of the following documents, manuals and information shall be carried on each flight or shall be stowed in the retrieve vehicle, as originals or copies:</p>	<p>(a) Pri svakom letu, osim ako je određeno drukčije, nose se originali ili kopije svih sledećih dokumenata, priručnika i informacija:</p> <p>(1) operativnih ograničenja, uobičajenih, neuobičajenih i hitnih postupaka i ostalih relevantnih informacija koje su specifične za operativne karakteristike balona;</p> <p>(2) detalji o planu leta podnesenom ATS-u, kada je to potrebno u skladu s odeljakom 4. Aneksa SERA Uredbe (o utvrđivanju zajedničkih pravila vazdušnog saobraćaja i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u vazdušnoj plovidbi);</p> <p>(3) trenutnih i primerenih aeronautičkih karata područja za planirani let.</p> <p>(b) Pri svakom letu nose se originali ili kopije svih sledećih dokumenata, priručnika i informacija ili se skladište u pomoćnom vozilu:</p>

(1) certifikatën e regjistrimit;	(1) the certificate of registration;	(1) potvrda o registraciji vazduhoplova;
(2) certifikatën e vlefshmërisë ajrore, duke përfshirë anekset;	(2) the certificate of airworthiness, including the annexes;	(2) sertifikat o plovidbenosti, uključujući anekse;
(3) AFM ose dokumentin(-et) ekuivalent (e);	(3) the AFM or equivalent document(s);	(3) AFM ili ekvivalentni dokument(i);
(4) licencën e radios së mjet ajrorit, në rastet kur balona është e pajisur me pajisje radiokomunikimi në përputhje me pikën (a) të pikës BOP.BAS.355;	(4) the aircraft radio licence, where the balloon is equipped with radio communication equipment in accordance with point (a) of point BOP.BAS.355;	(4) dozvola za radio stanicu, ako je balon opremljen opremom za radiokomunikaciju u skladu sa tačkom (a) tačke BOP.BAS.355;
(5) certifikatën(at) e sigurimit të përgjegjësisë së palës së tretë;	(5) the third party liability insurance certificate(s);	(5) polisa(-e) osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu trećim osobama;
(6) ditarin e udhëtimeve të balonës ose dokumentin(et) ekuivalent(e);	(6) the balloon logbook or equivalent document(s);	(6) dnevnik plovidbe balona ili ekvivalentni dokument(i);
(7) çdo dokument tjeter që mund të jetë i nevojshëm për fluturim ose që kërkohet nga shteti ose shtetet përkatëse që kanë lidhje me fluturimin.	(7) any other documentation that may be pertinent to the flight or is required by the State or States concerned with the flight.	(7) bilo koja druga dokumentacija koja može biti važna za let ili koju zahtevaju država ili države preko kojih se obavlja let.
(c) Kur kërkohet nga autoriteti kompetent, piloti në komandë ose operatori duhet t'i vënë në dispozicion të atij autoriteti dokumentacionin original brenda afatit	(c) When requested by the competent authority, the pilot-in-command or the operator shall make available to that authority the original documentation	(c) Kada to zatraži nadležno telo, zapovednik ili operater stavlju na raspolaganje tom nadležnom telu izvornu dokumentaciju u periodu koji je

<p>kohor të përcaktuar nga autoriteti i cili nuk duhet të jetë më pak se 24 orë.</p>	<p>within the time period specified by the authority which shall not be less than 24 hours.</p>	<p>navelo nadležno telo, a koje nije kraće od 24 sata..</p>
<p>BOP.BAS.055 Mallrat e rrezikshme</p> <p>(a) Transporti i mallrave të rrezikshme me anë të balonës do të realizohet në përpunje me kërkesat e përcaktuara në Aneksin 18 të Konventës së Çikagos, i ndryshuar dhe plotësuar së fundmi me udhëzimet teknike.</p> <p>(b) Piloti në komandë merr të gjitha masat e duhura për të parandaluar transportimin pa dashje të mallrave të rrezikshme në bord të balonës.</p> <p>(c) Sasitë e arsyeshme të artikujve dhe substancave që përndryshe do të klasifikohen si mallra të rrezikshme të cilat përdoren për lehtësimin e sigurisë së fluturimit, ku mbartja e tyre në bordin e balonës është e këshillueshme për të siguruar disponueshmërinë e tyre në kohën e duhur për qëllime operative, duhet të konsiderohen të autorizuara sipas pikës 2.2.1 (a) të pjesës 1 të udhëzimeve teknike, pavarësisht nëse këto artikuj ose substanca kërkohen që të mbarten ose kanë synim të përdoren në lidhje</p>	<p>BOP.BAS.055 Dangerous goods</p> <p>(a) The transport of dangerous goods on board the balloon shall be conducted in accordance with the requirements set out in Annex 18 to the Chicago Convention, as last amended and amplified by the technical instructions.</p> <p>(b) The pilot-in-command shall take all reasonable measures to prevent dangerous goods from being carried on board the balloon inadvertently.</p> <p>(c) Reasonable quantities of articles and substances that would otherwise be classified as dangerous goods and that are used to facilitate flight safety, where carriage on board the balloon is advisable to ensure their timely availability for operational purposes, shall be considered authorised under point 2.2.1(a) of Part 1 of the technical instructions, regardless of whether or not such articles and substances are required to be carried or intended to be used in connection with a particular flight. The pilot-in-command shall</p>	<p>BOP.BAS.055 Opasni teret</p> <p>(a) Prevoz opasnog tereta u balonu obavlja se u skladu sa zahtevima iz Aneksa 18. Čikaške konvencije, kako je poslednji put izmenjena i dopunjena tehničkim uputstvima.</p> <p>(b) Zapovednik preduzima sve razumne mere za sprečavanje nemamernoga prevoza opasnog tereta u balonu.</p> <p>(c) Razumne količine predmeta i supstanci koji bi se mogli razvrstati kao opasni teret i koji se upotrebljavaju za olakšavanje sigurnosti leta, ako se prevoz u balonu savetuje kako bi se osigurala njihova pravovremena dostupnost u operativne svrhe, smatraju se odobrenima u skladu sa tačkom 2.2.1. podtačkom (a) dela 1. tehničkih uputstava, nezavisno od toga da li se ti predmeti i supstance moraju prenositi ili se planira njihova upotreba u vezi sa određenim letom. Zapovednik osigurava da se pakovanje i utovar tih</p>

<p>me një fluturim të caktuar. Piloti në komandë siguron që paketimi dhe ngarkimi i këtyre artikujve dhe substancave në bordin e balonës kryhet në atë mënyrë që t'i minimizojë rreziqet që mund t'iu shkaktohen anëtarëve të ekuipazhit, udhëtarëve dhe vetë balonës gjatë operimit.</p>	<p>ensure that the packing and loading on board the balloon of those articles and substances is performed in such a way as to minimise the risks posed to crew members, passengers and the balloon during operation.</p>	<p>predmeta i supstanci u balon obavlju na naçin kojim se rizici za članove posade, putnika i balon tokom rada smanjuju na najmanju moguću meru..</p>
<p>(d) Piloti në komandë ose, në rast se piloti në komandë nuk është i aftë, operatori, duhet të raportojë pa vonesë për çdo aksident ose incident në të cilin përfshihen mallrat e rrezikshme, tek autoriteti hetues i sigurisë së atij shteti në territorin e të cilit ka ndodhur ngjarja, si dhe tek shërbimet emergjente të atij shteti, dhe çdo autoritet tjetër të caktuar nga ai shtet dhe autoriteti kompetent.</p>	<p>(d) The pilot-in-command or, when the pilot-in-command is incapacitated, the operator shall report without delay any accidents or incidents involving dangerous goods to the safety investigation authority of the State in the territory of which the occurrence took place, the emergency services of that State, any other authority designated by that State and the competent authority.</p>	<p>(d) Zapovednik ili, ako on nije sposoban izvršavati svoje dužnosti, operater bez odlaganja izveštavaju istražno telo države u kojoj se dogodila nezgoda, hitne službe te države i sva druga tela koja su imenovali ta država i nadležno telo, o svim nesrećama ili nezgodama povezanim sa opasnim teretima..</p>
<p>BOP.BAS.060 Lëshimi i mallrave të rrezikshme</p> <p>(a) Piloti në komandë nuk duhet lëshoj mallra të rrezikshme kur operon balonën mbi sipërfaqet e qyteteve, qytezave, vendbanimeve me popullsi të dendur, ose mbi një grumbull njerëzish në ajër të hapur.</p>	<p>BOP.BAS.060 Release of dangerous goods</p> <p>(a) The pilot-in-command shall not release dangerous goods when operating a balloon over congested areas of cities, towns or settlements or over an open-air assembly of persons.</p>	<p>BOP.BAS.060 Otpuštanje opasnog tereta</p> <p>(a) Zapovednik ne sme otpuštat opasni teret dok leti balonom iznad naseljenih mjesta, gradova ili naselja ili iznad grupe ljudi na otvorenom.</p>

<p>(b) Pavarësish nga pikë (a), parashutistët mund të hidhen nga balona me qëllim të shfaqjes mbi ato sipërfaqe të qyteteve, qytetave, vendbanimeve me popullsi të dendur, ose mbi një grumbull njerëzish në ajër të hapur, ndërkohë që mbajnë pajisje tymuese treguese të prodhura për këtë qëllim.</p>	<p>(b) Notwithstanding point (a), parachutists may exit the balloon for the purpose of parachute display over those congested areas or over that open-air assembly of persons whilst carrying smoke trail devices that were manufactured for that purpose.</p>	<p>(b) Bez obzira na tačku (a), padobranci mogu izaći iz balona radi padobranske predstave nad naseljenim područjima ili iznad grupe ljudi na otvorenom uz nošenje dimnih uređaja koji su proizvedeni za tu svrhu.</p>
<p>BOP.BAS.065 Ditari i udhëtimeve të balonës</p>	<p>BOP.BAS.065 Balloon logbook</p>	<p>BOP.BAS.065 Dnevnik leta balonom</p>
<p>Karakteristikat e balonës, ekuipazhit të tij dhe çdo udhëtim duhet të mbahen për çdo fluturim ose seri fluturimesh, në formën e një ditari udhëtimi ose ekuivalente.</p>	<p>For each flight, or series of flights, particulars of the balloon, its crew and each journey shall be retained in the form of a balloon logbook or an equivalent document.</p>	<p>Za svaki let ili niz letova u dnevnik leta ili ekvivalentni dokument upisuju se podaci o balonu, njegovoj posadi i svakom putovanju.</p>
<p>Sekzioni 2</p> <p>Procedurat operacionale</p>	<p>Section 2</p> <p>Operating procedures</p>	<p>Odeljak 2</p> <p>Operativni postupci</p>
<p>BOP.BAS.100 Shfrytëzimi i vendeve operacionale</p> <p>Piloti në komandë duhet të shfrytëzojë vetëm vende operacionale që janë të përshtatshme për llojin e balonës dhe operacionin përkatës.</p>	<p>BOP.BAS.100 Use of operating sites</p> <p>The pilot-in-command shall only use operating sites that are adequate for the type of balloon and operation concerned.</p>	<p>BOP.BAS.100 Upotreba operativnih površina</p> <p>Zapovednik upotrebljava samo operativne površine koje su prikladne za predmetnu vrstu balona i predmetnu operaciju.</p>
<p>BOP.BAS.105 Procedurat për zvogëlimin e zhurmës</p>	<p>BOP.BAS.105 Noise abatement procedures</p>	<p>BOP.BAS.105 Postupci za smanjenje buke</p>

<p>Piloti në komandë duhet të marrë në konsideratë procedurat operacionale për të minimizuar efektin e zhurmës së sistemit të ngrohjes, por duke siguruar që siguria ka përparsi para zvogëlimit të zhurmës.</p>	<p>The pilot-in-command shall take into account operating procedures to minimise the effect of heating-system noise, while ensuring however that safety has priority over noise abatement.</p>	<p>Zapovednik uzima u obzir operativne postupke za smanjenje uticaja buke sistema grejanja i istovremeno osigurava da sigurnost ima prednost pred smanjivanjem buke.</p>
<p>BOP.BAS.110 Furnizimi me karburant dhe balast si dhe planifikimi i tyre</p>	<p>BOP.BAS.110 Fuel and ballast supply and planning</p>	<p>BOP.BAS.110 Snabdevanje gorivom i balastom i njihovo planiranje</p>
<p>Piloti në komandë duhet të nisë një fluturim vetëm nëse mjeti ajror ka karburant dhe balast të mjaftueshëm për të siguruar një ulje të sigurt.</p>	<p>The pilot-in-command shall only commence a flight if the reserve fuel or ballast carried on board the balloon is sufficient to ensure a safe landing.</p>	<p>Zapovednik započinje let samo ako je rezerva goriva ili balasta u balonu dovoljna za osiguranje sigurnog sletanja.</p>
<p>BOP.BAS.115 Informimi (brifingu) i udhëtarëve</p>	<p>BOP.BAS.115 Passenger briefing</p>	<p>BOP.BAS.115 Davanje uputstva putnicima</p>
<p>Piloti në komandë duhet të sigurojë që përparran griftjes ose gjatë fluturimit, aty ku është e përshtatshme, udhëtarëve tu jepen udhëzime mbi procedurat normale, anormale dhe emergjente.</p>	<p>The pilot-in-command shall ensure that before and, when appropriate, during the flight passengers are given a briefing on normal, abnormal and emergency procedures.</p>	<p>Zapovednik osigurava da pre ili, ako je potrebno, tokom leta putnici dobiju uputstva u vezi sa uobičajenim, neuobičajenim i hitnim postupcima.</p>
<p>BOP.BAS.120 Transporti i kategorive të veçanta të udhëtarëve</p>	<p>BOP.BAS.120 Carriage of special categories of passengers</p>	<p>BOP.BAS.120 Prevoz posebnih kategorija putnika</p>
<p>Piloti në komandë duhet të sigurojë që personat që kërkojnë kushte, asistencë ose pajisje të veçanta, gjatë transportimit me balon, u ofrohen kushte të sigurta të cilat garantojnë sigurinë e balonës dhe personave ose pasurive</p>	<p>The pilot-in-command shall ensure that persons requiring special conditions, assistance or devices when carried on board a balloon are carried under conditions that ensure the safety of the balloon and of any persons or property</p>	<p>Zapovednik osigurava da se osobe kojima su pri prevozu balonom potrebni posebni uslovi, pomoć ili uređaji prevoze pod uslovima kojima se osigurava sigurnost balona i svih osoba ili imovine koje se njime prevoze.</p>

brenda sajë.	carried therein.	
BOP.BAS.125 Dorëzimi i planit të fluturimit të shërbimit të trafikut ajror	BOP.BAS.125 Submission of the air traffic service flight plan (a) Nëse një plan fluturimi i shërbimit të trafikut ajror (ATS) nuk dorëzohet për shkak se nuk është e nevojshme, sipas pikës (b) të pikës SERA.4001 të Aneksit të Rregullores së SERA, piloti në komandë duhet të dorëzoj informata të përshtatshme me qëllim që t'u lejojë shërbimeve të gatishmërisë të aktivizohen nëse një gjë e tillë është e nevojshme. (b) Kur operohet nga një vendndodhje operacionale, ku është e pamundur të dorëzohet një plan fluturimi ATS, edhe pse kërkohet sipas pikës (b) të pikës SERA.4001 të Aneksit të Rregullores së SERA, piloti në komandë duhet të dorëzojë planin e fluturimit ATS pas ngritjes.	(a) If an air traffic service (ATS) flight plan is not submitted because it is not required in accordance with point (b) of point SERA.4001 of the Annex to SERA Regulation, the pilot-in-command shall submit adequate information in order to permit alerting services to be activated if required. (b) When operating from an operating site where it is impossible to submit an ATS flight plan, although required in accordance with point (b) of point SERA.4001 of the Annex to SERA Regulation, the pilot-in-command shall submit the ATS flight plan after take-off.
BOP.BAS.130 Përgatitja për fluturim	BOP.BAS.130 Flight preparation Para fillimit të fluturimit, piloti në komandë duhet të jetë i familjarizuar me të gjitha informatat e duhura meteorologjike dhe	BOP.BAS.130 Podnošenje plana leta pružaocu operativnih usluga u vazdušnom saobraćaju (a) Ako pružalac operativnih usluga u vazdušnom saobraćaju (ATS) nije potrebno podneti plan leta jer nije potreban u skladu sa tačkom (b) tačke SERA.4001 SERA Uredbe, zapovednik dostavlja potrebne informacije kako bi se, prema potrebi, omogućila aktivacija službi za uzbunjivanje. (b) U slučaju leta sa operativne površine na kojoj nije moguće podneti plan leta službi ATS, iako je propisan u skladu sa tačkom (b) tačke SERA.4001 Aneksa SERA Uredbe, zapovednik ATS-u podnosi plan leta nakon uzletanja.

<p>aeronautike për fluturimin që do kryhet, që përfshinë si në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Studimin e raportit në dispozicion për motin aktual dhe parashikimin e motit; dhe; (b) planifikimin e një kursi eventual alternativ të veprimit, në rastet kur fluturimi nuk mund të përfundojë siç ishte planifikuar, për arsyet kushtetë motit. 	<p>appropriate to the intended flight which includes both of the following:</p>	<p>predviđeni let, a to uključuje sledeće:</p>
<p>BOP.BAS.135 Pirja e duhanit në bord të balonës</p> <p>Asnjë person nuk duhet të pijë duhan në bord gjatë kohës së fluturimit apo në afërsi të drejtpërdrejt të balonës.</p>	<p>(a) a study of available current weather reports and forecasts;</p> <p>(b) the planning of an alternative course of action to provide for the eventuality that the flight cannot be completed as planned.</p>	<p>(a) proučavanje raspoloživih aktualnih vremenskih izveštaja i prognoza;</p> <p>(b) planiranje alternativnog postupka za slučaj da se let ne može završiti po planu.</p>
<p>BOP.BAS.140 Bartja dhe përdorimi i armëve</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Piloti në komandë duhet të sigurojë që asnjë person nuk bart dhe përdor armë në bord të balonës. (b) Pavarësisht nga pika (a), piloti në komandë mund të lejojë mbartjen dhe përdorimin e armëve në bordin e 	<p>BOP.BAS.135 Smoking on board</p> <p>No person shall smoke on board a balloon during any phase of flight or within the direct vicinity of a balloon.</p>	<p>BOP.BAS.135 Pušenje u balonu</p> <p>U balonu se ne sme pušiti ni u jednoj fazi leta, kao ni u neposrednoj blizini balona.</p>
	<p>BOP.BAS.140 Carriage and use of weapons</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) The pilot-in-command shall ensure that no person carries and uses a weapon on board the balloon. (b) By way of derogation from point (a), the pilot-in-command may permit the carriage and use of weapons on board 	<p>BOP.BAS.140 Prevoz i upotreba oružja</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Zapovednik osigurava da niko ne nosi i ne upotrebljava oružje u balonu. (b) Sa izuzećem od tačke (a), zapovednik može dopustiti nošenje oružja i njegovu upotrebu u balonu ako je to potrebno u

<p>balonës në rast se kjo gjë është e nevojshme për sigurinë e anëtarëve të ekuipazhit dhe udhëtarëve. Në raste të tilla, piloti në komandë duhet të sigurojë që armët janë të sigurta gjatë kohës kur nuk përdoren.</p>	<p>the balloon when required for the safety of the crew members or the passengers. In such cases the pilot-in-command shall ensure that the weapons are secured when not in use.</p>	<p>cilju sigurnosti članova posade i putnika. U takvim slučajevima zapovednik osigurava da je oružje osigurano kada se ne upotrebljava.</p>
<p>BOP.BAS.145 Kushtet meteorologjike</p> <p>Piloti në komandë duhet të fillojë ose do të vazhdojë një fluturim sipas VFR vetëm nëse informacionet meteorologjike më të fundit të disponueshme tregojnë se kushtet e motit përgjatë itinerarit dhe në destinacionin e synuar në kohën e parashikuar të shfrytëzimit do të jenë:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) në minimumin operues të aplikueshëm sipas VFR ose sipër tij (b) brenda kufizimeve meteorologjike të përcaktuara në AFM. 	<p>BOP.BAS.145 Meteorological conditions</p> <p>The pilot-in-command shall only commence or continue a VFR flight if the latest available meteorological information indicates that the weather conditions along the route and at the intended destination at the estimated time of use are as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) at or above the applicable VFR operating minima; and (b) within the meteorological limitations specified in the AFM. 	<p>BOP.BAS.145 Meteorološki uslovi</p> <p>Zapovednik vazduhoplova započinje ili nastavlja let prema pravilima vizualnog letenja (VFR) samo ako najnoviji raspoloživi meteorološki podaci pokazuju da će vremenski uslovi tokom rute i na predviđenom odredištu pri predviđenom vremenu upotrebe:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) biti na nivou ili iznad primenjivih operativnih minimuma za letove prema pravilima VFR-a; i (b) biti u okviru meteoroloških ograničenja navedenih u AFM-u.
<p>BOP.BAS.150 Kushtet për ngritje</p> <p>Përpara se të fillojë ngritjen e balonës, piloti në komandë duhet të bindet se sipas informacionit më të fundit, moti në vendndodhjen operacionale mundëson një ngritje ose nisje të sigurt.</p>	<p>BOP.BAS.150 Take-off conditions</p> <p>The pilot-in-command shall be satisfied before commencing take-off of the balloon that, according to the latest available information, the weather at the operating site permits a safe take-off and departure.</p>	<p>BOP.BAS.150 Uslovi za uzletanje</p> <p>Zapovednik proverava pre uzletanja balona je li na operativnoj površini, prema najnovijim dostupnim informacijama, moguće sigurno uzletanje i odlazak.</p>

<p>BOP.BAS.155 Qasja dhe kushtet për ulje</p> <p>Përveç situatave emergjente, piloti në komandë duhet të bindet para se të fillojë një qasje në tokë që, sipas informacionit të fundit në dispozicion, kushtet në vendndodhjen operacionale të synuar mundësojnë një qasje dhe ulje të sigurt.</p> <p>BOP.BAS.160 Situatat e simluara në fluturim</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Piloti në komandë nuk duhet të simulojë situata që kërkojnë zbatimin e procedurave anormale ose emergjente gjatë transportit të udhëtarëve. (b) Pavarësisht nga pika (a), piloti në komandë mund të simulojë situata të tilla, gjatë operimeve të ndryshme nga operimet komerciale të balonës, kur kryen fluturime trajnuese ose me pilotë studentë apo me udhëtar, me kusht që udhëtarët janë informuar në mënyrë të rregullt dhe janë pajtuar paraprakisht me simulimin. 	<p>BOP.BAS.155 Approach and landing conditions</p> <p>Except in emergency situations, the pilot-in-command shall be satisfied before commencing an approach to land that, according to the latest available information, the conditions at the intended operating site permit a safe approach and landing.</p> <p>BOP.BAS.160 Simulated situations in flight</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) The pilot-in-command shall not simulate situations that require the application of abnormal or emergency procedures when carrying passengers. (b) By way of derogation from point (a), the pilot-in-command may simulate such situations, during operations other than commercial operations of the balloon, when conducting training flights either with student pilots or with passengers, provided that the passengers have been duly informed and agreed to the simulation in advance. 	<p>BOP.BAS.155 Uslovi za prilaženje i sletanje</p> <p>Osim u izvanrednim slučajevima, zapovednik pre prilaženja proverava da li su uslovi na predviđenoj operativnoj površini, u skladu sa najnovijim dostupnim informacijama, takvi da omogućuju sigurno prilaženje i sletanje.</p> <p>BOP.BAS.160 Simulirane situacije tokom leta</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Zapovednik dok prevozi putnike ne simulira situacije u kojima treba primeniti neuobičajene ili hitne postupke. (b) Odstupajući od tačke (a), zapovednik može takve situacije simulirati tokom operacija koje ne uključuju komercijalne operacije koje se obavljaju balonom, tj. tokom letova za osposobljavanje sa pilotima učenicima ili sa putnicima, pod uslovom da su putnici unapred primereno obavešteni o simulaciji i da su na nju pristali.
---	--	---

<p>BOP.BAS.165 Menaxhimi i karburantit gjatë fluturimit</p> <p>Piloti në komandë duhet të verifikojë në intervale të rregullta se sasia e mbetur e karburantit ose balastit të përdorshëm në fluturim nuk është më pak sesa karburanti ose balasti i nevojshëm për të përfunduar fluturimin e synuar dhe rezervën e planifikuar për ulje.</p> <p>BOP.BAS.170 Rifurnizimi me karburant me persona në bord</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Rifurnizimi i balonës nuk duhet të bëhet kur ka persona në bord. (b) Pavarësisht nga pika (a), rifurnizimi me karburant i aeroplanoëve me motor me ajër të nxehjtë mund të kryhet me pilotin në komandë në bord. <p>BOP.BAS.175 Përdorimi i sistemit të kufizimit</p> <p>Kur kërkohet një sistem kufizimi në përputhje me pikën BOP.BAS.320, piloti në komandë duhet të përdor sistemin të paktën gjatë uljes.</p>	<p>BOP.BAS.165 In-flight fuel management</p> <p>The pilot-in-command shall check at regular intervals during the flight that the amount of usable fuel or ballast remaining in flight is not less than the fuel or ballast needed to complete the intended flight and the reserve planned for landing.</p> <p>BOP.BAS.170 Refuelling with persons on board</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Refuelling of balloons shall not be conducted when persons are on board. (b) By derogation from point (a), refuelling the engine of hot-air airships may be conducted with the pilot-in-command on board. <p>BOP.BAS.175 Use of restraint system</p> <p>When a restraint system is required in accordance with point BOP.BAS.320, the pilot-in-command shall wear the system at least during landing.</p>	<p>BOP.BAS.165 Raspolaganje gorivom tokom leta</p> <p>Zapovednik u redovitim razmacima tokom leta proverava da količina iskoristivog goriva ili balasta koja je preostala tokom leta nije manja od goriva ili balasta potrebnih za nastavljanje planiranog leta i planirane rezerve za sletanje.</p> <p>BOP.BAS.170 Punjenje gorivom kada su putnici u balonu</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Punjenje balona gorivom ne obavila se dok se u njemu nalaze putnici. (b) Odstupajući od tačke (a), punjenje gorivom motora vazdušnih brodova na pogonu sa vrućim vazduhom može se obavljati dok je zapovednik u njima. <p>BOP.BAS.175 Sistem vezivanja</p> <p>Kada je potreban sistem vezivanja u skladu sa tačkom BOP.BAS.320, zapovednik se njime koristi barem tokom sletanja..</p>
---	--	--

<p>BOP.BAS.180 Përdorimi i oksigjenit shtesë</p> <p>Piloti në komandë duhet të sigurojë që:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) të gjithë anëtarët e ekuipazhit të fluturimit të angazhuar në kryerjen e detyrave thelbësore përfunksionimin e sigurt balonës gjatë fluturimit të përdorin vazhdimisht oksigen shtesë kurdoherë që ai/ajo përcakton se në lartësinë e fluturimit të synuar mungesa e oksigjenit mund të rezultojë në dëmtimin e aftësive të anëtarëve të ekuipazhit; dhe (b) oksigjeni shtesë të jetë në dispozicion të udhëtarëve kur mungesa e oksigjenit mund t'i dëmtojë ata. <p>BOP.BAS.185 Kufizimet operacionale gjatë natës</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Balonat me ajër të nxehët: <ul style="list-style-type: none"> (1) nuk duhet të ulen gjatë natës, përvèç në situata emergjente; dhe (2) mund të ngritët gjatë natës, me kusht që ka karburant ose balast të 	<p>BOP.BAS.180 Use of supplemental oxygen</p> <p>The pilot-in-command shall ensure that:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) all crew members engaged in performing duties essential to the safe operation of the balloon use supplemental oxygen continuously whenever he or she determines that, at the altitude of the intended flight, the lack of oxygen might result in impairment of the faculties of crew members; and (b) supplemental oxygen is available to passengers when lack of oxygen might harmfully affect them. <p>BOP.BAS.185 Operational limitations at night</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Hot-air balloons: <ul style="list-style-type: none"> (1) shall not land during night, except in emergency situations; and (2) may take off during night, provided that sufficient fuel or ballast is 	<p>BOP.BAS.180 Upotreba dodatnog kiseonika</p> <p>Zapovednik osigurava da:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) svi članovi letačke posade koji su uključeni u obavljanje dužnosti neophodnih za siguran rad balona tokom leta upotrebljavaju dodatni kiseonik svaki put kada bi, na visini planiranog leta, manjak kiseonika mogao uzrokovati smanjenje sposobnosti članova posade; i (b) dodatni kiseonik dostupan je putnicima kada bi manjak kiseonika mogao na njih štetno uticati. <p>BOP.BAS.185 Operativna ograničenja noću</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Baloni sa pogonom na vruć vazduh: <ul style="list-style-type: none"> (1) ne sleću tokom noći osim u hitnim slučajevima; i (2) mogu poleteti po noći, uz uslov da nose dovoljno goriva ili balasta za
--	---	---

<p>mjaftueshëm për t'u ulur gjatë ditës.</p> <p>(b) Balonat me gaz dhe balonat me përzierje:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) nuk duhet të ulen gjatë natës, përvèç në situata emergjente ose në ulje të parakohshme; dhe (2) mund të ngritët gjatë natës, me kusht që ka karburant ose balast të mjaftueshëm për t'u ulur gjatë ditës. <p>(c) Anijet lundruese (airships) me ajër të nxehjtë duhet të operojnë në përputhje me kufizimet dhe informatat e aprovuara operacionale VFR gjatë natës.</p> <p>BOP.BAS.190 Operimet e specializuara të balonës - Vlerësimi i rrezikut dhe lista e kontrollit</p> <p>(a) Para fillimit të një operacioni të specializuar, piloti në komandë duhet të kryejë një vlerësim të rrezikut, duke vlerësuar kompleksitetit e aktivitetit me qëllim të përcaktimit të rreziqeve dhe rreziqeve të ndërlidhura me operacionin e synuar dhe të krijojë e masa</p>	<p>carried for a landing during day.</p> <p>(b) Gas balloons and mixed balloons:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) shall not land during night, except in emergency situations or as a precautionary landing; and (2) may take off during night, provided that sufficient fuel or ballast is carried for a landing during day. <p>(c) Hot-air airships shall be operated in accordance with their approved VFR night operating limitations and information.</p> <p>BOP.BAS.190 Balloon specialised operations — Risk assessment and checklist</p> <p>(a) Before commencing a balloon specialised operation, the pilot-in-command shall conduct a risk assessment, assessing the complexity of the activity in order to determine the hazards and associated risks of the intended operation and establish</p>	<p>sletanje po danu.</p> <p>(b) Baloni sa pogonom na gas i kombinovani baloni:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) ne sleću tokom noći osim u hitnim slučajevima ili kao mera predostrožnosti; i (2) mogu poleteti po noći, uz uslov da nose dovoljno goriva ili balasta za sletanje po danu.. <p>(c) Vazdušnim brodovima sa pogonom na vruć vazduh upravlja se u skladu sa njihovim odobrenim pravilima vizualnog letenja (VFR) uz povezana ograničenja koja se odnose na noćno letenje i povezane informacije..</p> <p>BOP.BAS.190 Specijalizirane operacije balonom — Procena rizika i kontrolna lista</p> <p>(a) Pre započinjanja specijalizovane operacije balonom, zapovednik sprovodi procenu rizika, procenjujući složenost aktivnosti radi utvrđivanja opasnosti i rizika povezanih sa planiranom operacijom i, po potrebi, uspostavlja mere za njihovo</p>
---	---	--

<p>lehtësuese kur është e nevojshme.</p> <p>(b) Operimet e specializuara të balonës duhet të realizohen në përputhje me listën kontrolluese. Piloti në komandë duhet të krijojë atë listë kontrolluese dhe të sigurojë që ajo është e përshtatshme për operacionin e specializuar dhe balonën e përdorur, bazuar në vlerësimin e rrezikut dhe duke marrë parasysh të gjitha kërkesat e përcaktuara në këtë nën-pjesë. Lista kontrolluese duhet të jetë lehtësishët e qasshme në çdo fluturim për pilotët në komandë dhe anëtarët e tjerë të ekuipazhit, ku është relevante për kryerjen e detyrave të tyre.</p> <p>(c) Piloti në komandë duhet të rishikojë dhe përditësojë rregullisht listën e kontrollit kur është e nevojshme për të marrë parasysh në mënyrë adekuate vlerësimin e rrezikut.</p>	<p>mitigating measures where necessary.</p> <p>(b) A balloon specialised operation shall be performed in accordance with a checklist. The pilot-in-command shall establish that checklist and ensure that it is appropriate to the specialised activity and balloon used, based on the risk assessment and taking account of all requirements set out in this Subpart. The checklist shall be readily accessible on each flight to the pilot-in-command and other crew members, where it is relevant for the performance of their duties.</p> <p>(c) The pilot-in-command shall regularly review and update the checklist where necessary in order to adequately take account of the risk assessment.</p>	<p>ublažavanje.</p> <p>(b) Specijalizirana operacija balonom obavlja se u skladu sa kontrolnom listom. Zapovednik uspostavlja tu kontrolnu listu i osigurava da je primerena za tu specijalizovanu aktivnost i balon koji se upotrebljava, na osnovu procene rizika i uzimajući u obzir sve zahteve utvrđene u ovom poddelu. Kontrolna lista dostupna je zapovedniku i članovima posade na svakom letu, ako je relevantna za izvršavanje njihovih dužnosti.</p> <p>(c) Zapovednik redovno, po potrebi, preispituje i ažurira kontrolnu listu kako bi na odgovarajući način uzeo u obzir procene rizika.</p>
<p>Sekzioni 3</p> <p>Performance dhe kufizimet operacionale</p> <p>BOP.BAS.200 Kufizimet operacionale</p> <p>Piloti në komandë duhet të sigurojë që, në</p>	<p>Section 3</p> <p>Performance and operating limitations</p> <p>BOP.BAS.200 Operating limitations</p> <p>The pilot-in-command shall ensure that, during</p>	<p>Odeljak 3</p> <p>Performanse i operativna ograničenja</p> <p>BOP.BAS.200 Operativna ograničenja</p> <p>Zapovednik osigurava da, tokom svih faza</p>

<p>çfarëdo kohe të operacionit, balona nuk tejkalon asnjë nga kufizimet e përcaktuara në AFM ose në dokumentin (et) ekvivalent (e).</p>	<p>any phase of operation, the balloon is not exceeding any of the limitations set out in the AFM or equivalent document(s).</p>	<p>rada, balon ne prekoračuje ograničenja iz AFM-a ili ekvivalentnog dokumenta.</p>
<p>BOP.BAS.205 Peshimi - Matja</p>	<p>BOP.BAS.205 Weighing</p>	<p>BOP.BAS.205 Vaganje</p>
<p>(a) Peshimi-Matja e balonave duhet të kryhet nga prodhuesi i balonit ose në përpunje me shtojcën I të Rregullores (AAC) nr. 07/2015.</p> <p>(b) Operatori duhet të sigurojë që masa e balonës të jetë vendosur me anë të peshimit aktual para hyrjes fillestare në shërbim. Efektet e grumbulluara të modifikimeve dhe riparimeve në masë do të saktësohen dhe dokumentohen siç duhet. Ky informacion duhet t'i vihet në dispozicion pilotit në komandë. Balonës duhet t'i ripërcaktohet pesha nëse janë të njohura efektet e modifikimeve apo riparimeve në masë nuk.</p>	<p>(a) The weighing of the balloon shall be accomplished by the manufacturer of the balloon or in accordance with Annex I to Regulation (CAA) No. 07/2015.</p> <p>(b) The operator shall ensure that the mass of the balloon has been established by actual weighing prior to its initial entry into service. The accumulated effects of modifications and repairs on the mass shall be accounted for and properly documented. Such information shall be made available to the pilot-in-command. The balloon shall be reweighed if the effects of modifications or repairs on the mass are not known.</p>	<p>(a) Vaganje balona obavlja proizvođač balona ili se ono obavlja skladu sa Aneksom I Uredbe (ACV) br. 07/2015.</p> <p>(b) Operater osigurava da je masa balona utvrđena stvarnim vaganjem pre prvog stavljanja u upotrebu. Akumulirane učinke modifikacija i popravaka na masu potrebno je uzeti u obzir i primereno dokumentovati. Te informacije stavlaju se na raspolaganje zapovedniku vazduhoplova. Balon se mora ponovo izvagati ako učinci modifikacije ili popravaka na masu nisu poznati.</p>
<p>BOP.BAS.210 Performansa - e përgjithshme</p>	<p>BOP.BAS.210 Performance — General</p>	<p>BOP.BAS.210 Performanse — Uopšteno</p>
<p>Piloti qe e komandon duhet të veprojë me balon vetëm nëse performansa e balonës është e përshtatshme për të përmbrushur kushtet e</p>	<p>The pilot-in-command shall only operate the balloon if the performance of the balloon is adequate to comply with the requirements set</p>	<p>Pilot upravlja balonom samo ako su njegove performanse u skladu sa svim zahtevima iz Aneksa SERA Uredbe i sa svim ostalim</p>

<p>përcaktuara në Shtojcën e Rregullores SERA dhe çdo kufizim tjetër të zbatueshëm për fluturimin, hapësirën ajrore ose vendet operative të përdorura, duke siguruar që grafikët ose hartat e përdorura të jenë të botimit më të ri në dispozicion.</p>	<p>out in the Annex to SERA Regulation and any other restrictions applicable to the flight, the airspace or operating sites used, ensuring that any charts or maps used are the latest available edition.</p>	<p>ograničenjima koja se primenjuju na let, vazdušni prostor ili operativne površine koje se upotrebljavaju i osigurava da se upotrebljava poslednje izdanje potrebnih karata ili mapa.</p>
<p>Sekzioni 4</p> <p>Instrumentet dhe pajisjet</p> <p>BOP.BAS.300 E përgjithshme- Instrumentet dhe pajisjet</p> <p>(a) Instrumentet dhe pajisjet e kërkua nga ky Seksion duhet të miratohen në përputhje me Shtojcën I të Rregullores (AAC) Nr. 06/2015 nëse plotësohen një nga kushtet e mëposhtme:</p> <p>(1) ato përdoren në përputhje me pikat BOP.BAS.355 dhe BOP.BAS.360;</p> <p>(2) ato janë të instaluara përgjithmonë në balon.</p> <p>(b) Me përashtim të pikës (a), të gjitha instrumentet ose pajisjet e mëposhtme, kur kërkohet nga ky seksion, nuk kanë nevojë për një miratim:</p>	<p>Section 4</p> <p>Instruments and equipment</p> <p>BOP.BAS.300 Instruments and equipment — General</p> <p>(a) Instruments and equipment required by this Section shall be approved in accordance with Annex I to Regulation (CAA) No. 06/2015 if one of the following conditions is fulfilled:</p> <p>(1) they are used to comply with points BOP.BAS.355 and BOP.BAS.360;</p> <p>(2) they are permanently installed in the balloon.</p> <p>(b) By way of derogation from point (a), all of the following instruments or equipment, when required by this Section, shall not need an approval:</p>	<p>Odeljak 4</p> <p>Instrumenti i oprema</p> <p>BOP.BAS.300 Instrumenti i oprema— Uopšteno</p> <p>(a) Instrumenti i oprema koji se zahtevaju ovim odeljkom odobravaju se u skladu sa Aneksom I Uredbe (ACV) br. 06/2015 ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:</p> <p>(1) upotrebljavaju se za usklađivanje sa tačkama BOP.BAS.355 i BOP.BAS.360;</p> <p>(2) trajno su postavljeni u balon.</p> <p>(b) Odstupajući od tačke (a), za sledeće instrumente ili opremu, kada se zahtevaju ovim odeljkom, nije potrebno odobrenje:</p>

<ul style="list-style-type: none"> (1) instrumentet ose pajisjet që përdoren nga ekuipazhi i fluturimit për të përcaktuar rrugën e fluturimit; (2) dritat portative të pavarura; (3) mekanizmi i saktë i orës; (4) çanta e ndihmës së parë; (5) pajisjet e mbijetesës dhe të sinjalizimit; (6) aparatura për ruajtjen dhe shpërndarjen shtesë të oksigjenit; (7) burimi alternativ të ndezjes; (8) batanijet e zjarrit ose mbulesa rezistente ndaj zjarrit; (9) aparati zjarrfikës i dorës; (10) linja e rënies; (11) thika. <p>(c) Instrumentet dhe pajisjet që nuk kërkoen nga ky Seksion, si dhe çdo pajisje tjetër që nuk kërkohet nga kjo Shtojcë, por që mbahen në bordin e një</p>	<ul style="list-style-type: none"> (1) instruments or equipment used by the flight crew to determine the flight path; (2) independent portable lights; (3) an accurate time piece; (4) first-aid kit; (5) survival and signalling equipment; (6) supplemental oxygen storage and dispensing apparatus; (7) alternative source of ignition; (8) fire blanket or fire-resistant cover; (9) hand fire extinguisher; (10) drop line; (11) knife. <p>(c) Instruments and equipment not required by this Section, as well as any other equipment that is not required by this Annex but is carried on board a balloon</p>	<ul style="list-style-type: none"> (1) instrument ili oprema koju upotrebljava letačka posada za utvrđivanje putanje leta; (2) ručne prenosne svetiljke; (3) tačni merač vremena; (4) pribor za prvu pomoć; (5) oprema za preživljavanje i signalizaciju; (6) oprema za skladištenje i raspodelu dodatnog kiseonika; (7) alternativni izvori paljenja; (8) vatrogasni pokrivač ili vatrootporna cerada; (9) ručni aparati za gašenje požara; (10) uže za bacanje; (11) nož. <p>(c) Instrumenti i oprema koji se ne zahtevaju ovim odeljkom i sva druga oprema koja se ne zahteva ovim Aneksom, ali se nosi u balonu tokom</p>
--	--	--

<p>balone gjatë fluturimit, duhet të jenë në përputhje me të dyja kushtet e mëposhtme:</p> <p>(1) informacioni i ofruar nga këto instrumente ose pajisje nuk duhet të përdoret nga ekuipazhi i fluturimit për të përmbrushur kushtet thelbësore për aftësinë e fluturimit të përcaktuara në shtesën I të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 03/2009;</p> <p>(2) instrumentet dhe pajisjet nuk do të ndikojnë në aftësinë e fluturimit të balonave, edhe në rast të prishjes ose mosfunkcionimit.</p> <p>(d) Instrumentet dhe pajisjet duhet të jenë lehtë të përdorshme ose të arritshme nga stacioni ku është caktuar anëtari i ekuipazhit të fluturimit që duhet ta përdorë.</p> <p>(e) Të gjitha pajisjet e nevojshme emergjente duhet të jenë lehtë të përdorshme për përdorim të menjëhershëm.</p> <p>BOP.BAS.305 Instrumentet dhe pajisjet minimale për fluturim</p> <p>Fluturimi me balonë nuk duhet të fillohet kur</p>	<p>during a flight, shall comply with both of the following conditions:</p> <p>(1) the information provided by those instruments or equipment shall not be used by the flight crew to comply with the essential requirements for airworthiness set out in Annex I to Regulation (CAA) No. 03/2009;</p> <p>(2) the instruments and equipment shall not affect the airworthiness of the balloon, even in the case of failures or malfunction.</p> <p>(d) Instruments and equipment shall be readily operable or accessible from the station where the flight crew member that needs to use it is assigned.</p> <p>(e) All required emergency equipment shall be easily accessible for immediate use.</p> <p>BOP.BAS.305 Minimum instruments and equipment for flight</p> <p>A balloon flight shall not be commenced when</p>	<p>leta, ispunjavaju oba sledeća zahteva:</p> <p>(1) informacije koje se dostavljaju tim instrumentima ili opremom letačka posada ne upotrebljava za ispunjavanje bitnih zahteva u pogledu plovidbenosti iz Aneksa I Uredbe (ACV) br. 03/2009;</p> <p>(2) instrumenti i oprema ne utiču na plovidbenost balona, čak ni u slučaju zastoja ili kvarova.</p> <p>(d) Instrumenti i oprema spremni su za upotrebu ili su dostupni sa mesta na kom sedi član letačke posade koji ih treba upotrebljavati.</p> <p>(e) Sva zahtevana oprema za hitne slučajeve mora biti lako dostupna za trenutnu upotrebu.</p> <p>BOP.BAS.305 Minimalni instrumenti i oprema za let</p> <p>Let balonom ne započinje ako bilo koji</p>
---	---	--

<p>ndonjëri nga instrumentet dhe pajisjet e nevojshme për fluturimin e synuar me balonë mungojnë, nuk funksionojnë ose nuk përbushin funksionet e kërkua.</p>	<p>any of the instruments and equipment required for the intended flight with the balloon are missing, inoperative or do not fulfil the required functions.</p>	<p>instrument ili oprema potrebni za planirani let balonom nedostaju, neispravni su ili ne ispunjavaju potrebne funkcije.</p>
<p>BOP.BAS.310 Dritat operuese</p> <p>Balonat që operojnë natën do të pajisen me të gjitha këto si në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) një dritë kundër përplasjes; (b) një mjet për të sigruar ndriçim adekuat për të gjitha instrumentet dhe pajisjet e nevojshme për funksionimin e sigurt të balonës; (c) një dritë portative e pavarur. 	<p>BOP.BAS.310 Operating lights</p> <p>Balloons operated at night shall be equipped with all of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) an anti-collision light; (b) a means to provide adequate illumination for all instruments and equipment essential to the safe operation of the balloon; (c) an independent portable light. 	<p>BOP.BAS.310 Operativna svetla</p> <p>B Baloni koji lete noću opremljeni su sledećim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) sistemom svetala za izbegavanje sudara; (b) sredstvima za primereno osvetljenje svih instrumenata i opreme potrebnih za siguran rad balona; (c) ručnom prenosnom svetiljkom.
<p>BOP.BAS.315 Instrumentet dhe pajisjet e fluturimit dhe navigimit</p> <p>Balonat që operohen sipas VFR-së gjatë ditës duhet të pajisen me të dyja si në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) një mjet për të treguar drejtimin e rrymës se ajrit; (b) një mjet për matjen dhe tregimin e: <ul style="list-style-type: none"> (1) kohës në orë, minuta dhe sekonda; 	<p>BOP.BAS.315 Flight and navigational instruments and equipment</p> <p>Balloons operated under VFR by day shall be equipped with both of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) a means of displaying drift direction; (b) a means of measuring and displaying: <ul style="list-style-type: none"> (1) time in hours, minutes and seconds; 	<p>BOP.BAS.315 Instrumenti za letenje i navigaciju i pridružena oprema</p> <p>Baloni koji lete prema pravilima VFR-a danju opremljeni su sledećim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) napravom za prikazivanje smera zanošenja zbog vetra; (b) napravom za merenje i prikazivanje: <ul style="list-style-type: none"> (1) vremena u satima, minutama i sekundama;;

<p>(2) shpejtësisë vertikale, nëse kërkohet nga AFM-ja; dhe</p> <p>(3) lartësisë së presionit, nëse kërkohet nga AFM-ja, kur kërkohet nga kushtet e hapësirës ajrore ose kur lartësia duhet të jetë e njojur për përdorimin e oksigjenit.</p> <p>BOP.BAS.320 Sistemet e kontrollit</p> <p>Balonat duhet të pajisen me një sistem kufizimi për pilot në komandë kur balona është e pajisur me njëren nga më poshtë:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) një ndarje të veçantë për pilotin në komandë; (b) shfryrësit e kthesës. <p>BOP.BAS.325 Oksigjeni shtesë</p> <p>Balonat që operojnë kur kërkohet një furnizim me oksigen në përputhje me pikën BOP.BAS.180 do të pajisen me aparate përuajtjen dhe shpërndarjen e oksigjenit ne gjendje për të ruajtur dhe shpërndarë furnizimin e nevojshëm të oksigjenit.</p>	<p>(2) vertical speed, if required by the AFM; and</p> <p>(3) pressure altitude, if required by the AFM, when required by airspace requirements or when the altitude needs to be known for the use of oxygen.</p> <p>BOP.BAS.320 Restraint systems</p> <p>Balloons shall be equipped with a restraint system for the pilot-in-command when the balloon is equipped with one of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) a separate compartment for the pilot-in-command; (b) turning vent(s). <p>BOP.BAS.325 Supplemental oxygen</p> <p>Balloons operated when an oxygen supply is required in accordance with point BOP.BAS.180 shall be equipped with oxygen storage and dispensing apparatus capable of storing and dispensing the required oxygen supplies.</p>	<p>(2) vertikalne brzine ako se zahteva u AFM-u; i</p> <p>(3) barometarske visine ako se zahteva u skladu s AFM-om, zahtevima za vazdušni prostor ili ako se visina treba nadgledati u cilju upotrebe kiseonika.</p> <p>BOP.BAS.320 Sistem za vezivanje</p> <p>Baloni moraju biti opremljeni sistemom za vezivanje za zapovednika ako je balon opremljen jednim od sledećeg:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) posebnim odeljkom za zapovednika; (b) oduškom ili odušcima za manevriranje. <p>BOP.BAS.325 Dodatni kiseonik</p> <p>Baloni na letovima za koje se zahteva snabdevanje kiseonikom u skladu sa tačkom BOP.BAS.180 moraju biti opremljeni napravom za skladištenje i raspodelu kiseonika u koju je moguće skladištiti i iz nje raspodeliti potrebne zalihe kiseonika.</p>
--	--	---

<p>BOP.BAS.330 Çanta e ndihmës së parë</p> <p>(a) Balonat duhet të pajisen me një çantë të ndihmës së parë.</p> <p>(b) Çanta e ndihmës se parë do te jetë:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) e gatshme për përdorim, dhe (2) e kohës së fundit. <p>BOP.BAS.335 Aparat zjarrfikës i dorës</p> <p>Përveç balonave të gazit, balonat duhet të pajisen me të paktën një aparat zjarrfikës dore.</p> <p>BOP.BAS.340 Pajisjet e shpëtimit dhe sinjalizimit – Fluturimet mbi ujë</p> <p>Piloti në komandë i një balone që operon mbi ujë duhet të përcaktojë, para fillimit të fluturimit, rreziqet për mbijetesën e personave të bartur në balonë në rast të rënies. Në dritën e këtyre rreziqeve, ai ose ajo do të përcaktojë nëse ka nevojë të mbajnë pajisjet për shpëtimin e jetës dhe sinjalizimit.</p>	<p>BOP.BAS.330 First-aid kit</p> <p>(a) Balloons shall be equipped with a first-aid kit.</p> <p>(b) The first-aid kit shall be:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) readily accessible for use; and (2) kept up-to-date. <p>BOP.BAS.335 Hand fire extinguishers</p> <p>Except for gas balloons, balloons shall be equipped with at least one hand fire extinguisher.</p> <p>BOP.BAS.340 Life-saving and signalling equipment – Flights over water</p> <p>The pilot-in-command of a balloon operated over water shall determine, before commencing the flight, the risks to survival of the persons carried in the balloon in the event of ditching. In light of those risks, he or she shall determine whether there is need to carry life-saving and signalling equipment.</p>	<p>BOP.BAS.330 Pribor za prvu pomoć</p> <p>(a) Baloni moraju biti opremljeni priborom za prvu pomoć.</p> <p>(b) Pribor za prvu pomoć:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) mora biti lako dostupan za upotrebu; i (2) dopunjuje se. <p>BOP.BAS.335 Ručni aparati za gašenje požara</p> <p>Osim balona sa pogonom na gas, baloni moraju biti opremljeni najmanje jednim ručnim aparatom za gašenje požara.</p> <p>BOP.BAS.340 Oprema za spašavanje i signalizaciju – Letovi iznad vode</p> <p>Zapovednik balona kojim se leti iznad vode utvrđuje, pre početka leta, rizike za preživljavanje osoba koje se prevoze balonom u slučaju prisilnog sletanja. S obzirom na te rizike, zapovednik utvrđuje da li treba da nosi opremu za spašavanje i signalizaciju.</p>
--	---	---

<p>BOP.BAS.345 Pajisjet e shpëtimit dhe sinjalizimit – Vështirësitet në kërkim dhe shpëtim</p> <p>Ballonat që veprojnë në zonat ku kërkimi dhe shpëtimi (SAR) do të ishte veçanërisht i vështirë do të pajisen me pajisje të tillë të shpëtimit dhe sinjalizimit, siç është e përshtatshme për zonën mbi të cilën fluturohet.</p> <p>BOP.BAS.350 Pajisje të ndryshme</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Për secilin anëtar të ekuipazhit balonat duhet të pajisen me doreza mbrojtëse. (b) Balonat e përziera, balonat me ajër të nxehtë dhe anijet ajrore me ajër të nxehtë duhet të pajisen me të gjitha këto: <ul style="list-style-type: none"> (1) një burim alternativ dhe të pavarur të ndezjes; (2) një mjet për matjen dhe tregimin e sasisë së karburantit; (3) një bataniqe zjarri ose një mbulesë kundër zjarrit; 	<p>BOP.BAS.345 Life-saving and signalling equipment – Search and rescue difficulties</p> <p>Balloons operated over areas in which search and rescue (SAR) would be especially difficult shall be equipped with such life-saving and signalling equipment as appropriate to the area overflown.</p> <p>BOP.BAS.350 Miscellaneous equipment</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Balloons shall be equipped with protective gloves for each crew member. (b) Mixed balloons, hot-air balloons and hot-air airships shall be equipped with all of the following: <ul style="list-style-type: none"> (1) an alternative and independent source of ignition; (2) a means of measuring and indicating fuel quantity; (3) a fire blanket or fire-resistant cover; (4) a drop line of at least 25 m in 	<p>BOP.BAS.345 Oprema za spašavanje i signalizaciju – Poteškoće sa potragom i spašavanje</p> <p>Baloni kojima se leti iznad područja na kojima bi potraga i spašavanje bili posebno teški moraju biti opremljeni opremom za spašavanje i signalizaciju primerenom području koje je potrebno preleteti.</p> <p>BOP.BAS.350 Razna oprema</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Baloni moraju biti opremljeni zaštitnim rukavicama za sve članove posade. (b) Kombinovani baloni, baloni sa pogonom na vruć vazduh i vazdušni brodovi sa pogonom na vruć vazduh moraju biti opremljeni sledećim: <ul style="list-style-type: none"> (1) alternativnim i nezavisnim izvorom paljenja; (2) napravom za merenje i prikazivanje količine goriva; (3) vatrogasnim pokrivačem ili vatrootpornom ceradom; (4) užetom za bacanje najmanje dužine
---	---	---

<p>(4) një linjë rënie me gjatësi të paktën 25 m.</p> <p>(a) Balonat e gazit duhet të pajisen me të dyja këto që vijojnë:</p> <p>(1) një thikë;</p> <p>(2) një litar të shtrirë (gjurmues) me gjatësi prej të paktën 20 m të bërë prej fijeve natyrore ose materialeve elektrostatike, materialit përçues.</p>	<p>length.</p> <p>(a) Gas balloons shall be equipped with both of the following:</p> <p>(1) a knife;</p> <p>(2) a trail rope of at least 20 m in length made of natural fibre or electrostatic, conductive material.</p>	<p>od 25 m.</p> <p>(a) Baloni sa pogonom na gas moraju biti opremljeni sledećim:</p> <p>(1) nožem;</p> <p>(2) užem za bacanje najmanje dužine od 20 m izrađenim od prirodnih vlakana ili elektrostatski vodljivog materijala.</p>
<p>BOP.BAS.355 Pajisjet e radio komunikimit</p> <p>(a) Balonat duhet të kenë pajisje të radio komunikimit pér të lejuar komunikimin e kërkuar në përputhje me Shtojcën 4 të Aneksit të Rregullores së SERA-së dhe nëse fluturimi zhvillohet në hapësirën ajrore të një vendi të tretë, ligjin e atij vendi të tretë.</p> <p>(b) Pajisjet e radio komunikimit duhet të sigurojnë komunikim në frekuencën e urgencës aeronautike 121,5</p>	<p>BOP.BAS.355 Radio communication equipment</p> <p>(a) Balloons shall have radio communication equipment to allow for the communication required in accordance with appendix 4 to the Annex to SERA Regulation and, if the flight takes place in the airspace of a third country, the law of that third country.</p> <p>(b) The radio communication equipment shall provide for communication on the aeronautical emergency frequency 121,5 MHz</p>	<p>BOP.BAS.355 Radiokomunikaciona oprema</p> <p>(a) Baloni moraju imati opremu za radiokomunikaciju kojom se omogućava komunikacija potrebna u skladu sa Dodatkom 4. Aneksa SERA uredbe i, ako se let održava u vazdušnom prostoru treće zemlje, sa pravom treće zemlje.</p> <p>(b) Radiokomunikaciona oprema mora imati mogućnost komunikacije na vazduhoplovnoj frekvenciji za hitne slučajeve, tj. na 121,5 MHz</p>

<p>BOP.BAS.360 Transponderi</p> <p>Balona duhet të ketë një radar sekondar transmetues/transponder (SSR) me të gjitha aftësitë e kërkuar në përputhje me pikën (b) të pikës SERA.6005 të Aneksit të Rregullores SERA dhe, nëse fluturimi zhvillohet në hapësirën ajrore të një vendi të tretë, ligjin e atij vendi të tretë.</p> <p>NËN-PJESA ADD</p> <p>KUSHTET SHTESË PËR OPERIMET KOMERCIALE</p> <p>Pjesa 1</p> <p>Kushtet e përgjithshme organizative</p> <p>BOP.ADD.001 Fushëveprimi</p> <p>Në përputhje me nenin 3, kjo nën-pjesë përcakton kushtet që duhet të plotësohen, përveç kushteve të nën-pjesës BAS, nga çdo operator i angazhuar në operime komerciale me balona, përveç operatorëve të referuar në nën-paragrafin e fundit të nenit 3 (2).</p>	<p>BOP.BAS.360 Transponder</p> <p>Balloons shall have a secondary surveillance radar (SSR) transponder with all the capabilities required in accordance with point (b) of point SERA.6005 of the Annex to SERA Regulation and, if the flight takes places in airspace of a third country, the law of that third country.</p> <p>SUBPART ADD</p> <p>ADDITIONAL REQUIREMENTS FOR COMMERCIAL OPERATIONS</p> <p>Section 1</p> <p>General organisation requirements</p> <p>BOP.ADD.001 Scope</p> <p>In accordance with Article 3, this Subpart establishes the requirements to be met, in addition to the requirements of Subpart BAS, by any operator engaged in commercial operations with balloons, other than the operators referred to in the last subparagraph Article 3(2).</p>	<p>BOP.BAS.360 Transponder</p> <p>Baloni moraju biti opremljeni transponderom za sekundarni nadzorni radar (SSR) sa svim zahtevanim mogućnostima u skladu sa tačkom (b) tačke SERA.6005 Anekса SERA Uredbe i, ako se let održava u vazdušnom prostoru treće zemlje, sa pravom treće zemlje.</p> <p>PODDEO ADD</p> <p>DODATNI ZAHTEVI U POGLEDU KOMERCIJALNIH DELATNOSTI</p> <p>Odeljak 1</p> <p>Opšti organizacioni zahtevi</p> <p>BOP.ADD.001 Područje primene</p> <p>U skladu sa članom 3. ovog poddela utvrđuju se zahtevi koje treba ispuniti, pored zahteva iz poddela BAS, svaki operator koji obavlja komercijalne operacije balonima, osim operatera iz člana 3. stava 2. poslednjeg podstava.</p>
--	---	--

BOP.ADD.005 Përgjegjësitë e Operatorit	BOP.ADD.005 Responsibilities of the operator	BOP.ADD.005 Odgovornosti operatera
<p>(a) Operatori është përgjegjës përfundimin e funksionimin e balonës në përputhje me kushtet themelore të përcaktuara në Shtesën IV të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 03/2009, me kushtet e kësaj nën-pjesë dhe me deklaratën e tij.</p> <p>(b) Çdo fluturim duhet të bëhet në përputhje me dispozitat e manualit të operimeve.</p> <p>(c) Operatori duhet të sigurojë që balona të jetë e pajisur dhe të gjithë anëtarët e ekuipazhit të janë të kualifikuar siç kërkohet për zonën dhe llojin e operacionit.</p> <p>(d) Operatori duhet të sigurojë që të gjithë anëtarët të caktuar të ekuipazhit ose të përfshirë drejtpërsëdrejtë në operimet e fluturimit janë në përputhje me të gjitha kushtet e mëposhtme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ata janë të trajnuar dhe udhëzuar siç duhet; 2. ata janë në dijeni të rregullave dhe procedurave që lidhen me detyrat e 	<p>(a) The operator shall be responsible for the operation of the balloon in accordance with the essential requirements set out in Annex IV to Regulation (CAA) No. 03/2009, with the requirements of this Subpart and with its declaration.</p> <p>(b) Every flight shall be conducted in accordance with the provisions of the operations manual.</p> <p>(c) The operator shall ensure that the balloon is equipped and all crew members are qualified as required for the area and type of operation.</p> <p>(d) The operator shall ensure that all crew members assigned to, or directly involved in, flight operations comply with all of the following conditions:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) they are properly trained and instructed; (2) they are aware of the rules and procedures relevant to their particular duties; 	<p>(a) Operater je odgovoran za rad balona u skladu sa bitnim zahtevima iz Aneksa IV Uredbe (ACV) br. 03/2009, sa zahtevima iz ovog poddela i sa ovom deklaracijom.</p> <p>(b) Svaki let se obavlja u skladu sa odredbama operativnog priručnika.</p> <p>(c) Operater osigurava da je njegov balon opremljen i da su svi članovi posade kvalifikovani u skladu sa zahtevima za predmetno područje i vrstu operacije.</p> <p>(d) Operater osigurava da svi članovi posade koji su raspoređeni za letačke operacije ili koji u njima direktno učestvuju ispunjavaju sve sledeće uslove:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) da su ispravno osposobljeni i da su dobili uputstva; (2) da su svesni pravila i postupaka povezanih sa svojim dužnostima;

<p>tyre të veçanta;</p> <p>3. ata kanë demonstruar aftësitë e tyre në detyrat e tyre të veçanta;</p> <p>4. ata janë të vetëdijshëm për përgjegjësitë e tyre dhe raportin e këtyre detyrave me funksionimin e balonës si tërësi.</p> <p>(e) Operatori duhet të përcaktojë procedurat dhe udhëzimet përfshirë funksionimin e sigurt të çdo lloj balonë, që përmban detyrat dhe përgjegjësitë e anëtarëve të ekuipazhit, për të gjitha llojet e operimeve. Këto procedura dhe udhëzime nuk do të kërkojnë që anëtarët e ekuipazhit të kryejnë ndonjë aktivitet gjatë fazave kritike të fluturimit, përvëç atyre që kërkohen përfshirë funksionimin e sigurt të balonës.</p> <p>(f) Operatori duhet të bëjë rregullime përbikëqyrjen e anëtarëve të ekuipazhit dhe të personelit të përfshirë në funksionimin e balonës nga individët me përvojë dhe aftësi adekuate për të siguruar arritjen e standardeve të specifikuara në manualin e operimeve.</p> <p>(g) Operatori duhet të sigurojë që të gjithë</p>	<p>(3) they have demonstrated their abilities in their particular duties;</p> <p>(4) they are aware of their responsibilities and the relationship of such duties to the operation of the balloon as a whole.</p> <p>(e) The operator shall establish procedures and instructions for the safe operation of each balloon type, containing duties and responsibilities of the crew members, for all types of operations. Those procedures and instructions shall not require crew members to perform any activity during critical phases of flight other than those required for the safe operation of the balloon.</p> <p>(f) The operator shall make arrangements for the supervision of crew members and personnel involved in the operation of the balloon by individuals with adequate experience and skills in order to ensure the attainment of the standards specified in the operations manual.</p> <p>(g) The operator shall ensure that all crew</p>	<p>(3) da su dokazali svoju sposobnost za obavljanje svojih pojedinačnih dužnosti;</p> <p>(4) da su svesni svojih odgovornosti i odnosa svojih zadataka sa operacijom balona u celini..</p> <p>(e) Operater za svaku vrstu balona uspostavlja postupke i uputstva za sigurno upravljanje tim balonom, i u tim postupcima i uputstvima opisani su zadaci i odgovornosti članova posade za sve vrste operacija. Tim postupcima i uputstvima ne sme se zahtevati da bilo koji član posade tokom kritičnih faza leta obavlja bilo kakve druge aktivnosti osim onih koje su potrebne za siguran rad balona.</p> <p>(f) Operater osigurava da nadzor članova posade i osoblja uključenog u upravljanje balonom obavljaju osobe sa odgovarajućim iskustvom i veštinama kako bi se osiguralo postizanje standarda navedenih u operativnom priručniku.</p> <p>(g) Operater osigurava da su svi članovi</p>
--	--	---

<p>anëtarët e ekuipazhit dhe personeli i përfshirë në operimin e balonave të jenë të vetëdijshëm se duhet të respektojnë ligjet, rregulloret dhe procedurat e shteteve në të cilat kryhen operimet që kanë të bëjnë me kryerjen e detyrave të tyre.</p>	<p>members and personnel involved in the operation of the balloon are made aware that they are to comply with the laws, regulations and procedures of the States in which operations are conducted that are pertinent to the performance of their duties.</p>	<p>posade i osoblje uključeno u upravljanje balonom svesni da se moraju pridržavati zakona, drugih propisa i procedura onih država u kojima se obavljaju operacije i kojima se uređuje obavljanje njihovih zadataka..</p>
<p>(h) Operatori duhet të specifikojë procedurat e planifikimit të fluturimit për të siguruar kryerjen e sigurt të fluturimit, bazuar në faktorët e performansës së balonave, kufizimet e tjera operative dhe kushtet përkatëse të pritshmë në rrugën që duhet ndjekur dhe në vendet operuese në fjalë. Këto procedura duhet të përfshihen në manualin e operimeve.</p>	<p>(h) The operator shall specify flight planning procedures to provide for the safe conduct of the flight, based on considerations of balloon performance, other operating limitations and relevant expected conditions on the route to be followed and at the operating sites concerned. Those procedures shall be included in the operations manual.</p>	<p>(h) Operater određuje postupke planiranja leta kako bi osigurao sigurno obavljanje leta, uzimajući u obzir performanse balona, druga operativna ograničenja i relevantne očekivane uslove na predviđenoj ruti i na predmetnim operativnim površinama. Ti se postupci uključuju u operativni priručnik.</p>
<p>BOP.ADD.010 Njoftimi i mjeteve alternative të përputhshmërisë</p> <p>Operatori, kur bën deklaratën në përputhje me pikën BOP.ADD.100, e njofton autoritetin kompetent mbi listën e mjeteve alternative të përputhshmërisë (AltMoC), ku ai synon të përdorë AltMoC-në për të demonstruar përputhshmërinë kur kërkohet në përputhje me pikën BOP.BAS.010. Kjo listë përmban referanca për mjetet e pranueshme të përputhshmërisë (AMC) të cilat ata</p>	<p>BOP.ADD.010 Notification of alternative means of compliance</p> <p>The operator shall, when making the declaration in accordance with point BOP.ADD.100, notify to the competent authority the list of alternative means of compliance (AltMoC), where it intends to use AltMoC to demonstrate compliance when so requested in accordance with point BOP.BAS.010. That list shall contain references to the acceptable means of compliance (AMC) which they replace in case</p>	<p>BOP.ADD.010 Obaveštenje o alternativnim načinima usklađivanja</p> <p>Operater, kada daje izjavu u skladu sa tačkom BOP.ADD.100, dostavlja nadležnom telu popis alternativnih načina usklađivanja (AltMoC), ako planira primenjivati AltMoC za dokazivanje usklađenosti kada se to od njega traži u skladu sa tačkom BOP.BAS.010. Taj popis sadrži upućivanja na prihvatljive načine usklađivanja (AMC) koje zamenjuju ako je Agencija usvojila povezane AMC-ove.</p>

<p>zëvendësojnë në rast se AMC-ja në fjalë është miratuar nga Autoriteti.</p>	<p>associated AMC have been adopted by the Authority.</p>	
<p>BOP.ADD.015 Qasja</p> <p>(a) Me qëllim të përcaktimit të përputhshmërisë me kushtet thelbësore të përcaktuara në Shtesën IV të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 03/2009 dhe me kushtet e kësaj Rregulloreje, operatori do t'i lejojë qasje çdo personi të autorizuar nga autoriteti kompetent në çdo kohë në çdo objekt, balonë, dokument, shënim, të dhëna, procedura ose çfarëdo materiali tjetër relevant për veprimtarinë e operatorit që bie në kuadër të fushëveprimit të kësaj Rregulloreje, pavarësisht nëse aktiviteti është kontraktuar ose jo.</p> <p>(b) Qasja në balonë, në rastin e fluturimit të udhëtarëve komerciale, duhet të përfshijë mundësinë për të hyrë dhe qëndruar në balonë gjatë operimeve të fluturimit, përvèç nëse kjo do të rezikonte fluturimin.</p> <p>BOP.ADD.020 Të gjeturat</p>	<p>BOP.ADD.015 Access</p> <p>(a) For the purpose of determining compliance with the essential requirements set out in Annex IV to Regulation (CAA) No. 03/2009 and with the requirements of this Regulation, the operator shall grant access to any person authorised by the competent authority at any time to any facility, balloon, document, records, data, procedures or any other material relevant to the operator's activity falling within the scope of this Regulation, irrespective of whether the activity is contracted or not.</p> <p>(b) Access to the balloon shall, in the case of commercial passenger ballooning, include the possibility to enter and remain in the balloon during flight operations, unless to do so would endanger the flight.</p> <p>BOP.ADD.020 Findings</p> <p>After receipt of the notification of findings</p>	<p>BOP.ADD.015 Pristup</p> <p>(a) Za potrebe utvrđivanja usklađenosti sa bitnim zahtevima iz Aneksa IV Uredbe (ACV) br. 03/2009 i sa zahtevima iz ove Uredbe, operater svakoj osobi koju je nadležno telo ovlastilo odobrava pristup u bilo koje vreme svakom uređaju, balonu, dokumentu, evidenciji, podacima, postupcima ili svakom drugom materijalu koji je relevantan za aktivnost operatera obuhvaćenu područjem primene ove Uredbe, neovisno o tome je li aktivnost ugovorena ili nije.</p> <p>(b) Pristup balonu, u slučaju komercijalnog prevoza putnika balonom, uključuje mogućnost ulaska i boravka u balonu tokom letačkih operacija, osim ako bi se time ugrozio let.</p> <p>BOP.ADD.020 Nalazi</p> <p>Nakon prijema obaveštenja o nalazima</p>

<p>Pas pranimit të njoftimit të gjetjeve të ngritura nga autoriteti kompetent në përputhje me pikat ARO.GEN.350, ARO.GEN.355 dhe ARO.GEN.360 të Aneksit II të Rregullores (AAC) Nr. 01/2019, operatori do t'i bëjë të gjitha këto si në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) të identifikojë shkaktarin kryesor të mospërputhshmërisë; (b) të përcaktojë një plan veprimi korrigues; (c) të demonstrojë zbatimin e planit të veprimit korrigues në mënyrë të kënaqshme nga autoriteti kompetent brenda periudhës kohore të përcaktuar nga ai autoritet në përputhje me pikën ARO.GEN.350 të Aneksit II të Rregullores (AAC) Nr. 01/2019. <p>BOP.ADD.025 Raportimi i ndodhive</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Në kuadër të sistemit të tij të menaxhimit, operatori duhet të zbatojë një skemë të raportimit të ngjarjeve e cila do të sigurojë raportimin e detyrueshëm dhe vullnetar në pajtim me Rregulloren (AAC) Nr. 09/2017. (b) Pa paragjykuar pikën (a), operatori 	<p>raised by the competent authority in accordance with points ARO.GEN.350, ARO.GEN.355 and ARO.GEN.360 of Annex II to Regulation (CAA) No. 01/2019, the operator shall do all of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) identify the root cause of the non-compliance; (b) define a corrective action plan; (c) demonstrate implementation of the corrective action plan to the satisfaction of the competent authority within the time period specified by that authority in accordance with point ARO.GEN.350 of Annex II to Regulation (CAA) No. 01/2019. <p>BOP.ADD.025 Occurrence reporting</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) The operator shall implement, as part of its management system, an occurrence reporting scheme which is to provide for mandatory and voluntary reporting in accordance with Regulation (CAA) No. 09/2017. (b) Without prejudice to point (a), the operator shall report to the competent 	<p>nadležnog tela u skladu sa tačkama ARO.GEN.350, ARO.GEN.355 i ARO.GEN.360 Anekxa II Uredbe (ACV) br. 01/2019, operator obavlja sve od navedenog:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) utvrđuje osnovni uzrok neusklađenosti; (b) određuje plan korektivnih mera; (c) dokazuje sprovođenje plana korektivnih mera na zadovoljstvo nadležnog tela u roku koji je navelo to telo u skladu sa tačkom ARO.GEN.350 Aneklsa II Uredbe (ACV) br. 01/2019. <p>BOP.ADD.025 Izveštavanje o događajima</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Operater uvodi, u okviru svog sistema upravljanja, sistem izveštavanja o događajima kojim se predviđa obavezno i dobrovoljno izveštavanje u skladu sa Uredbom (ACV) br. 09/2017. (b) Ne dovodeći u pitanje tačku (a), operator obaveštava nadležno telo i
---	--	--

<p>duhet të raportojë tek autoriteti kompetent dhe organizata përgjegjëse për dizejnimin e balonave çdo mosfunkcionim, defekt teknik, tejkalim të kufizimeve teknike ose ndodhi që do të shfaqë informata të pasakta, jo të plota ose të paqarta të përfshira në të dhënat e vendosura në përputhje me Aneksin I të Rregullores (AAC) Nr. 06/2015 dhe çdo ndodhi tjetër që përbën një incident, por jo një aksident ose incident serioz.</p>	<p>authority and to the organisation responsible for the design of the balloon any malfunction, technical defect, exceeding of technical limitations or occurrence that would highlight inaccurate, incomplete or ambiguous information contained in data established in accordance with Annex I to Regulation (CAA) No. 06/2015 and any other occurrence which constitutes an incident but not an accident or serious incident.</p>	<p>organizaciju odgovornu za projekat balona o bilo kakvoj neispravnosti, tehničkom kvaru, prekoračenju tehničkih ograničenja ili događaju koji bi mogao razjasniti netačne, nepotpune ili nejasne informacije sadržane u podacima utvrđenima u skladu sa Aneksom I Uredbe (ACV) br. 06/2015 ili o bilo kom drugom događaju koji čini nezgodu, ali ne nesreću ili ozbiljnu nezgodu.</p>
<p>(c) Operatori merr masat e nevojshme për të siguruar përputhshmërinë me nenin 9 të Rregullores (KHAIA/ZKM) Nr. 01/2017 nga pilot në komandë, çdo anëtar tjetër i ekuipazhit dhe gjithë personeli i tij në lidhje me çdo incident serioz ose aksident që ndërlidhet me funksionimin e një balone.</p> <p>BOP.ADD.030 Sistemi i Menaxhimit</p> <p>(a) Operatori krijon, zbaton dhe mirëmban një sistem të menaxhimit që përfshin të gjitha këto që vijojnë:</p> <p>(1) definon qartë linja të përgjegjësisë dhe llogaridhënie në të gjithë organizimin e operatorit, duke përfshirë</p>	<p>(c) The operator shall take the necessary measures to ensure compliance with Article 9 of Regulation (AAIIC/OPM) No. 01/2017 by the pilot-in-command, any other crew member and all its personnel in respect of any serious incident or accident associated with the operation of a balloon.</p> <p>BOP.ADD.030 Management system</p> <p>(a) The operator shall establish, implement and maintain a management system that includes all of the following:</p> <p>(1) clearly defined lines of responsibility and accountability throughout the organisation of the operator, including a direct safety</p>	<p>(c) Operater preduzima potrebne mere kako bi osigurao da zapovednik, svi drugi članovi posade i svi članovi osoblja postupaju u skladu sa članom 9. Uredbe (AAIIC/OPM) br. 01/2017 ili nesreće povezane sa operacijom balonom.</p> <p>BOP.ADD.030 Sistem upravljanja</p> <p>(a) Operater uspostavlja, primenjuje i održava sistem upravljanja, koji uključuje sve navedeno u nastavku:</p> <p>(1) jasno definirane dužnosti i odgovornosti u čitavoj organizaciji operatera, uključujući direktnu odgovornost za sigurnost od strane</p>

<p>llogaridhënien direkte të sigurisë të menaxherit të përgjegjshëm;</p> <p>(2) një përshkrim të filozofive dhe parimeve të përgjithshme të operatorit në lidhje me sigurinë, e cila do të njihet si politika e sigurisë;</p> <p>(3) identifikimin e rreziqeve të sigurisë së aviacionit që rrjedhin nga aktivitetet e operatorit, vlerësimin e atyre rreziqeve dhe menaxhimin e rreziqeve të ndërlidhura, përfshirë ndërmarrjen e veprimeve për të reduktuar ato rreziqe aty ku është e nevojshme dhe verifikimin e efektivitetit të këtyre veprimeve;</p> <p>(4) mbajtjen e personelit të trajnuar dhe kompetent për të kryer detyrat e tyre;</p> <p>(5) dokumentimin e të gjitha proceseve kryesore të sistemit të menaxhimit, duke përfshirë procesin për bërjen e personelit të vetëdijshëm për përgjegjësitë e tyre dhe procedurën për ndryshimin e dokumentacionit;</p> <p>(6) një funksion për të monitoruar</p>	<p>accountability of the accountable manager;</p> <p>(2) a description of the overall philosophies and principles of the operator with regard to safety, which shall be known as the safety policy;</p> <p>(3) the identification of aviation safety hazards entailed by the activities of the operator, the evaluation of those hazards and the management of associated risks, including by taking actions to mitigate those risks where necessary and verifying the effectiveness of those actions;</p> <p>(4) maintaining personnel trained and competent to perform their tasks;</p> <p>(5) documentation of all key processes of the management system, including a process for making personnel aware of their responsibilities and the procedure for amending that documentation;</p> <p>(6) a function to monitor compliance of the operator with the requirements</p>	<p>odgovornog menadžera;</p> <p>(2) opis sveobuhvatnih filozofija i naçela operatera u pogledu sigurnosti, što se naziva sigurnosnom politikom;</p> <p>(3) identifikovanje opasnosti u pogledu vazduhoplovne sigurnosti koje proizlaze iz aktivnosti operatera, ocenu tih opasnosti i upravljanje povezanim rizicima, uključujući, po potrebi, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i proveravanje efikasnosti tih mera;</p> <p>(4) održavanje sposobljenosti i stručnosti osoblja za obavljanje njihovih zadataka;</p> <p>(5) dokumentaciju o svim ključnim postupcima sistema upravljanja, uključujući postupak upoznavanja osoblja sa njihovim odgovornoštimi, i postupak za izmene te dokumentacije;</p> <p>(6) funkciju praćenja usklađenosti operatera sa relevantnim zahtevima</p>
--	---	--

<p>përputhshmërinë e operatorit me kushtet e këtij Anekxi. Një monitorim i tillë i përputhshmërisë do të përfshijë një sistem kthimi të gjetjeve tek menaxheri përgjegjës i operatorit që sipas nevojës të siguroj zbatimin efektiv të veprimeve korrigjuese;</p> <p>(7) proceset e nevojshme për të siguruar përputhjen me kushtet e neneve 4, 5, 6 dhe 13 të Rregullores (AAC) Nr. 09/2017.</p> <p>(b) Sistemi i menaxhimit duhet të korrespondojë me madhësinë e operatorit dhe natyrën dhe kompleksitetin e aktiviteve të tij, duke marrë parasysh rreziqet dhe riskun që ndërlidhet me ato aktivitete.</p>	<p>of this Annex. Such compliance monitoring shall include a feedback system of findings to the accountable manager of the operator to ensure effective implementation of corrective actions as necessary;</p> <p>(7) the processes necessary to ensure compliance with the requirements of Articles 4, 5, 6 and 13 of Regulation (CAA) No. 09/2017.</p> <p>(b) The management system shall correspond to the size of the operator and the nature and complexity of its activities, taking into account the hazards and associated risks of those activities.</p>	<p>iz ovog Aneksa. Takvo praćenje usklađenosti uključuje sistem povratnih informacija o nalazima koje se dostavljaju odgovornom menadžeru operatera, kako bi se, po potrebi, osiguralo efikasno sprovođenje korektivnih mera;</p> <p>(7) postupke potrebne za osiguravanje usklađenosti sa zahtevima iz članaka 4, 5, 6. i 13. Uredbe (ACV) br. 09/2017.</p> <p>(b) Sistem upravljanja odgovara veličini operatera i prirodi i složenosti njegovih aktivnosti, uzimajući u obzir opasnosti i povezane rizike svojstvene tim aktivnostima.</p>
<p>BOP.ADD.035 Aktivitetet e kontraktuara</p> <p>Kur kontrakton ndonjë pjesë të veprimtarisë së tij që bie në fushëveprimin e kësaj rregulloreje, operatori është përgjegjës për të siguruar që organizata e kontraktuar kryen veprimtarinë në përputhje me kushtet themelore të përcaktuara në Shtesën IV të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 03/2009 dhe me kërkesat e kësaj Rregulloreje. Operatori duhet gjithashtu të</p>	<p>BOP.ADD.035 Contracted activities</p> <p>When contracting any part of its activity falling within the scope of this Regulation, the operator shall be responsible for ensuring that the contracted organisation carries out the activity in accordance with the essential requirements set out in Annex IV to Regulation (CAA) No. 03/2009 and with the requirements of this Regulation. The operator shall also ensure that the competent authority is given</p>	<p>BOP.ADD.035 Ugovorene aktivnosti</p> <p>Kada ugovara deo svoje aktivnosti koja je obuhvaćena područjem primene ove Uredbe, operater je odgovoran za osiguravanje da organizacija sa kojom je sklopljen ugovor izvršava aktivnosti u skladu sa bitnim zahtevima iz Aneksa IV Uredbe (ACV) br. 03/2009 i sa zahtevima iz ove Uredbe. Operater osigurava da se nadležnom telu, u cilju utvrđivanja usklađenosti sa primenjivim</p>

<p>sigurojë që autoritetit kompetent t'i jepet qasje në organizatën e kontraktuar për të përcaktuar që operatori është në përputhje me këto kërkesa.</p>	<p>access to the contracted organisation in order to determine that the operator is compliant with those requirements.</p>	<p>zahtevima, omogući pristup organizaciji sa kojom je sklopljen ugovor.</p>
<p>BOP.ADD.040 Kriteret e personelit</p> <p>(a) Operatori emëron një menaxher përgjegjës i cili ka autoritetin për të siguruar që të gjitha aktivitetet që mbulojnë fushëveprimin e kësaj rregulloreje mund të financohen dhe të kryhen në përputhje me kërkesat themelore të përcaktuara në Shtesën IV të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 03/2009 dhe me kërkesat e kësaj Rregulloreje. Menaxheri përgjegjës ka për obligim krijimin dhe mirëmbajtjen e një sistemi efektiv të menaxhimit.</p> <p>(b) Operatori duhet:</p> <p>(1) të identifikojë përgjegjësitë e personelit të tij pér të gjitha detyrat dhe aktivitetet që duhet të kryhen;</p> <p>(2) të ketë personel të mjaftueshëm të kualifikuar pér të kryer këto detyra dhe aktivitete; dhe</p>	<p>BOP.ADD.040 Personnel requirements</p> <p>(a) The operator shall appoint an accountable manager who has the authority to ensure that all activities falling within the scope of this Regulation can be financed and carried out in accordance with the essential requirements set out in Annex IV to Regulation (CAA) No. 03/2009 and with the requirements of this Regulation. The accountable manager shall be responsible for establishing and maintaining an effective management system.</p> <p>(b) The operator shall:</p> <p>(1) identify the responsibilities of its personnel for all tasks and activities to be performed;</p> <p>(2) have sufficient qualified personnel to carry out those tasks and activities; and</p>	<p>BOP.ADD.040 Zahtevi za osoblje</p> <p>(a) Operater imenuje odgovornog menadžera koji je nadležan da osigura da se sve aktivnosti obuhvaćene područjem primene ove Uredbe mogu finansirati i obavljati u skladu sa bitnim zahtevima iz Aneksa IV Uredbe (ACV) br. 03/2009 i sa zahtjevima iz ove Uredbe. Odgovorni menadžer je odgovoran za uspostavljanje i održavanje efektivnog sistema upravljanja.</p> <p>(b) Operater:</p> <p>(1) utvrđuje odgovornosti osoblja za sve zadatke i aktivnosti koje treba obavljati;</p> <p>(2) mora imati dovoljno kvalifikovanog osoblja za obavljanje tih zadataka i aktivnosti; i</p>

<p>(3) të mbajë shënime të përshtatshme pér përvojën, kualifikimin dhe trajnimin e personelit të tij.</p> <p>(c) Operatori emëron një ose më shumë persona përgjegjës pér menaxhimin dhe mbikëqyrjen e të gjitha fushave në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) operimet e fluturimit; (2) operimet tokësore; (3) vlefshmëria ajrore e vazhdueshme, në pajtim me Rregulloren (CAA) Nr. 07/2015. <p>BOP.ADD.045 Kërkesat pér hapësirën e objekteve</p> <p>Operatori duhet të ketë hapësirë të mjaftueshme pér të lejuar kryerjen dhe menaxhimin e të gjitha detyrave dhe aktiviteteve të nevojshme pér të siguruar përputhshmërinë me kërkesat thelbësore të përcaktuara në Shtesën IV të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 03/2009 dhe me kërkesat e kësaj Rregulloreje.</p>	<p>(3) maintain appropriate experience, qualification and training records of its personnel.</p> <p>(c) The operator shall nominate one or more persons responsible for the management and supervision of all of the following areas:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) flight operations; (2) ground operations; (3) continuing airworthiness, in accordance with Regulation (CAA) No. 07/2015. <p>BOP.ADD.045 Facility requirements</p> <p>The operator shall have facilities that are sufficient to allow for the performance and management of all tasks and activities required to ensure compliance with the essential requirements set out in Annex IV to Regulation (CAA) No. 03/2009 and with the requirements of this Regulation.</p> <p>Section 2</p>	<p>(3) mora voditi odgovarajuću evidenciju o iskustvu, kvalifikacijama i sposobljavanju svog osoblja.</p> <p>(c) Operater imenuje jednu ili više osoba odgovornih za upravljanje i nadzor nad sledećim područjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) letačke operacije; (2) zemaljske operacije; (3) kontinuirana plovidbenost u skladu sa Uredbom (ACV) br. 07/2015. <p>BOP.ADD.045 Zahtevi u pogledu infrastrukture</p> <p>Operater mora imati infrastrukturu koja je dovoljna za izvršavanje svih zadataka i aktivnosti potrebnih za osiguravanje usklađenosti sa bitnim zahtevima iz Aneksa IV Uredbe (ACV) 03/2009 i sa zahtevima iz ove Uredbe.</p> <p>Odeljak 2</p>
--	--	--

<p>Neni 2</p> <p>Deklarata, vlefshmëria ajrore dhe qiradhënia me dhe pa ekuipazh</p> <p>BOP.ADD.100 Deklarata</p> <p>(a) Në deklaratën e përmendur në nën-paragrafin e dytë të nenit 3(2), operatori duhet të konfirmojë se është në përputhje dhe do të vazhdojë të jetë në përputhje me kërkesat bazë të përcaktuara në Shtesën IV të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 03/2009 dhe me kërkesat e kësaj Rregulloreje.</p> <p>(b) Operatori duhet të përfshijë në deklaratë të gjitha informacionet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) emri i operatorit; (2) vendi ku operatori ka vendin kryesor të biznesit; (3) emri dhe detaje e kontaktit të menaxherit përgjegjës të operatorit; (4) data e fillimit të operimit tregtar dhe, aty ku është e përshtatshme, data në të cilën hyn në fuqi 	<p>Declaration, airworthiness and wet and dry lease</p> <p>BOP.ADD.100 Declaration</p> <p>(a) In the declaration referred to in the second subparagraph of Article 3(2) the operator shall confirm that the operator complies and will continue to comply with the essential requirements set out in Annex IV to Regulation (CAA) No. 03/2009 and with the requirements of this Regulation.</p> <p>(b) The operator shall include in the declaration all of the following information:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) the name of the operator; (2) the place where the operator has its principal place of business; (3) the name and contact details of the accountable manager of the operator; (4) the starting date of the commercial operation and, where relevant, the date at which the change to an existing commercial operation takes 	<p>Izjava, plovidbenost i zakup sa posadom ili bez posade</p> <p>BOP.ADD.100 Izjava</p> <p>(a) U izjavi iz člana 3. stava 2. drugog podstava operator potvrđuje da ispunjava i da će i dalje ispunjavati bitne zahteve iz Priloga IV Uredbe (ACV) br. 03/2009 i zahteve iz ove Uredbe.</p> <p>(b) Operator mora uključiti u deklaraciju sve sledeće informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) svoj naziv; (2) mesto gdje se nalazi njegovo glavno mesto poslovanja; (3) ime i kontaktne podatke odgovornog menadžera operatera; (4) datum početka komercijalnih operacija i, po potrebi, datum promene postojeće komercijalne operacije;
---	--	--

<p>ndryshimi ndaj një operimi ekzistues tregtar;</p> <p>(5) për sa u përket të gjithë balonave të përdorur për operim tregtar; lloji i balonës, regjistrimi, baza kryesore, lloji i operimit dhe organizimi i vazhdueshëm të menaxhimit të vlefshmërisë ajrore.</p> <p>(c) Aty ku është e mundur, operatori duhet të bashkëngjisë deklaratën dhe listën e mjeteve alternative të përputhshmërisë (AltMoc), në përputhje me pikën BOP.ADD.010.</p> <p>(d) Gjatë përpilimit të deklaratës, operatori duhet të përdorë formularin që gjendet në shtojcën e këtij aneksi.</p>	<p>effect;</p> <p>(5) in respect of all balloons used for the commercial operation, the balloon type, registration, main base, type of operation and continuing airworthiness management organisation.</p> <p>(c) Where applicable, the operator shall annex to the declaration the list of alternative means of compliance (AltMoC), in accordance with point BOP.ADD.010.</p> <p>(d) When making the declaration, the operator shall use the form contained in the Appendix to this Annex.</p>	<p>(5) za sve balone koji se upotrebljavaju za komercijalne operacije: vrstu balona, registraciju, glavnu bazu, vrstu operacija i organizaciju za upravljanje kontinuiranom plovidbenosti.</p> <p>(c) Po potrebi, operater prilaže deklaraciji popis alternativnih načina usklađivanja (AltMoC), u skladu sa točkom BOP.ADD.010.</p> <p>(d) Operater sastavlja izjavu na obrascu iz Dodatka ovom Aneksu.</p>
<p>BOP.ADD.105 Ndryshimet në deklaratë dhe ndërprerja e operimeve komerciale</p> <p>(a) Operatori duhet të njoftojë autoritetin kompetent pa vonesë lidhur me çdo ndryshim në rrethana që ndikojnë në përputhshmërinë e tij me kërkasat bazë të përcaktuara në Shtesën IV të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 03/2009 dhe me kërkasat e kësaj Rregulloreje, siç është deklaruar tek</p>	<p>BOP.ADD.105 Changes to the declaration and cessation of commercial operations</p> <p>(a) The operator shall notify the competent authority without delay of any changes in circumstances affecting its compliance with the essential requirements set out in Annex IV to Regulation (CAA) No. 03/2009 and with the requirements of this Regulation, as declared to the competent authority, and of any</p>	<p>BOP.ADD.105 Izmene izjave i prestanak komercijalnih operacija</p> <p>(a) Operater bez odlaganja obaveštava nadležno telo o promenama okolnosti koje uticu na ispunjavanje bitnih zahteva iz Aneksa IV Uredbe (ACV) br. 03/2009 i zahteva iz ove Uredbe, u odnosu na stanje tih okolnosti kakvo je bilo dostavljeno nadležnom telu, i o svim promenama u pogledu informacija iz tačke BOP.ADD.100(b) i popisa</p>

<p>autoriteti kompetent, dhe lidhur me çdo ndryshim në lidhje me informacionet e përmendura në pikën BOP.ADD.100(b) dhe listën e AltMoC-së të përmendur në pikën BOP.ADD.100(c), siç është përfshirë ose bashkëngjitur në deklaratë.</p> <p>(b) Operatori duhet të njoftojë autoritetin kompetent pa vonesë kur nuk është më i angazhuar në operimet komerciale me balona.</p> <p>BOP.ADD.110 Kërkesat e vlefshmërisë ajrore</p> <p>Balonat duhet të posedojnë një certifikatë të vlefshmërisë ajrore të lëshuar në përputhje me Rregulloren (AAC) nr. 06/2015 ose, në rast të një balone të regjistruar në një vend të tretë, duhet të jetë objekt i një marrëveshjeje të qiradhënie me ekuipazh ose pa ekuipazh në përputhje me pikën BOP.ADD.115.</p> <p>BOP.ADD.115 Qiradhënia me dhe pa ekuipazh e balonës së regjistruar në një vend të tretë</p> <p>(a) Operatori duhet të njoftojë autoritetin kompetent lidhur me çdo marrëveshje për qiradhënie me ose pa ekuipazh në</p>	<p>changes in respect of the information referred to in point BOP.ADD.100(b) and the list of AltMoC referred to in point BOP.ADD.100(c), as included in or annexed to the declaration.</p> <p>(b) The operator shall notify the competent authority without delay when it is no longer engaged in commercial operations with balloons.</p> <p>BOP.ADD.110 Airworthiness requirements</p> <p>Balloons shall have a certificate of airworthiness issued in accordance with Regulation (CAA) No. 06/2015 or, in the case of a balloon registered in a third country, shall be subject to either a wet lease agreement or a dry lease agreement in accordance with point BOP.ADD.115.</p> <p>BOP.ADD.115 Wet lease and dry lease of a balloon registered in a third country</p> <p>(a) The operator shall notify to the competent authority any wet lease agreement or dry lease agreement concerning a balloon registered in a</p>	<p>alternativnih načina usklađivanja iz tačke BOP.ADD.100(c), koji su uključeni u izjavu ili su joj priloženi.</p> <p>(b) Operater bez odlaganja obaveštava nadležno telo o prestanku obavljanja komercijalnih operacija balonima.</p> <p>BOP.ADD.110 Zahtevi u pogledu plovidbenosti</p> <p>Za balon se izdaje sertifikat o plovidbenosti u skladu sa Uredbom (ACV) br. 06/2015 ili, u slučaju balona registrovanog u trećoj zemlji, on je podložan ugovoru o zakupu sa posadom ili o zakupu bez posade, u skladu sa tačkom BOP.ADD.115.</p> <p>BOP.ADD.115 Zakup balona registrovanog u trećoj zemlji sa posadom ili bez posade</p> <p>(a) Operater obaveštava nadležno telo o svim ugovorima o zakupu sa posadom ili bez posade balona registrovanog u trećoj zemlji.</p>
---	---	--

<p>lidhje me balonën e regjistruar në një vend të tretë.</p> <p>(b) Kur një balonë e regjistruar në një vend të tretë i nënshtrohet një marrëveshjeje për qiradhënie me ekuipazh, operatori duhet të sigurojë se niveli i sigurisë që rezulton nga aplikimi i standardeve të sigurisë në lidhje me vazhdimin e vlefshmërisë ajrore dhe operimet ajrore të cilave u nënshtrohet operatori i vendi të tretë i balonës, është të paktën ekuivalent me atë që rezulton nga aplikimi i kërkesave të Aneksit I të Regullores (AAC) nr. 07/2015 dhe të kësaj Rregulloreje.</p> <p>(c) Kur një balonë e regjistruar në një vend të tretë i nënshtrohet një marrëveshjeje për qiradhënie pa ekuipazh, operatori duhet të sigurojë përputhshmërinë me kërkesat bazë në lidhje me vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme të përcaktuara në Shtesën I dhe IV të Shtojcës së Rregullores (AAC) Nr. 03/2009 dhe kërkesave të kësaj Rregulloreje.</p> <p>Neni 3</p> <p>Manualet dhe shënimet</p>	<p>third country</p> <p>(b) Where a balloon registered in a third country is subject to a wet lease agreement, the operator shall ensure that the level of safety resulting from the application of the safety standards with regard to continuing airworthiness and air operations to which the third country operator of the balloon is subject, is at least equivalent to that resulting from the application of the requirements of Annex I to Regulation (CAA) No. 07/2015 and of this Regulation.</p> <p>(c) Where a balloon registered in a third country is subject to a dry lease agreement, the operator shall ensure compliance with the essential requirements relating to continuing airworthiness set out in Annexes I and IV to Regulation (CAA) No. 03/2009 and with the requirements of this Regulation.</p>	<p>(b) Ako se na balon registrovan u trećoj zemlji primenjuje sporazum o zakupu sa posadom, operater osigurava da je stepen sigurnosti koji proizlazi iz primene standarda sigurnosti u pogledu kontinuirane plovidbenosti i letačkih operacija koji se primenjuju na operatera balona iz treće zemlje barem jednak stepenu sigurnosti koji proizlazi iz primene zahteva iz Aneksa I Uredbe (ACV) br. 07/2015 i ove Uredbe.</p> <p>(c) Ako se na balon registrovan u trećoj zemlji primenjuje ugovor o zakupu bez posade, operater osigurava usklađenost sa bitnim zahtevima koji se odnose na kontinuiranu plovidbenost utvrđenim u Aneksima I i IV Uredbe (ACV) br. 03/2009 i sa zahtevima iz ove Uredbe.</p> <p>Section 3</p> <p>Manuals and records</p> <p>Odeljak 3</p> <p>Priručnici i evidencija</p>
---	---	---

BOP.ADD.200 Manuali i operimit	BOP.ADD.200 Operations manual	BOP.ADD.200 Operativni priručnik
<p>(a) Operatori duhet të hartojë një manual të operimit.</p> <p>(b) Përbajtja e manualit të operimit duhet të pasqyrojë kërkesat e përcaktuara në këtë aneks dhe nuk duhet të jetë në kundërshtim me asnjë informatë që gjendet në deklaratën e operatorit.</p> <p>(c) Manuali i operimit mund të hartohet si pjesë e posaçme.</p> <p>(d) I gjithë personeli i operatorit duhet të ketë qasje të lehtë në pjesët e manualit të operimeve që janë përkatëse përdetyrat e tyre.</p> <p>(e) Manuali i operimeve duhet të përditësohet. I gjithë personeli i operatorit do të vihet në dijeni rrëth çdo ndryshimi në manualin e operimeve që janë relevante për kryerjen e detyrave të tyre.</p> <p>(f) Operatori duhet të sigurojë se në manualin e operimeve pasqyrohet saktësishët çdo informacion i përdorur si bazë për përbajtjen e manualit të operimit dhe çdo ndryshim i tij.</p>	<p>(a) The operator shall establish an operations manual.</p> <p>(b) The content of the operations manual shall reflect the requirements set out in this Annex and shall not contravene any information contained in the operator's declaration.</p> <p>(c) The operations manual may be established as separate parts.</p> <p>(d) All personnel of the operator shall have easy access to the portions of the operations manual that are relevant to their duties.</p> <p>(e) The operations manual shall be kept up-to-date. All personnel of the operator shall be made aware of any amendment of the operations manual that are relevant to the performance of their duties.</p> <p>(f) The operator shall ensure that any information used as the basis for the content of the operations manual and any amendment thereof is correctly reflected in the operations manual.</p>	<p>(a) Operater uspostavlja operativni priručnik.</p> <p>(b) Sadržaj operativnog priručnika zasniva se na zahtevima iz ovog Aneksa i ne sme biti u suprotnosti sa informacijama iz izjave operatera.</p> <p>(c) Operativni priručnik može se uspostaviti kao više posebnih delova.</p> <p>(d) Celokupnom osoblju operatera osigurava se jednostavan pristup delovima operativnog priručnika koji se odnose na njihove zadatke.</p> <p>(e) Operativni priručnik redovno se ažurira. Svi članovi osoblja operatera obaveštavaju se o svim izmenama operativnog priručnika koji se odnose na izvršavanje njihovih zadataka.</p> <p>(f) Operater osigurava da su sve informacije koje se upotrebljavaju kao osnova za sadržaj operativnog priručnika i njegove izmene tačno navedene u operativnom priručniku.</p>

<p>(g) Operatori duhet të sigurojë se i gjithë personeli është i aftë të kuptojë gjuhën në të cilën janë shkruar pjesët e manualit të cilat janë relevante për detyrat e tyre. Përbajtja e manualit të operimeve duhet të paraqitet në formën që mund të përdoret lehtësisht.</p> <p>BOP.ADD.205 Mbajtja e të dhënave</p> <p>(a) Operatori duhet të krijojë një sistem për mbajtjen e të dhënave i cili mundëson ruajtje adekuate dhe gjurmueshmëri të besueshme të aktiviteteve të tij.</p> <p>(b) Formati i të dhënave duhet të specifikohet në procedurat ose manualet e operatorit.</p> <p>Neni 4</p> <p>Ekuipazhi i fluturimit</p> <p>BOP.ADD.300 Përberja e ekuipazhit të fluturimit</p> <p>(a) Përberja e ekuipazhit të fluturimit duhet të jetë, së paku, siç specifikohet në AFM ose në kufizimet operative të</p>	<p>(g) The operator shall ensure that all personnel are able to understand the language in which those parts of the operations manual which are relevant to their duties are written. The content of the operations manual shall be presented in a form that can be used without difficulty.</p> <p>BOP.ADD.205 Record-keeping</p> <p>(a) The operator shall establish a system of record-keeping that allows adequate storage and reliable traceability of its activities.</p> <p>(b) The format of the records shall be specified in the operator's procedures or manuals.</p> <p style="text-align: center;">Section 4</p> <p style="text-align: center;">Flight crew</p> <p>BOP.ADD.300 Composition of flight crew</p> <p>(a) The composition of the flight crew shall be, as a minimum, as specified in the AFM or operating limitations prescribed for the balloon.</p>	<p>(g) Operater osigurava da celokupno osoblje razume jezik na kojem su napisani oni delovi operativnog priručnika koji se odnose na njihove zadatke. Sadržaj operativnog priručnika prikazuje se tako da se može koristiti bez poteškoća.</p> <p>BOP.ADD.205 Vođenje evidencije</p> <p>(a) Operater uspostavlja sistem vođenja evidencije kojim se osigurava odgovarajuće skladištenje evidencije i pouzdana sledivost njegovih djelatnosti.</p> <p>(b) Format evidencije određuje se u postupcima ili priručnicima operatera.</p> <p>Odeljak 4</p> <p>Letačka posada</p> <p>BOP.ADD.300 Sastav letačke posade</p> <p>(a) Osnovni sastav letačke posade naveden je u AFM-u ili operativnim ograničenjima propisanim za balon.</p>
---	---	--

<p>përkruara për balonën.</p> <p>(b) Ekuipazhi i fluturimit duhet të përfshijë anëtarë shtesë kur kërkohet sipas llojt të operimit. Numri i ekuipazhit të fluturimit nuk duhet të jetë më i vogël se sa numri i specifikuar në manualin e operimeve.</p> <p>(c) Të gjithë anëtarët e ekipit të ekuipazhit duhet të mbajnë licencë dhe vlerësime të lëshuara në përputhje me Aneksin I të Rregullores (AAC) nr. 05/2015 dhe përkatëse për detyrat e caktuara për ta.</p> <p>(d) Anëtarët e ekipit të ekuipazhit mund të lironen nga detyrat e tyre gjatë fluturimit nën kontrollin e një anëtarit tjetër të përshtatshëm dhe të kualifikuar të ekuipazhit.</p> <p>(e) Gjatë angazhimit të shërbimeve të anëtarëve të ekipit të ekuipazhit të cilët punojnë në mënyrë të pavarur ose me orar të pjesshëm, operatori duhet të verifikojë se të gjitha kërkesat e mëposhtme janë plotësuar:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) kërkesat e kësaj nën-pjese; (2) Aneksi I i Rregullores (AAC) nr. 	<p>(b) The flight crew shall include additional flight crew members when required by the type of operation. The number of the flight crew shall not be lower than the number specified in the operations manual.</p> <p>(c) All flight crew members shall hold a licence and ratings issued or accepted in accordance with Annex I to Regulation (CAA) No. 05/2015 and appropriate to the duties assigned to them.</p> <p>(d) Flight crew members may be relieved during the flight of their duties at the controls by another suitably qualified flight crew member.</p> <p>(e) When engaging the services of flight crew members who are working on a freelance or part-time basis, the operator shall verify that all of the following requirements are complied with:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) the requirements of this Subpart; (2) Annex I to Regulation (CAA) No. 05/2015, including the requirements 	<p>(b) Letačka posada uključuje dodatne članove letačke posade kada je to propisano u skladu sa vrstom operacije. Broj članova letačke posade ne sme biti manji od broja navedenog u operativnom priručniku.</p> <p>(c) Svi članovi letačke posade moraju imati licencu i ovlašćenja, koji su izdati ili prihvaćeni u skladu sa Aneksom I Uredbe (ACV) br. 05/2015 i koji su primereni zadacima koji su im dodeljeni.</p> <p>(d) Članove letačke posade može tokom leta, na njihovoj dužnosti za komandama, zameniti drugi primereno kvalifikovani član letačke posade.</p> <p>(e) Kada se koristi uslugama članova letačke posade koji rade kao ugovorno osoblje ili na nepuno radno vreme, operator proverava da li su ispunjeni svi sledeći zahtevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) zahtevi iz ovog poddela; (2) Aneks I Uredbe (ACV) br. 05/2015, uključujući zahteve o nedavnom
---	--	--

<p>05/2015, duke përfshirë kërkesat lidhur me përvojën e fundit;</p> <p>(3) fluturimi dhe kufizimet në orar të punës dhe kërkesat e pushimeve në përputhje me të drejtën kombëtare të shtetit ku operatori ka vendin kryesor të biznesit, duke marrë parasysh të gjitha shërbimet e kryera nga anëtari i ekuipazhit të fluturimit për operatorët e tjera.</p> <p>BOP.ADD.305 Emërimi i pilotit në komandë</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Operatori do të caktojë një pilot nga ekipi i ekuipazhit si pilot në komandë. (b) Operatori do të caktojë një pilot të veprojë si pilot në komandë vetëm nëse ai ose ajo: <ul style="list-style-type: none"> (1) është i/e kualifikuar të veprojë si pilot në komandë në përputhje me Aneksin I të Rregullores (AAC) nr. 05/2015; (2) ka të paktën nivelin minimal të përvojës së specifikuar në manualin e operimeve; dhe 	<p>on recent experience;</p> <p>(3) the flight and duty time limitations and rest requirements in accordance with the national law of the State where the operator has its principal place of business, taking into account all services rendered by the flight crew member to other operators.</p> <p>BOP.ADD.305 Designation as pilot-in-command</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) The operator shall designate one pilot amongst the flight crew as pilot-in-command. (b) The operator shall only designate a pilot to act as pilot-in-command if he or she: <ul style="list-style-type: none"> (1) is qualified to act as pilot-in-command in accordance with Annex I to Regulation (CAA) No. 05/2015; (2) has the minimum level of experience specified in the operations manual; and (3) has adequate knowledge of the area to be flown. 	<p>iskustvu;</p> <p>(3) ograničenja u pogledu vremena letenja i vremena na dužnosti i zahtevi u pogledu odmora u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države članice u kojoj operater ima glavno mesto poslovanja, uzimajući u obzir sve usluge koje član letačke posade pruža drugim operaterima..</p> <p>BOP.ADD.305 Imenovanje zapovednika</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Operater jednog pilota među članovima letačke posade imenuje zapovednikom. (b) Operater imenuje člana letačke posade zapovednikom samo ako ispunjava sledeće uslove: <ul style="list-style-type: none"> (1) kvalifikovan je da deluje kao zapovednik u skladu sa Aneksom I Uredbe (ACV) br. 05/2015; (2) ima najmanje onaj nivo iskustva koji je naveden u operativnom priručniku; i (3) ima primereno znanje o području iznad kojeg se leti.
---	--	---

<p>(3) ka njojuri të duhura për zonën ku duhet të fluturohet.</p>	<p>BOP.ADD.310 Ofrimi i trajnimit dhe kontrollimi</p>	<p>BOP.ADD.310 Pružanje osposobljavanja i obavljanje provera</p>
<p>Të gjitha trajnimet dhe kontrollimet e anëtarëve të ekuipazhit të fluturimit të kërkua sipas pikës BOP.ADD.315 do të ofrohen si më poshtë:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) në përputhje me programet e trajnimit dhe ato mësimore të krijuara nga operatori në manualin e operimeve; 	<p>All training and checking of flight crew members required pursuant to point BOP.ADD.315 shall be provided as follows:</p>	<p>O sposobljavanje i provera članova letačke posade koji su potrebni u skladu sa tačkom BOP.ADD.315 sprovode se kako sledi:</p>
<ul style="list-style-type: none"> (a) në përputhje me programet e trajnimit dhe ato mësimore të krijuara nga operatori në manualin e operimeve; (b) nga persona adekuatë të kualifikuar dhe, në lidhje me trajnimin për dhe kontrollimin e fluturimit, nga persona të kualifikuar në përputhje me Aneksin I të Regullores (AAC) nr. 05/2015. <p>BOP.ADD.315 Trajnimi dhe kontrollimi periodik</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Secili anëtar i ekuipazhit të fluturimit duhet të kryejë çdo 2 vite trajnim periodik të fluturimit dhe të terrenit përkatës me klasën e balonës në të cilën ai ose ajo operon, duke përfshirë trajimin për vendndodhjen dhe përdorimin e të gjitha pajisjeve të 	<p>BOP.ADD.310 Provision of training and checking</p> <p>All training and checking of flight crew members required pursuant to point BOP.ADD.315 shall be provided as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) in accordance with the training programmes and syllabi established by the operator in the operations manual; (b) by appropriately qualified persons and, as regards flight training and checking, by persons qualified in accordance with Annex I to Regulation (CAA) No. 05/2015. <p>BOP.ADD.315 Recurrent training and checking</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Each flight crew member shall complete every 2 years recurrent flight and ground training relevant to the class of balloon on which he or she operates, including training on the location and use of all emergency and safety equipment carried. 	<ul style="list-style-type: none"> (a) u skladu sa programima osposobljavanja i nastavnim planovima koje određuje operater u operativnom priručniku; (b) pruža ih prikladno kvalifikovano osoblje u pogledu osposobljavanja i provere za let, osobe kvalifikovane u skladu sa Aneksom I Uredbe (ACV) br. 05/2015. <p>BOP.ADD.315 Periodično osposobljavanje i proveravanje</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Svaki član letačke posade pohađa svake 2 godine periodično osposobljavanje koje se obavlja tokom leta i na tlu, primereno vrsti balona kojim upravlja, uključujući osposobljavanje o smeštaju i upotrebi sve opreme za hitne slučajeve i sigurnosne opreme u balonu.

<p>emergjencës dhe sigurisë që duhet të barten.</p> <p>(b) Secili anëtar i ekuipazhit të fluturimit do të kryejë kontrollot e zotësisë për të demonstruar kompetencën e tij ose saj në kryerjen e procedurave normale, anormale dhe emergjente, që mbulon aspektet relevante të lidhura me detyrat e specializuara të përshkruara në manualin e operimeve. Gjatë realizimit të këtyre kontolleve, duhet të merren parasysh anëtarët e ekuipazhit që ndërmarrin operime sipas VFR-së gjatë natës.</p> <p>(c) Kontrolli i zotësisë së operatorit duhet të jetë i vlefshëm për 24 muaj kalendarik, duke numëruar nga fundi i muajit në të cilin është kryer kontrolli ose, në rast se kontrolli është kryer brenda 3 muajve të periudhës së vlefshmërisë së kontrollit të mëparshëm, atëherë nga dita e fundit e periudhës së vlefshmërisë të atij kontrolli paraprak.</p> <p>Neni 5</p> <p>Kërkesat e përgjithshme të operimit</p> <p>BOP.ADD.400 Përgjegjësitë e pilotit në</p>	<p>(b) Each flight crew member shall complete operator proficiency checks to demonstrate his or her competence in carrying out normal, abnormal and emergency procedures, covering the relevant aspects associated with the specialised tasks described in the operations manual. When carrying out those checks, due account shall be taken of crew members who undertake operations under VFR at night.</p> <p>(c) The operator proficiency check shall be valid for 24 calendar months, counting from the end of the month during which the check was carried out or, in case the check is carried out within the last 3 months of the validity period of the previous check, from the last day of the validity period of that previous check.</p>	<p>(b) Svaki član letačke posade prolazi proveru stručnosti operatera kako bi dokazao svoju sposobnost za sprovođenje uobičajenih, neuobičajenih i hitnih postupaka, koja obuhvata bitne aspekte povezane sa specijalizovanim zadacima opisanim u operativnom priručniku. Pri obavljanju tih provera vodi se računa o članovima posade koji obavljaju operacije po noći u skladu sa VFR-om.</p> <p>(c) Provera stručnosti operatera validna je 24 kalendarska meseca, počevši od kraja meseca tokom kojeg je obavljena provera ili, ako se provera obavlja u roku od poslednja 3 meseca perioda validnosti prethodne provere, od poslednjeg dana validnosti i prethodne provere.</p> <p>Section 5</p> <p>General operating requirements</p> <p>BOP.ADD.400 Responsibilities of the pilot-in-command</p> <p>Odeljak 5</p> <p>Opšti operativni zahtevi</p> <p>BOP.ADD.400 Odgovornosti zapovednika</p>
---	---	--

komandë	<p>Piloti në komandë duhet të respektojë si në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) kërkesat përkatëse të skemës së raportimit të ngjarjeve të operatorit të referuar në pikën BOP.ADD.025; (b) të gjitha kufizimet në orar të punës dhe kërkesat për pushime të zbatueshme për aktivitetet e tij/saj në përputhje me të drejtën kombëtare të shtetit anëtar ku operatori ka vendin kryesor të biznesit. <p>BOP.ADD.405 Autoriteti i pilotit në komandë</p> <p>Pavarësisht nga pika BOP.BAS.035, operatori duhet të ndërmarrë të gjitha masat e arsyeshme për të siguruar se të gjithë personat e transportuar në balonë t'u binden të gjitha komandave të ligjshme të dhëna nga piloti në komandë për qëllime të sigurisë së balonës, personit/ave ose pasurisë së çdo personi të bartur në të ose të pasurisë në tokë.</p> <p>BOP.ADD.410 Anëtari shtesë i ekuipazhit të</p>	<p>The pilot-in-command shall comply with both of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) the relevant requirements of the operator's occurrence reporting scheme referred to in point BOP.ADD.025; (b) all flight and duty time limitations and rest requirements applicable to his or her activities in accordance with the national law of the Member State where the operator has its principal place of business. <p>BOP.ADD.405 Authority of the pilot-in-command</p> <p>Notwithstanding point BOP.BAS.035, the operator shall take all reasonable measures to ensure that all persons carried in the balloon obey all lawful commands given by the pilot-in-command for the purpose of ensuring the safety of the balloon, of any person or property carried therein or of any person or property on the ground.</p> <p>BOP.ADD.410 Additional balloon crew member</p> <p>When a balloon carries more than 19 passengers, at least one additional crew member shall be present on board the balloon</p>	<p>Vođa vazduhoplova ispunjava sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) odgovarajuće zahteve operatera u pogledu sistema izveštavanja o događajima iz tačke BOP.ADD.025; (b) sve zahteve povezane sa ograničenjima u pogledu vremena provedenog na letu i na dužnosti i trajanjem odmora u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom države članice u kojoj se nalazi glavno mesto poslovanja operatera. <p>BOP.ADD.405 Nadležnosti zapovednika</p> <p>Nezavisno od tačke BOP.BAS.035, operator preduzima sve razumne mere kako bi osigurao da sve osobe koje se prevoze balonom poštuju sve zakonite naredbe koje izdaje zapovednik balona u svrhu osiguravanja sigurnosti balona, osoba i stvari koje se njime prevoze i osoba i stvari na tlu.</p> <p>BOP.ADD.410 Dodatni član posade balona</p> <p>Ako se balonom prevozi više od 19 putnika, u balonu mora biti prisutan najmanje jedan dodatni član posade povrh posade propisane</p>
----------------	---	--	---

balonës	<p>Kur një balonë mund të mbajë më shumë se 19 pasagjerë, të paktën një anëtar shtesë i ekuipazhit duhet të jetë i pranishëm në bordin e balonës në përputhje me pikat (a) dhe (b) të pikës BOP.ADD.300 për të ndihmuar pasagjerët në rast emergjencë. Ai anëtar shtesë i ekuipazhit duhet të ketë përvojën e duhur dhe të jetë i trajnuar në mënyrë të duhur.</p> <p>BOP.ADD.415 Gjendja fizike në lidhje me zhytjen në ujë të thellë dhe dhurimi i gjakut</p> <p>Anëtarët e ekuipazhit nuk duhet të kryejnë asnjë detyrë në balonë kur gjendja e tyre fizike mund të jetë e dëmtuar pas zhytjes së thellë në ujë ose pas dhurimit të gjakut.</p> <p>BOP.ADD.420 Gjuha e përbashkët</p> <p>Operatori duhet të sigurojë se të gjithë anëtarët e ekuipazhit mund të komunikojnë me njëri-tjetrin në një gjuhë të përbashkët.</p> <p>BOP.ADD.425 Substancat psikoaktive</p> <p>Operatori duhet të marrë të gjitha masat e arsyeshme për të siguruar që në balonë të mos hyjë ose të mos jetë asnjë person që është nën ndikimin e substancave psikoaktive deri në masën ku rrezikohet siguria e balonës, e ndonjë</p>	<p>in addition to the flight crew as required pursuant to points (a) and (b) of point BOP.ADD.300 to assist passengers in the event of an emergency. That additional crew member shall be appropriately experienced and trained.</p> <p>BOP.ADD.415 Fitness relating to deep water diving and blood donation</p> <p>Crew members shall not perform any duties on the balloon where their fitness might be impaired after deep water diving or following blood donation.</p> <p>BOP.ADD.420 Common language</p> <p>The operator shall ensure that all crew members can communicate with each other in a common language.</p> <p>BOP.ADD.425 Psychoactive substances</p> <p>The operator shall take all reasonable measures to ensure that no person enters or is in a balloon when under the influence of psychoactive substances to the extent that the safety of the balloon, of any person or property carried therein or of any person or property on the ground is likely to be endangered by the presence of that person.</p> <p>BOP.ADD.430 Endangering</p>	<p>taçkama (a) i (b) taçke BOP.ADD.300, kako bi mogao pomoći putnicima u vanrednim slučajevima. Taj dodatni član posade mora biti dodatno iskusen i odgovarajuće osposobljen.</p> <p>BOP.ADD.415 Fizička spremnost povezana sa ronjenjem i davanjem krvi</p> <p>Nakon ronjenja ili davanja krvi članovi posade ne smeju obavljati nikakve dužnosti na balonu kojim bi njihova fizička spremnost mogla biti smanjena.</p> <p>BOP.ADD.420 Zajednički jezik</p> <p>Operator osigurava da svi članovi posade mogu međusobno komunicirati na zajedničkom jeziku.</p> <p>BOP.ADD.425 Psihoaktivne supstance</p> <p>Operator preduzima sve razumne mere kako bi osigurao da nijedna osoba ne ulazi u balon niti se u njemu nalazi ako je pod uticajem psihoaktivnih supstanci u takvoj meri da bi njenо prisustvo mogla ugroziti sigurnost balona, osobe ili stvari koje se njime prevoze ili osoba ili stvari na tlu.</p> <p>BOP.ADD.430 Ugrožavanje</p>
----------------	--	---	--

<p>personi ose pasurie të bartur aty ose të ndonjë personi ose pasurie në tokë.</p> <p>BOP.ADD.430 Rrezikueshmëria</p> <p>Operatori duhet të marrë të gjitha masat e arsyeshme për të siguruar se asnje person, qëllimisht, pa kujdes ose me negligencë nuk bën ose të lërë pa bërë një veprim që ka pasojet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) rrezikon balonën ose personat në të ose në tokë; (b) shkakton ose lejon që një balonë të rrezikojë ndonjë person ose pronë. <p>BOP.ADD.435 Dokumentet, manualet dhe informacionet që duhet të barten</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Të gjitha dokumentet, manualet dhe informacionet e mëposhtme duhet të barten në secilin fluturim si origjinale ose kopje: <ul style="list-style-type: none"> (1) deklarata e bërë nga operatori; (2) informacioni në lidhje me shërbimet e kërkimin dhe shpëtimit 	<p>The operator shall take all reasonable measures to ensure that no person, intentionally, recklessly or negligently, acts or omits to act with one of the following consequences:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) endanger a balloon or person therein or on the ground; (b) cause or permit a balloon to endanger any person or property. <p>BOP.ADD.435 Documents, manuals and information to be carried</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) All of the following documents, manuals and information shall be carried on each flight as originals or copies: <ul style="list-style-type: none"> (1) the declaration made by the operator; (2) information concerning search and rescue services for the area of the intended flight; (3) the operational flight plan. 	<p>Operator preduzima sve razumne mere kako bi osigurao da ni jedna osoba namerno, nesmotreno ili zbog nemara postupa, ili propusti da postupa, na način da je posledica tog postupanja ili nepostupanja sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) ugrožavanje balona ili osobe u njemu ili na zemlji; (b) uzrokovanje ili omogućavanje da balon ugrozi bilo koju osobu ili imovinu. <p>BOP.ADD.435 Dokumenti, priručnici i informacije koje treba imati u balonu</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Pri svakom letu nose se originali ili kopije svih sledećih dokumenata, priručnika i informacija: <ul style="list-style-type: none"> (1) izjava operatera; (2) informacije o službama potrage i spašavanja za područje predviđenog leta; (3) operativni plan leta.

<p>për zonën ku synohet të realizohet fluturimi;</p> <p>(3) plani operativ i fluturimit.</p> <p>(b) Te gjitha dokumentet, manualet dhe informacionet e përmendura më poshtë duhet të mbahen në një vend të sigurt, jo në bord të balonës gjatë fluturimit, në origjinal:</p> <p>(1) dokumentet, manualet dhe informacionet e referuara në pikën (a), kur kopjet e tyre mbahen në bordin e balonës gjatë fluturimit;</p> <p>(2) pjesët aktuale të manualit të operimeve ose procedurat standarde të operimit (PSO-të) që janë përkatëse për detyrat e anëtarëve të ekuipazhit, duhet të jenë lehtësishët të qasshme për ta;</p> <p>(3) listat e pasagjerëve, kur transportohen pasagjerët;</p> <p>(4) dokumentacioni në masë i referuar në pikën (c) të pikës BOP.ADD.600.</p> <p>(c) Kur kërkohet nga autoriteti kompetent, piloti në komandë ose operatori duhet</p>	<p>(b) All of the following documents, manuals and information shall be stowed at a safe place, not on board the balloon during a flight, as originals:</p> <p>(1) the documents, manuals and information referred to in point (a), when copies thereof are carried on board the balloon during a flight;</p> <p>(2) the current parts of the operations manual or the standard operating procedures (SOPs) that are relevant to the duties of crew members, which shall be easily accessible to them;</p> <p>(3) passenger lists, when passengers are carried;</p> <p>(4) the mass documentation referred to in point © of point BOP.ADD.600.</p> <p>(c) When requested by the competent authority, the pilot-in-command or the operator shall make available to that authority the original documents, manuals and information within the time period specified by the authority which shall not be less than 24 hours.</p>	<p>(b) Originali svih sledećih dokumenata, priručnika i informacija čuvaju se na sigurnom mestu, a ne u balonu tokom leta:</p> <p>(1) dokumenti, priručnici i informacije iz tačke (a), kada se njihove kopije nalaze u balonu tokom leta;</p> <p>(2) važeći delovi operativnog priručnika ili standardnih operativnih postupaka (SOP-ovi) koji se odnose na dužnosti članova posade, a koji su im lako dostupni;</p> <p>(3) spiskovi putnika, kada se prevoze putnici;</p> <p>(4) dokumentacija o masi iz tačke (c) tačke BOP.ADD.600.</p> <p>(c) Kada to zatraži nadležno telo, zapovednik ili operater stavljuju na raspolaganje tom nadležnom telu originalnu dokumentaciju, priručnike i informacije u roku koji je navelo nadležno telo, a koji nije kraći od 24 sata.</p>
---	---	--

<p>të vënë në dispozicion për atë autoritet dokumentet, manualet dhe informacionet origjinale brenda periudhës kohore të specifikuar nga autoriteti e cila nuk duhet të jetë më pak se 24 orë.</p> <p>BOP.ADD.440 Mallrat e rrezikshme</p> <p>Operatori duhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) të krijojë procedura për të siguruar se të gjitha masat e arsyeshme janë ndërmarrë për të parandaluar bartjen e pa qëllimshme të mallrave të rrezikshme në bord të balonës; dhe (b) t'u ofrojë anëtarëve të ekuipazhit të gjitha informacionet e nevojshme që u mundësojnë atyre kryerjen e duhur të detyrave në lidhje me mallra të rrezikshme që transportohen ose që mendohet të transportohen në bord të balonës. <p>Neni 6</p> <p>Procedurat e operimit</p> <p>BOP.ADD.500 Llogaritja e karburantit ose balastit</p>	<p>BOP.ADD.440 Dangerous goods</p> <p>The operator shall:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) establish procedures to ensure that all reasonable measures are taken to prevent dangerous goods from being carried on board the balloon inadvertently; and (b) provide crew members with the necessary information enabling them to adequately carry out their duties in respect of any dangerous goods carried or intended to be carried on board the balloon. <p style="text-align: center;">Section 6</p> <p style="text-align: center;">Operating procedures</p> <p>BOP.ADD.500 Fuel or ballast calculations</p> <p>The operator shall ensure that the calculations as regards reserve fuel or ballast are documented in an operational flight plan.</p>	<p>BOP.ADD.440 Opasni teret</p> <p>Operater:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) uspostavlja postupke kako bi osigurao da su preduzete sve razumne mera za sprečavanje nenamernog unošenja opasnog tereta u balon; i (b) pruža članovima posade potrebne informacije kako bi oni mogli primereno izvršavati svoje dužnosti povezane sa opasnim teretom koji se prevozi ili se planira prevoziti balonom. <p style="text-align: center;">Odeljak 6</p> <p style="text-align: center;">Operativni postupci</p> <p>BOP.ADD.500 Obračuni goriva ili balasta</p> <p>Operator osigurava unošenje obračuna rezerva goriva ili balasta u operativni plan leta.</p>
---	--	---

<p>Operatori duhet të sigurojë se në planin operativ të fluturimit dokumentohen llogaritjet në lidhje me karburantin ose balastin rezervë.</p>	<p>BOP.ADD.505 Carriage of special categories of passengers</p>	<p>BOP.ADD.505 Prevoz posebnih kategorija putnika</p>
<p>BOP.ADD.505 Transportimi i kategorive të veçanta të pasagjerëve</p> <p>Operatori duhet të krijojë procedura për bartjen e personave që kërkojnë kushte, ndihmë ose pajisje të posaçme gjatë mbajtjes në bord të balonës sipas kushteve që sigurojnë sigurinë e balonës dhe të çdo personi ose pasurie aty.</p>	<p>The operator shall establish procedures for carrying persons requiring special conditions, assistance or devices when carried on board a balloon under conditions that ensure the safety of the balloon and of any person or property carried therein.</p>	<p>Operator uspostavlja postupke za prevoz osoba kojima su pri prevozu balonom potrebni posebni uslovi, pomoć ili uredaji pod uslovima kojima se osigurava sigurnost balona i svih osoba ili imovine koji se njime prevoze.</p>
<p>BOP.ADD.510 Operimet e specializuara të balonës komerciale — Procedurat Standarde të Operimit</p> <p>Pavarësisht nga pika BOP.BAS.190:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Para fillimit të operimit të specializuar të një balone komerciale, operatori duhet të bëjë vlerësimin e rrezikut, duke vlerësuar kompleksitetin e operacionit të synuar për të përcaktuar rreziqet e operimit dhe për të krijuar masa lehtësuese, aty kur është e nevojshme. 	<p>BOP.ADD.510 Commercial balloon specialised operations — Standard operating procedures</p> <p>Notwithstanding point BOP.BAS.190:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Before commencing a commercial balloon specialised operation, the operator shall conduct a risk assessment, assessing the complexity of the intended operation in order to determine the hazards and associated risks of the operation and to establish mitigating measures where necessary. (b) Based on the risk assessment, the operator shall, before commencing the commercial balloon specialised operation, establish standard operating procedures (SOPs) appropriate to the intended operation and the balloon 	<p>BOP.ADD.510 Komercijalne specijalizovane operacije balonom — standardni operativni postupci</p> <p>Nezavisno od tačke BOP.BAS.190:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Pre započinjanja komercijalne specijalizovane operacije balonom operator sprovodi procenu rizika pri čemu procenjuje složenost planirane operacije radi utvrđivanja opasnosti i povezanih rizika operacije i, ako je to potrebno, uspostavljanja mera za njihovo ublažavanje. (b) Na osnovu procene rizika operator pre započinjanja komercijalne specijalizovane operacije balonom uspostavlja standardne operativne postupke (SOP) koji su primereni za planiranu operaciju i balon koji se

<p>(b) Bazuar në vlerësimin e rrezikut, operatori, para fillimit të operimit të specializuar të balonës komerciale, duhet të vendosë procedura standarde të operimit (PSO) të përshtatshme me operimin e synuar dhe me balonën e përdorur. PSO-të duhet të jenë pjesë e manualit të operimit ose duhet të përcaktohen në një dokument të posaçëm. Operatori rregullisht duhet të rishikojë dhe përditësojë PSO-të aty kur është e nevojshme për të marrë parasysh siç duhet vlerësimin e rrezikut.</p> <p>(c) Operatori duhet të sigurojë që operimet e specializuara të balonës komerciale realizohen në përputhje me PSO-të.</p> <p>Neni 7</p> <p>Kufizimet në performansë dhe operim</p> <p>BOP.ADD.600 Sistemi për përcaktimin e masës</p> <p>(a) Operatori duhet të krijojë një sistem që specifikon mënyrën e përcaktimit të saktë të të gjitha pikave në vazhdim për secilin fluturim, për t'i mundësuar pilotit në komandë të vërtetojë që</p>	<p>used. The SOPs shall either be part of the operations manual or be laid down in a separate document. The operator shall regularly review and update the SOPs where necessary in order to adequately take account of the risk assessment.</p> <p>(c) The operator shall ensure that commercial balloon specialised operations are performed in accordance with the SOPs.</p> <p style="text-align: center;">Section 7</p> <p style="text-align: center;">Performance and operating limitations</p> <p>BOP.ADD.600 System for determining the mass</p> <p>(a) The operator shall establish a system specifying how all of the following items are accurately determined for each flight, so as to enable the pilot-in-command to verify that the limitations of the AFM are complied with:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) balloon empty mass; (2) mass of the traffic load; 	<p>upotrebljava. SOP-ovi predstavljaju deo operativnog priručnika ili su propisani u posebnom dokumentu. Operator redovno preispituje i ažurira SOP-ove kada je to nužno kako bi primereno uezio u obzir procenu rizika.</p> <p>(c) Operator osigurava da se komercijalne specijalizovane operacije balonom obavljaju u skladu sa SOP-ovima.</p> <p style="text-align: center;">Odeljak 7</p> <p style="text-align: center;">Performanse i operativna ograničenja</p> <p>BOP.ADD.600 Sistem za određivanje mase</p> <p>(a) Operator uspostavlja sistem kojim utvrđuje na koji se način sledeće stavke tačno određuju za svaki let kako bi se zapovedniku omogućilo da proveri da li se poštuju ograničenja iz AFM-a:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) masa praznog balona; (2) masa tereta koji se prevozi;
---	---	--

<p>kufizimet e AFM-së janë respektuar:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) masa e zbrazët e balonës; (2) masa e ngarkesës së trafikut; (3) masa e ngarkesës së karburantit ose balastit; (4) masa e fluturimit; (5) ngarkesa e balonës e realizuar nën mbikëqyrjen e pilotit në komandë ose personelit të kualifikuar; (6) përgatitja dhe vënia në dispozicion e të gjitha dokumenteve. <p>(b) Llogaritja e masës bazuar në llogaritjet elektronike duhet të jetë e riprodhueshme nga piloti në komandë.</p> <p>(c) Dokumentimi i masës, që specifikon pikat e listuara në pikën (a), duhet të përgatitet para seçilit fluturim dhe të dokumentohet në planin operativ të fluturimit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> (3) mass of the fuel or ballast load; (4) take-off mass; (5) loading of the balloon performed under the supervision of the pilot-in-command or qualified personnel; (6) preparation and disposition of all documentation. <p>(b) The mass computation based on electronic calculations shall be replicable by the pilot-in-command.</p> <p>(c) The mass documentation, specifying the items listed in point (a), shall be prepared prior to each flight and documented in an operational flight plan.</p>	<p>(3) masa utočenog goriva ili balasta;</p> <p>(4) masa pri poletanju;</p> <p>(5) opterećenje balona obavljeno pod nadzorom zapovednika ili kvalifikovanog osoblja;</p> <p>(6) priprema dokumentacije i raspolaganje njome.</p> <p>(b) Zapovednik mora moći replicirati obračun mase na osnovu elektronskih obračuna.</p> <p>(c) Dokumentacija o masi, u kojoj su navedene stavke iz tačke (a), priprema se pre svakog leta i dokumentuje u operativnom planu leta.</p>
--	--	--